

АНАЛИЗ

за състоянието на повърхностните водни тела, разположени на територията на Дунавски район за басейново управление за периода 2020 – 2021 г., по отделни елементи за качество

Настоящият анализ за качеството на повърхностните води в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) е изготвен въз основа на обработените данни от контролен и оперативен мониторинг проведен през 2020 и 2021 г. Следва да се има предвид, че представената оценка на състоянието на повърхностните водни тела е междинна оценка по отделни групи елементи за качество и не представлява пълната/цялостна оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водните тела, която се изготвя при актуализация на Плана за управление на речните басейни (ПУРБ), след пълното изпълнение на планирания в ПУРБ мониторинг.

Оценката на водите по физикохимични елементи за качество е изготвена съгласно типово специфичните класификационни системи, включени в *Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води (Наредба Н 4/14.09.2012 г.)* (Приложение № 6 към чл. 12, ал. (4). Оценяването на специфичните замърсители е направено съгласно Приложение № 7 – Стандарти за качество на специфичните замърсители за оценка на екологичното състояние от същата наредба. Следва да се отбележи че при оценка на специфичните замърсители, не са взимани предвид резултатите за показател Цианиди, тъй като граница на определяне (ГО) на метода, не отговаря на разпоредбите на чл.84 от *Наредба 1/11.04.2011г. за мониторинг на водите и изискванията на Директива 2009/90/ЕО*. При изготвената оценка на повърхностните водни тела и анализирание на получените резултати от изпитване по показателя е приложен действащия към момента Подход за използване на резултатите, под границата на количествено определяне на метода на анализ, неотговарящи на изискването на Директива 2009/90/ЕО (чл.84 от Наредба 1/11.04.2011г. за мониторинг на водите (Подхода).

Химичното състояние е оценено в два класа – добро и непостигащо добро състояние (Приложение № 8 от Наредба № Н-4/14.09.2012 г.)За оценка на приоритетните вещества се прилага стандартите за качество на околната среда (СКОС) посочени в *Приложение № 2 към чл. 1, ал. (4) от Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, в сила от 10.11.2010г./изм. и доп.97 от 11.12.2015г. в сила от 11.12.2015г.* (Наредба СКОС). При оценката на екологичното и химичното състояние на водните тела са приложени „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни“ и „Модел на Биотичните Лиганди“ за изчисляване на бионаличните концентрации на металите мед, цинк, кадмий, олово и манган. Резултатите от изпитване на приоритетните вещества „бензо (а) пирен“ и хептахлор не се включват при оценката на химичното състояние на повърхностните водни тела, тъй като ГО на аналитичните методи не отговарят на изискванията на чл.84 от Наредба №1/11.04.2011г. за мониторинг на водите. Границите на определяне на лабораторните методи използвани за измерване на концентрациите на веществата са по-високи от СГС-СКОС. Съгласно *Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води*, изчислената стойност на база налични резултати от изпитване превишава МДК-СКОС за вътрешни повърхностни води.

Оценката на качеството на водите по биологичните елементи за качество (БЕК) е направена съгласно Заповед № 591/26.07.2012 г. на Министъра на околната среда и водите, с

която са утвърдени методиките за хидробиологичен мониторинг и Наредба № Н-4/14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води (Приложение № 6 към чл. 12, ал. (4), в която са включени класификационните системи за оценка според отделните биологични елементи за качество (макрозообентос, макрофити, фитобентос, фитопланктон и риби). Оценката е типово специфична – границите на класовете между отделните състояния (отлично, добро, умерено, лошо и много лошо) са съобразени с типа на водното тяло.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на реки е предназначена да обхване наблюдението и оценката на голям брой водни тела чрез избор на подходящи мониторингови пунктове в тях. За целта, всяка година от периода на ПУРБ 2016-2021 г. се планират мониторингови пунктове в различни водни тела от предходната година.

Програмата за хидробиологичен мониторинг на езера/язовири е разпределена в периода на целия ПУРБ 2016-2021 г., поради което към момента на изготвяне на настоящия анализ не са налични данни от мониторинг на БЕК за всички язовири.

Оценяването на водните тела по БЕК за периода 2020-2021 г. е осъществено на база на резултати от анализи на БЕК по мониторингови пунктове. За телата, в които има повече от един мониторингов пункт оценката е обща за цялото тяло, като е спазен общия подход за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела в Р България. За повърхностни води ежегодно се изпълнява програма за хидробиологичен мониторинг, в която се включват пунктове от категориите реки и езера/язовири. За реки се анализират БЕК – макрозообентос, макрофити, фитобентос и риби, а за езера/язовири - оценката се прави само по показателя фитопланктон, с изключение на ез. Сребърна (тип L5), за което има утвърдени методики за мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и риби.

Водните тела, определени като зони за защита на повърхностни води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване – ПБВ (съдържащи речни водохващания) са от тип R2 и R4. Във всяко поречие са подбрани определени подходящи мониторингови пунктове от тела тип R2 и R4, като резултатите от проведения хидробиологичен мониторинг в тях са пренесени за останалите речни водохващания в същото поречие, съобразно типовете (използван е подход на групиране).

В изпълнение на задълженията, регламентирани в чл. 155, ал.1, т.4 от Закона за водите (ЗВ), Басейнова дирекция Дунавски район (БДДР) извършва планиране на мониторинга на водите, в т.ч. мониторинг на химичното и екологично състояние на повърхностни води и мониторинг на химично и количествено състояние на подземните води. За целта БДДР, ежегодно разработва програми за контролен и оперативен мониторинг на водите съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ЗВ. Програмите за мониторинг се утвърждават от Министъра на околната среда и водите, основание чл.169, ал. 2, като мониторингът се изпълнява от Изпълнителната агенция по околна среда (ИАОС). На база на резултатите от извършения мониторинг БДДР извършва оценка на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела, както и химично и количествено състояние на подземните водни тела.

През периода 2020 и 2021 г. на територията на ДРБУ са изпълнявани две програмиза мониторинг, одобрени със следните Заповеди на министъра на околната среда и водите, както следва:

- Заповед №РД-267/03.04.2020 г., с която са одобрени Програмите за мониторинг на екологичното и химичното състояние на повърхностни и подземни води, програмите за мониторинг на количествата на повърхностни и подземни води, програмите за химичен и хидробиологичен мониторинг на крайбрежни морски води, показателите за

мониторинг на повърхностни и подземни води. **Срокът за изпълнение на програмите е в периода 01.04.2020 -31.03.2021 г.**

- Заповед №РД-602/09.06.2021 г. с която са одобрени Програмите за мониторинг на екологичното и химичното състояние на повърхностни и подземни води, програмите за мониторинг на количествата на повърхностни и подземни води, програмите за химичен и хидробиологичен мониторинг на крайбрежни морски води, показателите за мониторинг на повърхностни и подземни води. **Срокът за изпълнение на програмите е в периода 01.06.2021 -31.05.2022 г.**

- През периода се изпълняват и програмите за собствен мониторинг, съгласно условията на комплексни разрешителни и разрешителни за водоземане и заустване. Резултатите получени при изпълнение на собствения мониторинг се обработват в БДДР и се използват като допълващи при оценките на състоянието.

РЕКА ДУНАВ

Река Дунав, в българския участък, поради отличителните ѝ характеристики е отделена в едно единствено, самостоятелно водно тяло. Реката определя северната граница на Р България с Р Румъния и на основание изискванията на чл. 3, т. 4 от РДВ, касаещи международни райони с басейново управление, каквато е река Дунав, за управлението и е необходима съвместна координация между двете държави. Водно тяло с код **BG1DU000R001** в ПУРБ 2016-2021 г. е определено като силномодифицирано водно тяло /СМВТ/ и е оценено с умерен екологичен потенциал.

За оценка качеството на водите на река Дунав в българския ѝ участък се използват 5 мониторингови пункта, които се наблюдават, както в националните програми за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води, така и в така наречената Дунавска програмата, включваща пунктове от транснационалната мониторингова мрежа за р. Дунав /ТНМН/. Анализирани физикохимични, специфични и приоритетни вещества са по утвърдената от Международен комитет по опазване на река Дунав /МКОРД/, програма с честота на пробоземане 12 пъти годишно. Освен тези показатели на пунктовете на българския бряг се провежда анализ на допълнително включени приоритетни вещества, съгл. изискванията на Наредбата за СКОС.

Оценката на БЕК и подкрепящите ги физикохимични показатели, е извършена въз основа на изискванията на Наредба № Н-4/14.09.2012 г., за тип R7, „големи дунавски притоци“. Това се налага поради обстоятелството, че за тип R6 „Среден и долен Дунав“, към който принадлежи българският участък на р. Дунав, към момента няма нормативно определени референтни стойности за отлично, добро и умерено състояние. Изключение прави показател общ фосфор, за който в последното изменение на Наредба-4 от 16.02.2021 г. са заложили норми за речен тип R 6.

✓ *р. Дунав при с. Ново село, с код BG1DU000R001*

Най-западният /първият/ пункт за контрол качествата на водата в реката на територията на Р България е *р. Дунав при с. Ново село, с код BG1DU000R001*. Пунктът е част от ТНМН. Пробонабирането се извършва в три точки - ляв бряг на р. Дунав (в близост до румънския бряг), десен бряг на р. Дунав и в среда /талвега/.

Резултатите от анализа на физикохимичните показатели за периода 2020-2021 година показват добро качеството на водите в този наблюдаван участък. Стойностите на кислородните и биогенни показатели са близки до изискванията за отлично състояние. По

всички физикохимични показатели стойностите отговарят на изискванията за отличен/добър потенциал.

Анализираните специфични замърсители, като сравнение на Средно годишната стойност на измерените концентрации /СГС/ със СКОС не показват отклонения от изискванията за добър потенциал.

През 2021 г. е планиран и извършен хидробиологичен мониторинг на пункта на *р. Дунав при гр. Ново село (десен бряг)*. Направена е оценка на потенциала според показателите макрозообентос и фитобентос. Според резултатите този пункт на *р. Дунав* отговаря на изискванията за добър потенциал. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показва умерен потенциал.

При анализ на наличните резултати от изпитване на водите в пункта по приоритетни вещества и някои други замърсители се установява, че в периода са измерени концентрации над СГС-СКОС за показател „Трибутилкалаени съединения (трибутилкалаен катион)“. Изчислената средногодишна концентрация превишава СГС-СКОС. След прилагане на действащата Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностни води, изчислената стойност на база налични резултати от изпитване превишава МДК-СКОС за вътрешни повърхностни води. Не са измерени превишения на СКОС за добро състояние по другите анализирани приоритетни вещества.

✓ **Пункт *р. Дунав при с. Байкал*, код *BG1DU00039MS050***

Следващият пункт в посока от запад на изток е *р. Дунав при с. Байкал* с код *BG1DU00039MS050*.

Оценката на водата на пункта по физикохимични показатели показва, че водата в пункта отговаря на изискванията за добър потенциал. Показателите специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, азот нитритен, фосфати, общ фосфор, са в нормите за отличен потенциал. Показателите рН, БПК5, концентрация на азот амониев, азот нитратен, общ азот, са в нормите за добър потенциал.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добър потенциал.

Пунктът не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг в периода 2020-2021 г.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водата при мониторинговия пункт с наименование „*р. Дунав преди вливане на р. Искър при с. Байкал*“ и код *BG1DU00039MS050*, се оценява в добро химично състояние.

✓ **Пункт *р. Дунав при гр. Свищов*, код *BG1DU07973MS070***

Същият е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/. Резултатите от анализа за периода 2020-2021 година, показват че реката в този участък отговаря на изискванията за добро състояние и са близки до изискванията за отлично състояние. По всички физикохимични показатели стойностите отговарят на изискванията за отличен/добър потенциал.

Анализираните специфични замърсители, като сравнение на Средно годишната стойност /СГС/ със СКОС не показват отклонения от изискванията за добър потенциал, съгласно горе цитираната Наредба.

Пунктът не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг в периода 2020-2021 г.

Анализът на резултатите от изпитаните приоритетни вещества /ПВ/ не показва концентрации над максималната допустима концентрация /МДК/.

✓ **Пункт р. Дунав преди гр. Русе, код BG1DU00918MS080**

По физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители, оценени съгласно изискванията на Наредба Н-4, приложения №№ 6 и 7, водата от пункта отговаря на изискванията добър потенциал.

Съгласно регламентираното в *Общ подход за оценка на екологичното състояние и екологичния потенциал на повърхностните водни тела в Р България*, общата оценка на екологичния потенциал на водата в този пункт е умерен екологичен потенциал.

За периода на 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. За периода на 2020 г. оценката, според анализирания биологични показатели отговаря на критериите за умерен потенциал.

Анализът на резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества и извършената оценка спрямо Наредбата за СКОС и след прилагане на „Модел на биотичните лиганди“ показват, че химичното състояние на водното тяло отговаря на изискванията за добро химично състояние.

✓ **Пункт р. Дунав при гр. Силистра, код BG1DU00999MS100R**

По физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители водното тяло отговаря на изискванията за добър потенциал.

Общата оценка на екологичния потенциал на водата в този пункт е умерен екологичен потенциал.

Според БЕК анализирани през 2021 г., потенциалът на пункта е оценен като умерен.

Анализът на резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества и извършената оценка спрямо Наредбата за СКОС и след прилагане на „Модел на биотичните лиганди“ показват, че химичното състояние на водното тяло отговаря на изискванията за добро химично състояние.

р. Дунав при гр. Русе

В поречие на р. Дунав попадат и водни тела - категория езеро – езерото Сребърна и язовир Антимово и яз. Аспарухов вал.

✓ **Езерото Сребърна, водно тяло с код BG1DU000L1003, код на мониторингов пункт BG1DU00992MS011**

Езерото се наблюдава като самостоятелно водно тяло. Езеро Сребърна е референтен пункт за тип L5- Крайречни езера и блата.

Анализът на получените резултати показва, че по физикохимични елементи за качество и специфични замърсители, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние.

През 2020 г. е бил извършен пълен ХБМ, който включва анализ и оценка на БЕК фитопланктон, макрозообентос, макрофити и риби. През тази година състоянието на езерото е оценено като лошо, което се базира главно на резултатите от фитопланктона и макрофитите. Това влошаване може да се обясни с липсата на приток на вода от р. Дунав през последните поне две години, което е причина за драстично намаляване на дълбочината на езерото и влошаване на качеството на водата в него.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС. Тялото се оценява в *добро химично състояние*.

✓ **Язовир Антимово, с код BG1DU000L1002, категория тип езеро, силно модифицирано водно тяло, код на МП BG1DJ00000MS011, разположен на стената на язовира.**

Анализът на физикохимичните елементи за качество, съгласно Приложение №6 от Наредба № Н-4, по данните за 2020-2021 година показват, че качеството на водата в язовира отговаря на изискванията за *добър потенциал*. В данните от проведеният през 2021 год. мониторинг е установена единично измерена концентрация над СКОС на показател общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители, има единични измервания показващи превишени стойности над СКОС по показател алуминий.

За последно яз. Антимово е анализиран през 2019 г., когато е бил определен в умерен потенциал съгласно анализа на БЕК фитопланктон, който се използва като основен при оценката на язовирите.

Не са установени превишени стойности над СКОС при анализа на приоритетните вещества. Тялото е в добро химично състояние.

✓ **яз. Аспарухов вал - силномодифицирано водно тяло с код BG1DU000L100.**

За водното тяло е определен пункт за наблюдение с код *BG1W000093MS081*.

В последните две програми 2020-2021 г. и 2021-2022 г., водното тяло **не** е залагано за изпълняване на мониторинг по физикохимични елементи за качество, специфични вещества и замърсители и приоритетни/приоритетно опасни вещества.

В предходен период анализа на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал съгласно изискванията на Наредба Н-4. Превишения на нормите за добро състояние се установява при показателите електропроводимост и БПК5, които отговарят на умерено състояние на водите. Средногодишните стойности на изследваните показатели общ азот и общ фосфор съответстват на нормите за добро състояние. По всички останали физикохимични елементи за качество, повърхностните води са в отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За последно през 2019 г. е осъществяван ХБМ на яз. Аспарухов вал. Според биологичните елементи за качество, в случая БЕК фитопланктон, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Поречие Огоста

Във водосбора на река Огоста са разположени 32 повърхностни водни тела, за състоянието на които се наблюдават чрез 36 пункта за мониторинг.

При изготвянето на оценките е взето предвид, че за поречието на р. Огоста е определена фоновата концентрация за СКОС за показател арсен.

Предполага се, че причина за високите концентрации на арсен не са само миналите рудодобивни и преработвателни промишлени дейности в района, но се дължи и на естественото фонове съдържание на арсен в района. Основна причина за наднормените стойности на арсен в терасата на река Огоста са резултат от многогодишна естествена ерозия на арсен - съдържащите скали в района.

р. Огоста

Основното поречие на река Огоста, включва следните водни тела:

✓ *р. Огоста от вливане на р. Скът при Сараево до устие, водно тяло BG1OG100R014*

Географското разположение на водното тяло е при устието на река Огоста в река Дунав, след вливане на десния приток р. Скът в землището на с. Сараево. Качеството на водата във водното тяло в оценявания период е наблюдавано в пункт *р. Огоста, устие преди р. Дунав - гр. Оряхово*, с код на мониторинговия пункт *BG1OG00001MS010*.

Пунктът на водното тяло е залаган за мониторинг в последните две програми 2020-2021 г. и 2021-2022 г.

При оценка на резултатите по физикохимични показатели се наблюдава запазване на умереното състояние за качеството на водата в пункта по отношение на съдържание на нитратни съединения. Наблюдават се измерени концентрации по показатели азот нитратен и общ азот над стандарта за добро състояние, като при азот нитратен най-високи стойности са отчетени в началото и в края на 2020 г.

Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации за показателите азот нитратен и общ азот в края на оценявания период, изчислените средногодишни концентрации са над границата за добро състояние и това обстоятелство определя оценката по физикохимични показатели за водното тяло като умерено състояние на повърхностните води.

По показателите активна реакция рН, БПК5 и ортофосфати изчислените средногодишни концентрации отговарят на изискванията за доброто състояние в пункта.

От направената оценка на измерените концентрации за показатели: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен и общ фосфор може да се отбележи, че водното тяло запазва отличното си състояние, в сравнение с оценката от предходен период.

При анализ на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации за показателя арсен над СГС-СКОС. Най-високи концентрации са измерени двукратно през 2020 г., като въпреки низходящата тенденция в края на периода, всички получени резултати от изпитване на вода в пункта в оценявания период са над СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна концентрация за елемента превишава СГС-СКОС. За водното тяло е определена фонова концентрация за елемента. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“, изчислената средногодишна стойност за показател арсен превишава изискванията на СКОС за добро състояние по Наредба Н-4. Не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в **лошо** състояние.

През 2021 г. в пункта е анализиран само макрозообентос и състоянието на пункта, на база тези резултати е било оценено като добро. През 2020 г. е извършен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос, като пучените данни отговарят на изискванията за умерено състояние.

Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние по анализиранияте приоритетни и приоритетно опасни вещества във взетите проби повърхностни води в пункта. Химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

✓ *р. Огоста от вливане на р. Рибине при Белиброд до вливане на р. Скът при Сараево, водно тяло BG1OG307R1013*

Водното тяло се намира в долното течение на р. Огоста. В оценявания период качеството на водата във водното тяло се наблюдава в 2 (два) пункта по течението на реката: *р. Огоста при с. Софрониево* с код *BG1OG00031MS030* и *р. Огоста при с. Гложене, преди вливане на р. Скът* с код *BG1OG00231MS1070*.

В последната програма 2020-2021 г., водното тяло не е залагано за изпълняване на мониторинг по физикохимични елементи за качество, специфични вещества и замърсители и приоритетни/приоритетно опасни вещества. Оценката от предходен период е както следва:

- ***р. Огоста при с. Софрониево, с код BG1OG00031MS030***

По показател азот нитратен в пункта се наблюдава тенденция за намаляване на измерените концентрации. В края на 2018 г. и началото на 2019 г. са измерени стойности, превишаващи СКОС за добро състояние. Данните от изпитване по показателя в края на 2019 г. и през 2020 г. показват стойности за добро състояние на водите. Изчислената средногодишна концентрация за показателя показва запазване на доброто състояние в пункта.

Измерените стойности за показателите БПК 5, общ азот и ортофосфати са в нормите за добро състояние. По останалите физикохимични елементи за качество – разтворен кислород, рН, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен и общ азот водното тяло в пункта се оценява в отлично състояние

- ***р. Огоста при с. Гложене, преди вливане на р. Скът, с код BG1OG00231MS1070***

По показател азот нитратен се наблюдава низходяща тенденция в измерените стойности. В пункта през летния период на 2019 г. дори се установяват измерени концентрации за отлично състояние на водите. Измерените стойности през 2020 г. и като цяло средните за оценявания период съответстват на добро състояние.

Забелязва се тенденция към понижаване на измерените стойностите за показател ортофосфати, като по ортофосфати, БПК 5 и общ азот запазва доброто състояние, в сравнение с оценката от предходен период.

Цялостната оценка по физикохимични показатели показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние съгласно Наредба Н-4.

И в двата пункта във водното тяло през периода се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател арсен. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Арсен, СГС не превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

За ХБМ, водното тяло се наблюдава само в един пункт за мониторинг - *р. Огоста при с. Гложене, преди вливане на р. Скът*, с код *BG1OG00231MS1070*. През периода 2020 - 2021 г., пунктът за мониторинг е бил планиран през 2020 г. за БЕК макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати състоянието на водното тяло отговаря на добро.

На база резултатите от измерените концентрации на изпитваните приоритетни вещества, към 2020 г. водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ ***р. Огоста след язовир Огоста до вливане на р. Ботуня при Бойчиновци, водно тяло BG1OG307R1213;***

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пунктове - *р. Огоста след яз. Огоста и р. Огоста, след гр. Монтана*.

- Мониторингов пункт *р. Огоста след яз. Огоста*, с код *BG1OG00733MS150* е разположен по течението на реката, непосредствено след яз. Огоста. В пункта измерените концентрации по показателя БПК5 и общ азот, в разглеждания период, изцяло варират в границите на добро състояние на водите. Редицата от данни за останалите физикохимични елементи за качество (ФХЕК): разтворен кислород, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот и ортофосфати (като фосфор) показват стойности под границата за добро състояние, и носят оценка на водите в пункта за отлично състояние.

От анализа на специфичните замърсители в разглеждания период в пункта е видно:

- изчислените средногодишни стойности по показател манган са над изискванията на СКОС за добро състояние. В последно измерените резултати се наблюдава тенденция за стойности по-ниски от СГС-СКОС.

- Превишения на СКОС се установяват и за показател Арсен, след отчетената фонова концентрация за водното тяло. Въпреки низходящата тенденция на измерени стойности в пункта, изчислената средногодишна концентрация за елемента е над СГС-СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ само на биологичния качествен елемент макрозообентос. Според тези данни състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

- Мониторингов пункт *р. Огоста, след гр. Монтана*, с код *BG1OG00733MS140* е разположен след урбанизираната територия на гр. Монтана. В пункта измерените концентрации по показатели БПК5, азот амониев и общ азот, в разглеждания период, се движат в границите на добро състояние на водите с изключение на еднократно превишение над СКОС за добро състояние в началото на 2021 г. В пункта се отчитат и стойности вариращи в границите на добро състояние по показатели азот нитратен и общ фосфор. При показател ортофосфати тенденцията в последно измерените стойности е за отлично състояние, но изчислената средногодишна стойност за елемента съответства на добро състояние на водите. По останалите физикохимични показатели: разтворен кислород, електропроводимост и азот нитратен се отчитат стойности за отлично състояние на водите.

По специфични замърсители в пункта единствено се установяват превишения на СКОС за добро състояние по показател Арсен. Отклонението от СКОС на манган е измерено еднократно в средата на 2020 г., и средногодишната концентрация от резултатите в периода съответства на добро състояние на водите. За водното тяло в оценявания период може да се обобщи, че след прилагане на „*Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела*“ за показатели манган и арсен, средногодишните им концентрации превишават изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за добро състояние. Това показва известно подобряване на състоянието, конкретно в този участък на реката, тъй като през последните няколко години състоянието е било оценявано като умерено.

В началото на оценявания период се констатира еднократно превишение на СГС-СКОС по показател флуорантен. Измерената стойност не превишава МДК-СКОС. На база

резултатите от изчислените средногодишни концентрации на приоритетните вещества химичното състояние на водното се определя като **добро**.

✓ *р. Огоста от вливане на р. Ботуня при Бойчиновци до вливане на р. Рибене при Бели брод, водно тяло BG10G307R1313*

Водното тяло се наблюдава за анализ в пункт *р. Огоста при Кобиляк с код BG10G00051MS080*.

От оценката на обработените данни по физикохимични показатели през периода е видно, че водното тяло запазва състоянието си в сравнение с предходни периоди и отговаря на изискванията за добро състояние.

Измерените стойности по показател азот нитратен се движат около нормите за добро състояние. Същото състояние се наблюдава и по показателя БПК5 и общ азот. По показател ортофосфати се наблюдава низходяща тенденция на получените резултати от изпитване. Изчислените средногодишни стойности на изброените показатели, включително активна реакция рН на водите са в нормите за добро състояние. По анализираният показател - електропроводимост, разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен и общ фосфор, водното тяло запазва отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители установява:

- За химичния елемент желязо, при второ пробовземане от водите в пункта в началото на 2022 г., е отчетена еднократно стойност над СГС-СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна концентрация показва добро състояние по показателя.

- В периода се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател арсен. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Арсен, изчислената средногодишна стойност не превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели, съгласно Наредба Н-4. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати тялото отговаря на изискванията за добро състояние. При мониторинг извършван през предходни години състоянието на пункта е било оценено като отлично.

Измерените концентрации на приоритетни вещества във водното тяло отговарят на нормите за **добро** химично състояние.

✓ *язовир Огоста, водно тяло BG10G700L1004*

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водите на язовира отговарят на изискванията за добро състояние.

На добро състояние отговарят изчислените средногодишни стойности на показателите: активна реакция (рН), общ фосфор, ортофосфати, като в края на оценявания период за ортофосфати се наблюдава низходяща тенденция в измерените резултати, попадащи в границите на отлично състояние. За показателя БПК5 е измерена еднократно висока стойност в началото на 2021г. над изискванията за добро състояние но средногодишната стойност за периода е в нормите за добро състояние.

На отлично състояние се оценяват изчислените средногодишни стойности по физикохимични показатели: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитратен и азот нитритен. При второ пробовземане в началото на 2021г. е измерена еднократно концентрация в граничните норми за добро състояние за показателя общ азот, като последващите отчетени стойности, както и изчислената средногодишна концентрация в оценявания период за показателя отговарят на отлично състояние на повърхностните води.

Важно е да се отбележи, че и по физикохимичния показател Хлорофил-а водите на яз. Огоста отговарят на стандарта за качество за отлично състояние.

От направения анализ на специфични замърсители се установява, че при показател желязо и манган са измервани еднократно в края на 2019г. (в минал оценяван период) концентрации над СГС-СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна концентрация за разтворената форма на металите не превишава СГС-СКОС и отговаря на нормите за добро състояние.

Измерените концентрации за специфичния замърсител арсен в изпитваните проби вода от яз. Огоста показват превишение на СГС-СКОС по Наредба Н-4 за елемента. За водното тяло е определена фонова концентрация за арсен. След прилагане на „*Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела*“ за показател Арсен, СГС превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатират превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Общата оценка по физико-химични елементи за качество и специфични замърсители е за умерен екологичен потенциал.

За последно яз. Огоста е бил планиран за ХБМ през 2018г. Изследваният биологичен елемент за качество е фитопланктон. Въз основа на резултатите от анализа, язовирът е оценен в добър екологичен потенциал.

При анализа на приоритетни вещества никое от тях не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ ***р. Огоста от вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново до язовир Огоста при Горно Церовене, водно тяло BG10G789R1001***

Повърхностното водно тяло се намира в долното течение на река Огоста, след събиране на водите от всички притоци на реката, преди вливане в яз. Огоста.

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с име *р. Огоста преди яз. "Огоста", мост с. Г. Церовене и код BG10G00795MS160.*

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние.

Водното тяло се оценява в добро състояние по показателите: активна реакция рН, БПК5, азот амониев, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. За показатели БПК5, общ азот и ортофосфати може да се отбележи, че през първото полугодие на 2021 г. са измерени еднократно високи стойности над стандарта за добро състояние, като в края на оценявания период се установява низходяща тенденция и получените резултати от измерване са в нормите за отлично състояние на повърхностните води. Изчислените средногодишни концентрации по показателите са в нормите за добро състояние.

От направения анализ на специфични замърсители се наблюдава превишение на СГС-СКОС за добро състояние по показател арсен, като всички измервания в периода са над

СГС-СКОС. За водното тяло е определена фонова концентрация за химичния елемент арсен. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя Арсен, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Изчислената средногодишна стойност за показателя алуминий показва превишения на СКОС за добро състояние по специфичния замърсител. Отклонение над нормите се наблюдава и в началото на 2021 г. За водното тяло е определена фонова концентрация за химичния елемент алуминий. След прилагане на Методологията за фоновете концентрации, изчислената средногодишна концентрация по показателя превишава СКОС за добро състояние.

Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. За последно пункта е мониториран през 2019 г. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло може да се оцени като добро.

✓ р. Огоста от вливане на р. Превалска Огоста при Белимел до вливане на р. Дългоделска при Гаврил Геново, водно тяло BG10G789R1401

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с име *р.Огоста мост за с. Горна Ковачица* и код *BG10G02919MS1200*.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Превишения на нормите за добро състояние по Наредба Н-4 се установяват единствено при показател БПК 5, където през първото полугодие на 2021 г. са измерени стойности над нормите да добро състояние. В края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция в отчетените концентрации, като последните резултати са в границите за добро състояние. Измерените средни концентрации в оценявания период на физикохимичните показатели: активна реакция рН, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати се задържат в границите на добро състояние на повърхностните води. При показатели общ фосфор, общ азот и азот нитритен в края на оценявания период се установява низходяща тенденция в отчетените концентрации. По показатели разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев и азот нитратен, водното тяло запазва отличното си състояние в сравнение с оценката от предходен период.

От анализа на специфичните замърсители се установява, че всички измерени стойности по показател арсен в оценявания период, са над изискванията на СКОС за добро състояние.

Водното тяло е разположено по основното течение на р. Огоста, след вливане на последователно разположени повърхностни водни тела: р. Чипровска Огоста над гр. Чипровци и р. Огоста от Чипровци до вливане на р. Превалска Огоста при Белимел. Водните тела са натоварени по концентрация на арсен, вследствие на минали дейности от промишлен рудодобив. За поречието е определена фонова концентрация за химичния

елемент арсен. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя Арсен, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ р. Огоста от Чипровци до вливане на р. Превалска Огоста при Белимел, водно тяло BG1OG789R1501

Водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт р. Огоста, след с. Железна с код BG1OG02911MS1100.

От анализа на физикохимичните показатели е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

В края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция в отчетените концентрации на показателя БПК₅, където през първото полугодие на 2021 г. двукратно са измерени високи стойности над нормите за добро състояние до 2 – 2,5 пъти над СКОС за добро състояние. Средногодишната концентрация на показателя отговаря на умерено състояние на водите. Измерените стойности и средногодишни концентрации за показателите общ фосфор и ортофосфати са над стандарта за качество за добро състояние, което определя умерено състояние по елементите в повърхностните води на реката. Отчетените средногодишни стойности по показатели: активна реакция рН, азот амониев, азот нитритен и общ азот в същия пункт са в нормите за добро състояние. В пункта е отлично състоянието на повърхностните води по показатели разтворен кислород, електропроводимост и азот нитратен.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават превишения по показателя арсен. Изчислената средногодишната стойност /СГС/ на арсена във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя Арсен, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водното тяло.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията за добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва известно подобряване на състоянието.

При анализа за наличие на приоритетни вещества, средногодишните концентрации на получените резултати от изпитване не превишават изискванията на СКОС за добро състояние. Може да се отбележи, че при приоритетното вещество Ди (2 – етилхексил) фталат ДЕХ в периода са измерени единични инцидентни превишения на СГС-СКОС, като след съобразяване с утвърдената методика за оценка на химичното състояние на

повърхностни води състоянието по показателя е добро. Химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

Поречие река Скът

Река Скът извира от местността Речка, северно от Маняшки връх - най-високата точка на планинския рид Веслец, като във водосбора си събира води от предпланинските възвишения в района на селата Горно Пещене, Тишевица, Цаконица и др. Характерното за тях е, че северните им склонове са незалесени и спускащите се надолу малки рекички имат пороен характер. Всички тези рекички се събират под общото име р. Скът.

В поречието на река Скът са разположени следните водни тела:

- *р. Скът от извор до Бъркачево, водно тяло BG1OG200R008;*
- *р. Бързина от извор до вливане в р. Скът при Липница, водно тяло BG1OG200R1011;*
- *р. Скът от Бъркачево до вливане на р. Бързина, водно тяло BG1OG200R1413;*
- *р. Скът от вливане на р. Бързина до вливане в р. Огоста при Сараево, водно тяло BG1OG200R1113.*
- ✓ ***р. Скът от извор до Бъркачево, водно тяло BG1OG200R008***

Водното тяло се наблюдава в мониторингов пункт *р. Скът при с. Голямо Пещене* с код на мониторинговия пункт *BG1OG00237MS060*. Последно е заложено за мониторинг в програма 2021-2022 г.

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Превишения на нормите за добро състояние се установяват при показатели: общ азот и азот нитратен. За показателя азот нитратен може да се отбележи, че вече не се отчитат високи концентрации, както измерената еднократно екстремно висока (до шест пъти над СКОС) в края на 2019 г. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в края на оценявания период, изчислената средногодишна стойност за концентрацията на азот нитратен в пункта, превишава нормата за добро състояние на повърхностните води. За ФХП общ азот може да се обобщи, че са получени резултати за двукратно превишение на СКОС - в края на 2021 г. и началото на 2022 г., които са определящи, изчислената средногодишна стойност да превишава СКОС за добро състояние за речния тип. На добро състояние се оценяват водите в пункта по елементи: БПК5, електропроводимост и активна реакция рН. Въпреки еднократно отчетените превишения на електропроводимостта на водите в края на 2021 г. и измерената БПК5 в средата на 2021 г., изчислените средногодишни стойности от наличните данни в оценявания период, отговарят на изискванията за добро състояние. На отлично състояние се оценяват водите на р. Скът в мониторинговия пункт по показатели: разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен и ортофосфати. Може да се отбележи, че водното тяло подобрява състоянието си в оценявания период по физикохимичния показател общ фосфор, където изчислената средногодишна концентрация отговаря на отлично състояние на повърхностните води по Наредба Н-4.

При анализа на специфичните вещества не се наблюдават средногодишни концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пункта

отговаря на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база налични резултати от измерените концентрации на приоритетни вещества, към момента на изготвяне на оценката, водното тяло се намира в добро химично състояние.

✓ **р. Скът от Бъркачево до вливане на р. Бързина, водно тяло BG1OG200R1413**

По физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества повърхностното водно тяло се наблюдава в мониторингов пункт с име *р. Скът след гр. Бяла Слатина* и код *BG1OG00233MS050*.

В последните две програми 2020-2021 г. и 2021-2022 г., водното тяло **не е** залагано за изпълняване на мониторинг по физикохимични елементи за качество, специфични вещества и замърсители и приоритетни/приоритетно опасни вещества. Оценката от предходен период е както следва:

Анализът на физикохимичните елементи за качество, показват че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отчетени са превишения на нормите за добро състояние по показатели: ортофосфати и показателите електропроводимост, азот нитратен, азот нитритен и общ азот, при които изчислените средногодишни концентрации превишават няколкократно СКОС – максимум за добро състояние. По изброените показатели водното тяло запазва умереното си състояние в сравнение с оценката от предходен период. По показатели БПК5, азот амониен и общ фосфор водното тяло отговаря на добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физикохимични елементи и специфични замърсители показва умерено състояние на водното тяло.

В периода 2020-2021 г. от БЕК са анализирани макрозообентос и макрофити, като изчислените стойности отговарят на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Оценката на приоритетни вещества не показва концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **р. Скът от вливане на р. Бързина до вливане в р. Огоста при Сараево, водно тяло BG1OG200R1113**

В съответствие с географското разположение на водното тяло, пункта е разположен в долното течение, преди вливането на р. Скът в р. Огоста

Водното тяло е планирано за мониторинг и в двете програми в оценявания период по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG1OG00211MS020* и име *р. Скът след гр. Мизия*.

Превишения на нормите за добро състояние се отчита при показателите: електропроводимост, азот нитратен и общ азот, където запазва умереното състояние в сравнение с оценката от предходен период. Най-висока концентрация за електропроводимост в пункта е измерена в края на 2020 г. Всички получени резултати за показателя са над СКОС за добро състояние. При показател азот нитратен изчислената средногодишна концентрация достига до 2,5 пъти над СКОС. Същото е състоянието на водите в пункта и по изпитвания физикохимичен елемент общ азот, където въпреки

наблюдаваната низходяща тенденция в измерените стойности в края на оценявания период изчислената средногодишна концентрация за елемента превишава стандарта по Наредба Н-4 за добро състояние на водите. Като добро се оценява състоянието на водното тяло по физикохимични показатели: БПК₅, активна реакция рН, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати. Може да се отбележи, че разтворения кислород в пункта на р. Скът, запазва отличното състояние на водите.

При направената оценка на изпитваните специфични замърсители в оценявания период не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по Наредба Н-4.

Общата оценка по физикохимични елементи и специфични замърсители показва умерено състояние на водното тяло.

През 2021 г. е извършван ХБМ на БЕК макрозообентос и макрофити, като състоянието отговаря на добро. През 2020 г. е извършен мониторинг само БЕК фитобентос. Данните показват умерено състояние.

Анализът на изпитваните приоритетни вещества в пункта не отчита концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние, съгласно нормите в Наредбата за СКОС.

В предходен оценяван период 2019 – 2020 г. са констатирани двукратни превишения на СГС-СКОС по показател хлоралкани С10 - 13. Измерената стойност не превишава МДК-СКОС. Оценката на приоритетното вещество се приема с ниска степен на достоверност предвид факта, че граница на откриване (ГО) на използвания аналитичен метод не отговаря на разпоредбите на чл.84, ал. 2 от Наредба 1/11.04.2011г. за мониторинг на водите и изискванията на Директива 2009/90/ЕО. Важно е да се отбележи, че останалите измерени стойности за показателя са под ГО на метода. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

р. Скът

✓ р. Бързина от извор до вливане в р. Скът при Липница, водно тяло

BG1OG200R1011

В оценяваният период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG1OG22111MS040* и име *р.Бързина*, след *яз.Бързина* преди вливане в *р.Скът*.

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено екологично състояние, спрямо нормите за речния тип. Запазва се умереното състояние по показатели: електропроводимост, азот нитратен и общ азот, в сравнение с оценката от предходен период, като и при трите елемента за качество в края на периода се наблюдава възходяща тенденция в измерените концентрации. Изчислените средногодишни стойности превишават нормите за добро състояние по Наредба Н-4. За показател БПК₅ може да се отбележи, че водното тяло влошава състоянието си и от оценка за добро в предходен период, в настоящия отговаря на нормите за умерено състояние. От направената оценка на останалите физикохимични показатели е видно, че повърхностните води на р. Бързина в пункта отговарят на добро състояние по: активна реакция рН, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

При направения анализ на резултатите от изпитване на специфични замърсители в края на оценявания период се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние на разтворено желязо, но изчислената средногодишна концентрация за метала не показва превишение на СГС-СКОС. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние, тъй като не се наблюдават превишения по други изпитвани химични елементи и специфични замърсители.

Този пункт не е бил планиран за хидробиологичен мониторинг в разглежданият период. По данни от предходни години, състоянието е оценявано като лошо.

Анализът на данните от изпитване на приоритетни вещества в представителния пункт за водното тяло не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

Поречие река Ботуня

В поречието на р. Ботуня са разположени следните водни тела:

✓ р. Ботуня от Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна, водно тяло BG1OG600R1006.

Водното тяло е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG1OG00265MS1080* и име *р. Ботуня след с.Вършец до вливане на р. Черна при Долно Озирово, вкл. притоците - Бяла и Черна*.

На добро състояние отговаря водното тяло по показатели: активна реакция рН, БПК₅, азот амониев и общ азот. По показател БПК₅ водното тяло е подобрило състоянието си и оценката за умерено състояние от предходен период към настоящата оценка е в добро състояние. За показатели азот амониев и общ азот може да се отбележи, че в началото на периода има измерени единични стойности над СКОС за добро състояние, като последно измерените концентрации при елемента за качество и в двете вещества е в границите на

отлично и добро състояние. Важно е да се отбележи, че по показатели: азот нитратен, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати водното тяло подобрява екологичното си състояние и показателите се оценяват в границите за отлично състояние, съгласно нормите на Наредба Н-4. Запазва се отличното състояние по показатели - електропроводимост и разтворен кислород.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за добро състояние на водното тяло.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2020 г. за хидробиологичен мониторинг е планиран и анализиран само БЕК фитобентос. Данните показват, че пункта попада в добро състояние, което съответства на резултатите получени през предходните години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2021 г. водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ р. Ботуня от вливане на р. Черна при Долно Озирово до вливане в р. Въртешница при Криводол, водно тяло BG10G600R1118

В оценяваният период водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG10G00631MS110* и име *р. Ботуня, преди вливане на р. Въртешница при с. Голямо Бабино*.

От анализа на обработените данни по физикохимични показатели е видно, че водното тяло запазва състоянието си в сравнение с предходни периоди и отговаря на изискванията за добро състояние.

В добро състояние се оценяват показателите: активна реакция рН, БПК5 и общ азот. При измерените стойности на БПК5 се наблюдава низходяща тенденция, като се отчитат резултати от пробонабиране и с получени стойности за отлично състояние на водите. Изчислената средногодишна концентрация по показател БПК5 запазва добро състояние. Низходяща тенденция в измерените концентрации се наблюдава и при показател азот нитратен, като средната стойност за периода отговаря на отлично състояние.

По анализирани показатели: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен общ фосфор и ортофосфати, водното тяло запазва отлично състояние, в сравнение с предходен оценяван период.

При анализа на специфичните вещества не се наблюдават средногодишни концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро състояние по специфични замърсители.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. За последно пункта е мониториран през 2019 г. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, към 2021 г. водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ р. Ботуня от вливане на р. Въртешница при Криводол до вливане в р. Огоста при Бойчиновци, водно тяло BG10G600R1018.

Водното тяло е планирано за мониторинг през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG1OG00611MS090* и име *р. Ботуня при с. Охрид преди вливане в р. Огоста*.

От анализа на физикохимичните елементи за качество в пункта не се установяват превишения на СКОС за добро състояние. Въпреки измерените стойности при отделни пробонабирания по показател БПК₅, превишаващи нормите за добро състояние, изчислената средногодишна концентрация в оценявания период отговаря на добро състояние на повърхностните води.

Наблюдава се тенденция за намаляване на измерените концентрации по показателя азот нитратен в пункта, като в началото и в края на 2020г. са измерени концентрации в нормите на СКОС за отлично състояние. Средната стойност на показателя отговаря на добро състояние. По показатели общ азот, активна реакция рН и ортофосфати в същия пункт отчетените стойности от изпитване са в нормите за добро състояние. За физикохимичния показател общ фосфор може да се отбележи, че водното тяло подобрява състоянието си. Изчислената средногодишна концентрация на получените стойности от изпитване на повърхностни води в пункта отговаря на отлично състояние по Наредба Н-4. Запазва се отличното състояние по показатели: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев и азот нитритен, в сравнение с оценката от предходен период.

От направената оценка по физикохимични показатели може да се обобщи, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние съгласно Наредба Н-4.

При направения анализ на специфичните замърсители в пункта не се установяват концентрации над СГС-СКОС.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на изпитваните приоритетни вещества към 2021 г., водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ ***р. Въртешница от извор до вливане в р. Ботуня при Криводол, водно тяло BG1OG600R007***

През оценявания период, в програма 2021-2022 г., състоянието на водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели (ФХП), специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт в пункт с код *BG1OG02621MS1020* и наименование *р.Въртешница преди вливане в р.Ботуня при гр.Криводол*.

Данните от анализа на физикохимичните елементи за качество показват, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4. Отчетени са превишения на нормите за добро състояние по биогенните елементи/ физикохимични показатели, както следва:

- азот нитратен и общ азот, при които се отчитат няколко превишения на стандарта за добро състояние, а в края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция в измерените резултати. Изчислената средногодишна концентрация на елементите във водите на р. Въртешница превишава изискванията за добро състояние на водите;
- ортофосфати – отчетената най – висока концентрация в повърхностните води е в средата на 2020 г., достигаща до 3 пъти над СКОС за добро състояние. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации на показателя в

края на оценявания период, изчислената средногодишна концентрация превишава СКОС – максимум за добро състояние.

По показатели БПК5, активна реакция рН и общ фосфор се запазва доброто състояние на повърхностните води в пункта.

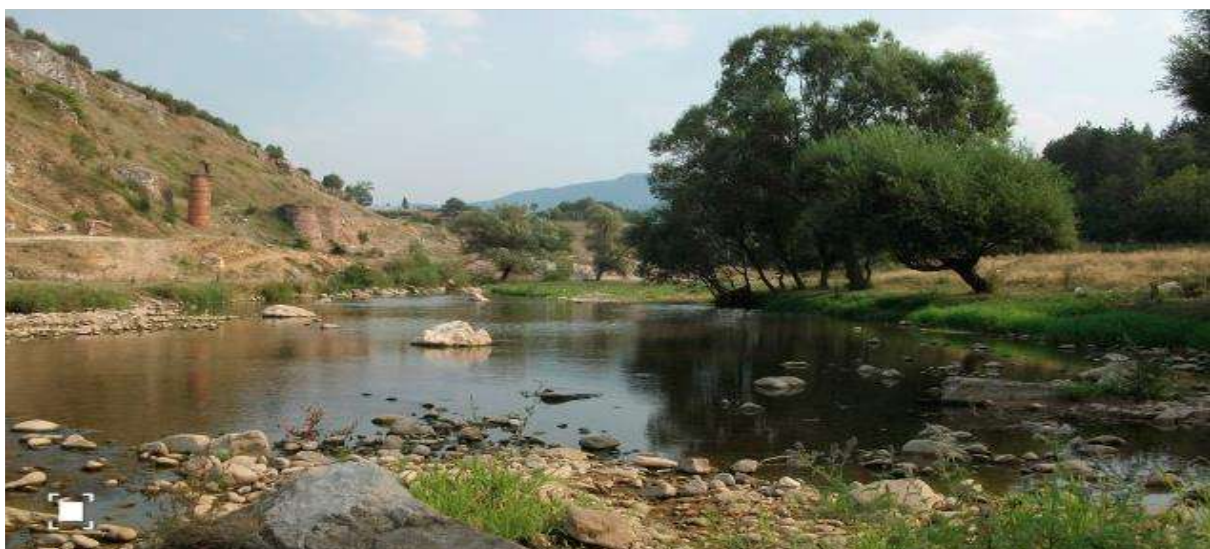
В съответствие с изчислените средногодишни концентрации по показатели: азот нитритен, азот амониев, разтворен кислород и електропроводимост водното тяло се оценява в отлично състояние.

През оценявания период не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по изпитваните химични елементи, специфични вещества и замърсители. Изчислените средногодишни концентрации съответстват на добро състояние на водите.

В предходен период, за разтворената форма на елемента алуминий в средата на 2018 г. еднократно е отчетена висока (до 12 пъти СГС-СКОС) концентрация във водите в пункта. Обобщено за периода на действащия ПУРБ 2016-2021 г., изчислената средногодишна концентрация за показателя превишава СГС-СКОС и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя алуминий, средногодишната концентрация не е по-висока от МДК-СКОС, но превишава изискванията на СГС-СКОС за добро състояние, съгласно Приложение №7, към Наредба Н-4. Важно е да се отбележи, че всички останали измерени концентрации са под граница на определяне на метода.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2020 г. за хидробиологичен мониторинг са планирани и анализиран БЕК макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че пункта попада в добро състояние, което съответства на резултатите получени през предходните години.

Изчислените средногодишни концентрации на изпитваните приоритетни вещества във водното тяло отговарят на нормите за добро химично състояние.

р. Ботуня

Река Рибене

✓ *Приток на р. Рибене от извор до вливане в р. Рибине при Лесура, водно тяло BG10G400R1119*

Водното тяло е планирано за мониторинг и в двете програми в оценявания период по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BG1OG00242MS1120* и име *р.Ляв приток на р. Рибене на запад от с. Лесура, след моста за с. Галатин*.

Анализът на резултатите по физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, спрямо определените норми в Наредба Н-4.

За БПК5 и електропроводимост са измерени няколко стойности над нормите за добро състояние, най-високата от които и при двата показателя е в средата на 2021 г. В края на оценявания период при електропроводимостта се наблюдава възходяща тенденция на отчетените стойности, докато при изпитването за БПК5 последните стойности клонят към горна граница за добро състояние. Изчислените концентрации обаче остават над СКОС за добро състояние по Наредба Н-4.

При изпитване на физикохимичните показатели: азот нитратен, азот нитритен и общ азот не се отчитат екстремно високи стойности, като измерените до 5 пъти над СКОС през 2018 г. В края на оценявания период се наблюдава тенденция към понижаване на измерените концентрации, достигащи граничната стойност за добро състояние, но изчислените средногодишни стойности за показателите остават над СКОС за добро състояние, както се запазва умереното състояние по показателите. Водите в пункта се характеризират с висока твърдост на водата.

Съгласно изискванията на Наредба Н-4, измерените стойности по показатели разтворен кислород, общ фосфор и ортофосфати отговарят за отлично състояние на повърхностните води.

От анализа на специфичните замърсители в пункта е видно:

В началото на 2022 г. е измерена еднократно висока стойност за разтворената форма на метала желязо превишаваща СГС-СКОС, но изчислената средногодишна концентрация в периода се оценява в добро състояние. Измерени са няколко стойности над изискванията на СКОС за добро състояние за манган. Най-високата концентрация се отчита в средата на 2021 г., достигаща до около 20 пъти над СКОС. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя манган, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

В разглеждания период в това водно тяло е извършван ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос, като резултатите отговарят на стойностите за добро състояние. Това показва известно подобряване на състоянието в тялото на биологичните елементи, в сравнение с предходни изследвания.

Анализът на изпитваните приоритетни вещества в пункта не отчита концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние, съгласно нормите в Наредбата за СКОС. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ р. Рибене от извор до вливане на приток при Лесура, вкл. Язовир Трикладенци, водно тяло BG1OG400R1219

През оценявания период, състоянието на водното тяло е наблюдавано по физикохимични показатели (ФХП), специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р. Рибене след с. Лесура* с код *BG1OG02431MS023*. В предходни периоди в рамките на ПУРБ 2016-2021 г. са налични данни за водното тяло от изпитване на повърхностна вода в

пункт яз. *Три кладенци* с код на мониторинговия пункт *BG1OG00439MS021*. Язовирът попада във водосбора на повърхностното водно тяло.

След направена оценка на резултатите по физикохимичните елементи за качество в пункта се вижда, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние за съответния речен тип, съгласно Приложение №6 на Наредба Н-4.

Превишения на нормите за добро състояние се установяват при показатели: електропроводимост, азот нитратен, азот нитритен и общ азот, където всички измерени стойности са над изискванията за добро състояние на повърхностните води. От направения анализ на наличните резултати се вижда:

- при показатели електропроводимост и азот нитритен, най-високи измерени стойности се отчитат в средата на 2021 г.;

- най-високите получени стойности от изпитване по ФХП: азот нитратен и общ азот са измерени в края на 2021 г.

Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в края на оценявания период, изчислените средногодишни концентрации за показателите превишават нормата за добро състояние на повърхностните води, като при показател общ азот превишението достига до три пъти СК за речния тип. По изброените по-горе физикохимични елементи за качество, водното тяло се оценява в умерено състояние.

На добро състояние се оценяват показатели: азот амониев, активна реакция рН, БПК5 и ортофосфати (като фосфор) и азот нитратен, като може да се отбележи, че водното тяло подобрява състоянието си по изпитваната БПК5 (преминава от умерено в добро) на водите, в сравнение с изготвената оценка за предходен период.

Съгласно изискванията на Наредба Н-4, на отлично състояние отговарят водите в пункта по измерените стойности за: разтворен кислород, и общ фосфор.

При анализа на специфичните вещества се наблюдава:

- еднократно измерена в началото на 2022 г. стойност над СКОС при химичния елемент желязо, но средногодишната концентрация от измерените стойности не превишава СГС-СКОС за вътрешни повърхностни води;

- За разтворената форма на елемента алуминий също в началото на 2022 г. еднократно е отчетена концентрация във водите в пункта над изискванията на СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна концентрация за показателя превишава СГС-СКОС. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя алуминий, средногодишната концентрация не е по-висока от МДК-СКОС, но превишава изискванията на СГС-СКОС за добро състояние. Не се констатира превишения на СКОС за други специфични замърсители във водното тяло.

През 2021 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос, като състоянието отговаря на добро. През 2020 г. е извършен мониторинг само на БЕК фитобентос. Данните показват умерено състояние.

Анализът на изпитваните приоритетни вещества в пункта не отчита концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние, съгласно нормите в Наредбата за СКОС. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ *р. Рибене след вливане на приток при Лесура до вливане в р. Огоста при Бели брод, водно тяло BG1OG400R1019*

Водното тяло е планирано за анализ в оценявания период по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р. Рибине при с. Фурен с код BGIOG00041MS070*.

От анализа на данните от изпитване по физикохимичните елементи за качество за периода водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4, поради отчетени концентрации над нормите за добро състояние за показатели БПК5, електропроводимост, общ азот и азот нитратен. За състоянието на водното тяло по показатели БПК 5 и електропроводимост може да се отбележи, че въпреки низходящата тенденция при измерени стойности в оценявания период, последно получените резултати са над границата за добро състояние и изчислените средногодишни концентрации съответстват на умерено състояние. По показатели азот нитратен и общ азот водното тяло запазва умерено състояние.

Показатели – разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати, водното тяло в пункта се оценява в отлично състояние.

В оценявания период се отчита еднократно измерена висока концентрация по Алуминий/разтворен, като резултата е до шест пъти над СГС-СКОС. Резултатите от останалите изпитвания са под ГО на метода. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние по другите анализирани специфични замърсители във взетите проби повърхностни води в пункта.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водното тяло, с превишения на химичния елемент-метал алуминий.

От биологичните елементи за качество през 2021 г. са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според тези данни пункта попада в добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през 2020 г. показва запазване на състоянието.

От анализа на резултатите на изпитваните приоритетни вещества в оценявания период се определя, че химичното състояние на водното тяло е добро.

Язовири в поречието на р. Огоста

✓ язовир Среchenска бара, водно тяло BGIOG700L1016

Водното тяло на язовир Среchenска бара е разположено в Зона за защита на водите/ЗЗВ/, предназначени за ПБВ. Съгласно *Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване*, в оценявания период язовира е категоризиран с категория А2 с отклонения от нормите по микробиологични показатели.

За времето на 2020-2021 година водите в язовира са мониторингирани във връзка с изпълнение изискванията на Наредба 12 и е включен в Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

За последно яз. Огоста е бил планиран за ХБМ през 2019 г. Според получените резултати язовира се оценява в максимален екологичен потенциал.

✓ язовир Дъбника, водно тяло с код BGIOG600L1015 с се наблюдава в пункт с код BGIOG00626MS051 и име яз. Дъбника – на стената.

Пунктът е включен в националната програма за мониторинг 2021 – 2022 г.

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние спрямо Наредба Н-4. Изчислените средногодишни концентрации за показатели: активна реакция рН, азот нитратен и ортофосфати са в границите на добро състояние на повърхностните води за езерния тип. По физикохимични показатели разтворен кислород, БПК5, азот амониев, общ азот и общ фосфор водното тяло е в умерено състояние. На нормите за отлично състояние отговарят показатели електропроводимост и азот нитритен.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

По физикохимични елементи за качество и специфични замърсители водното тяло се оценява в добър екологичен потенциал.

През 2020 г. е извършен анализ на БЕК фитопланктон в язовира, като данните показват умерен екологичен потенциал, което сравнено с данните получени през 2016/2017 г. показва подобряване на потенциала.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Други реки

р. Мартиновска, р. Дългоделска, р. Бързия, р. Шугавица и р. Златица

Общото между записаните по-горе реки/водни тела е, че всяка река от извор до вливането и в р.Огоста е самостоятелно водно тяло. Оценката по водни тела/реки е следната:

✓ р. Мартиновска (Мартиновска Огоста), с код на водно тяло BG10G789R1601

За периода е анализиран пункт р. Чипровска Огоста над гр. Чипровци, с код на мониторингов пункт BG10G00094MS190.

В оценявания период концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели БПК 5, общ фосфор и ортофосфати. Въпреки измерваните стойности при показателя БПК5 около границите за добро състояние, в средата на оценявания период се отчитат двукратни превишения на нормите за добро състояние, до 3 пъти над СКОС максимум за добро състояние. Средногодишната стойност за показателя БПК5 отговаря на умерено състояние. За показател ортофосфати се наблюдава низходяща тенденция в измерените стойности, но изчислената средногодишна концентрация е над нормите за добро състояние по Наредба Н-4 и определят умереното състояние за водното тяло по показателя. Изчислената средногодишна концентрация за показател общ фосфор надвишава СКОС за добро състояние.

По показатели активна реакция рН, азот амониев, азот нитратен и общ азот водното тяло отговаря на добро състояние. На отлично състояние се оценява водното тяло по физикохимични показатели разтворен кислород, електропроводимост и азот нитритен.

При анализа на специфичните замърсители в оценявания период може да се обобщи:

По показатели желязо, манган и алуминий са измерени еднократни високи концентрации в годините, като средногодишните стойности отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние

По специфичния замърсител арсен в пункта се установяват превишения на СГС-СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показателя, изчислената средногодишна им концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

По специфични замърсители водното тяло се оценява в умерено състояние, с превишения по показател арсен.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водното тяло.

От биологичните елементи за качество през 2021 г. са изследвани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според тези данни пункта попада в добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

От направения анализ на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Река Бързия, с код на водното тяло BG10G700R1003**

Водното тяло не е планирано за анализ в последната година от оценявания период. По физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества водното тяло се наблюдавано в пункт с име *р. Бързия след с. Боровци* и код BG10G07419MS180. Представените оценки са изготвени на база налични данни от изпълняван национален мониторинг в предходен период.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*. Превишения на нормите за добро състояние се наблюдава при измерените концентрации на показател общ фосфор. В сравнение с оценката от предходен период се запазва доброто състояние по показателите: БПК 5, активна реакция рН, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, ортофосфати. Измерените стойности за физикохимичните показатели в периода варират в границите на добро състояние.

Средногодишните стойности за показателите: разтворен кислород, електропроводимост и азот амониен показват отлично състояние на повърхностните води.

По специфични вещества водното тяло може да бъде оценено в добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водното тяло.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2019 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Река Шугавица, с код на водното тяло BG10G700R005**

През периода е анализиран мониторингов пункт BG10G02721MS1040 с име *р. Шугавица, мост за с. Д. Белотинци*

Река Шугавица е десен приток на р. Огоста в течението и след гр. Монтана.

Анализът на резултатите по физикохимични елементи за качество за водното тяло в оценявания период отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4.

Концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели: БПК₅, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. При показатели БПК₅, общ фосфор и ортофосфати може да се обобщи, че при едно и също пробовземане в началото на 2021 г. се измерени високи стойности, до 3 – 4 пъти над нормите за добро състояние. За показател азот нитритен може да се отбележи също, че при изпитване на повърхностна вода от пункта в края на 2020 г. и началото на 2021 г. са измерени стойности, превишаващи нормите за добро състояние. Оценката за показателя общ фосфор запазва умерено състояние.

От анализа на наличните резултати от изпитване на физикохимичните показатели може да се обобщи, че водното тяло влошава оценката си по общ фосфор, ортофосфати и азот нитратен, в сравнение с предходен оценяван период.

Средногодишните концентрации по показателите активна реакция рН и азот амониев отговарят на изискванията за добро състояние на водното тяло. Електропроводимостта и разтворения кислород на повърхностните води в пункта, запазват отличното състояние на водното тяло по показателите.

През периода са отчетени еднократни максимални концентрации на показател желязо над изискванията на СКОС за добро състояние във водни проби от пункта, но средната стойност от резултатите за показателя в периода е под СГС-СКОС. При химичните елементи манган и арсен също се установяват еднократни превишения на нормите за добро състояние. Средногодишните стойности от измерените концентрации на показателите са под СГС - СКОС. По специфични вещества водното тяло може да бъде оценено в добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водното тяло.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че пункта отговаря на изискванията на лошо състояние. За сравнение, през 2018 г., състоянието на пункта е било оценено като добро.

Резултатите от изчислените средногодишни стойности на анализираните приоритетни вещества не превишават стойностите на определените стандарти в наредбата за СКОС. Химичното състояние на водното тяло се определя като добро.

р. Дългоделска Огоста

Речни водохващания /РВ/, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/

✓ РВ "Крушечка бара"; РВ "Старата река"; РВ "Релкьов дол"; РВ "Драгиева бара"; РВ "Орлощица 1"; РВ "Орлощица 2"; р. Ботуня до Вършец, с код на водното тяло BG1OG600R1106.

✓ РВ "Чегорила"; р. Черна до Горно Озирово, с код на водното тяло BG1OG600R1206.

✓ РВ "Пръшковица"; РВ "Гаванищица"; РВ "Садина бара"; РВ "Ширине" на реките Бързия, Рибна бара, Голяма Садина бара и Малка Садина бара, с код на водното тяло BG1OG700R1103.

✓ РВ "Шабовица"; РВ "Бели ефенди"; РВ "Голяма река"; РВ "Къса река", с код на водното тяло BG1OG700R1203.

✓ РВ "Лекия", РВ "Горна лука" - р. Превалска Огоста до вливане в р. Огоста при Белимел, с код на водното тяло BG1OG789R1101.

✓ РВ "Щавляка" и РВ "Козарице"- р. Огоста от извор до Чипровци, с код на водното тяло BG1OG789R1201.

Речните водохващания се оценяват по метода на групирането, както при ПУРБ 2016-2021г., така и за периода 2020-2021 година. Посочените речни водохващания са предназначени за ПБВ. В последно изготвената категоризация към 2021 г., водните тела са категоризирани с категория А2 съгласно *Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване*, с изключение на РВ "Крушечка бара", водите в което са категоризирани с категория А1.

Поречия Западно от река Огоста

Реките, които са разположени на запад от река Огоста са следните:

✓ Река Тимок, водно тяло BG1WO100R001

✓ Река Тополовец - водно тяло BG1WO200R004 и яз. Кулата- водно тяло BG1WO200L1003

- ✓ Река Войнишка - водно тяло BG1WO300R1007 и яз. Полетковци на р. Войнишка- водно тяло BG1WO300L1006
- ✓ Река Видбол- водно тяло BG1WO300R1008 и РВ "Бяла вода" на р. Видбол, водно тялоBG1WO300R1108
- ✓ Река Арчар - водно тяло BG1WO400R1009
- ✓ Река Скомля – водно тяло BG1WO500R011
- ✓ Река р. Лом – с водни тела: BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1112, BG1WO600R1612, BG1WO600R1712, BG1WO600R1812, BG1WO600R1912 както и РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом"
- ✓ р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски – водно тяло BG1WO600R1014
- ✓ Река Цибрица – водно тяло BG1WO800R1016
- ✓ Язовир Расово, язовир Рабиша, язовир Ковачица, язовир Христо Смирненски (на река Лом), водни тела съответно BG1WO800L1020, BG1WO300L018, BG1WO800L021, BG1WO600L1014.

Реките, разположени на запад от река Огоста, в голямата си част са от тип R8. Реките не са с голям водосбор и са незначително натоварени, както се има предвид липсата на големи промишлени производства и малкият брой население в тази част на страната.

Особено място при анализа трябва да отделим на река Тимок. Този участък от реката, който е на устието на река Дунав и който е граничен с Р Сърбия, е характерен с висока замърсеност с метали. Източникът на замърсяване е извън пределите на Р България.

✓ **Река Тимок, водно тяло BG1WO100R001**

В оценявания период водното тяло се наблюдава в пункта *р. Тимок при гр. Брегово* с код *BG1WO00014MS140*. Провежда се мониторинг на всички физикохимични показатели, специфични замърсители и голям брой приоритетни вещества.

Оценката по физикохимичните показатели показва запазване на добро състояние на водите, в сравнение с оценката от предходен период. Изчислените средногодишни концентрации по показатели активна реакция рН, БПК5, азот амониев, азот нитратен, общ азот и електропроводимост се оценяват на добро състояние, въпреки констатираните единични превишения за азот амониев и общ азот през годините на оценявания период. На отлично състояние отговарят изчислените средногодишни концентрации по физикохимични показатели: разтворен кислород, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа на получените резултати от изследване на специфични замърсители в пункта се наблюдава:

За показател желязо/ разтворено са отчетени резултати над СГС-СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна концентрация в оценявания период запазва доброто състояние по показателя. Измерени са високи концентрации на метала манган (Mn). В края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция, но изчислената средногодишна концентрация остава над СГС-СКОС за добро състояние. Всички получени резултати от изпитване на веществото са над СГС-СКОС за добро състояние на повърхностни води. Водното тяло се оценява в лошо състояние по показател манган. Високи концентрации в оценявания период са измерени и при показател мед (Cu). Наблюдава се низходяща тенденция в отчетените стойности, но средногодишните стойности остават над СГС-СКОС. За химичния елемент - цинк (Zn) също са измерени високи концентрации в изпитаните водни проби. В края на оценявания период се наблюдава низходяща, но изчислената средногодишна концентрация все още е над СГС-СКОС за добро състояние. За показател

алуминий (Al) във водното тяло също са измерени високи концентрации. Средната стойност за периода превишава СГС-СКОС.

За металите: Манган, Мед, Цинк и Алюминий са определени фонове концентрации за водното тяло. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“, изчислените средногодишни концентрации превишават изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физикохимични и специфични замърсители определя водното тяло в умерено състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. При мониторинга извършен през 2019 г. състоянието на пункта е било оценено като лошо.

Направената оценка на химичното състояние показва:

Отчитат се измерени високи концентрации по показатели кадмий и никел. За приоритетното вещество кадмий най-висока измерена концентрация във водите в пункта се отчита в края на 2021 г., като стойността е до десет пъти над СКОС за добро състояние. Въпреки наблюдаваната низходяща тенденция в измерените концентрации в края на оценявания период, изчислените средногодишни концентрации на металите кадмий и никел превишават СГС-СКОС за повърхностни води. Химичното състояние се оценява като **не достигащо добро** състояние, поради измерени високи стойности на тежките метали кадмий (Cd) и никел (Ni).

✓ *р. Тополовец след язовир Кула до устие, вкл. притоци - р. Делейнска и р. Рабровска с Полянска - водно тяло с код BGIWO200R004*

През оценявания период е анализиран мониторингов пункт с код BGIWO00211MS120 с име *р. Тополовец преди вливане в р. Дунав, при гр. Видин*.

Анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. След обработка на данните към умерено състояние са отнесени следните показатели:

- БПК₅, в оценявания период се наблюдават три превишения на нормите за добро състояние – най-високото от които е в средата на 2021 г., въпреки наблюдаваната низходяща тенденция при последно измерените резултати, средногодишната стойност превишава нормите за добро състояние.
- Електропроводимост, превишения в измерени концентрации са установени двукратно в края 2020 г. и началото на 2022 г.

В умерено състояние се оценява и водното тяло по показател азот нитратен и общ азот. За показател азот нитратен може да се отбележи, че се наблюдава низходяща тенденция в отчетените резултати от изпитване, докато при измерените стойности за общ азот в повърхностните води тенденцията е възходяща. Изчислените средногодишни концентрации на елементите превишават нормите за добро състояние. Водното тяло е в отлично състояние по показатели: разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати. На добро отговаря състоянието по активна реакция рН на водите на р. Тополовец.

Направена е оценка на специфичните замърсители.

За периода се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Алуминий, СГС не превишава изискванията на СКОС за добро състояние. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за други показатели. По специфични замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрофити. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като добро. При мониторинга извършен през предходен период състоянието на пункта е било оценено като умерено.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ **яз. Кула - водно тяло BG1WO200L1003.**

Водното тяло не е планирано за анализ в периода 2020-2021 г. Оценката е направена въз основа на данните от стар период (2019 г.) Анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Изчислените средногодишни концентрации при показатели БПК5, азот нитратен и общ азот показват превишения на нормите за добро състояние на повърхностните води. В началото на 2019 г. се наблюдават измерени най - високи стойности при показатели, азот нитратен и общ азот. СГС на концентрациите за показатели: азот амониев, общ фосфор и ортофосфати са в границите на добро състояние на повърхностните води

При анализа на специфичните замърсители може да се отбележи, че при показател манган е измерена еднократна стойност превишаваща СКОС за добро състояние, но изчислената СГС не превишава СГС-СКОС по Наредба Н-4. Не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2019 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Кула. Язовира е оценен в добър екологичен потенциал, което потвърждава резултатите получени при предходни изследвания.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетните вещества химичното състояние на водното се определя като добро.

✓ **Река Войнишка - водно тяло BG1WO300R1007**

Водното тяло е планирано за анализ в периода в пункт *р. Войнишка - с. Търняне* с код *BG1WO00321MS100*.

При направената оценка на данните по физикохимичните показатели за качество се установява, че водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние.

Показатели, които превишават нормите за добро състояние по Наредба Н-4 са:

- БПК5 – при който в края на оценявания период се наблюдава възходяща тенденция в измерените концентрации;
- Общ азот, при който в оценявания период измерените концентрации са над нормите за добро състояние. Средногодишната стойност по показателя отговаря на стандартите за умерено състояние.

На добро състояние се оценяват водите на реката по показатели: активна реакция рН, азот нитратен, с което е подобрило състоянието си в сравнение с предходен оценяван

период, когато е отчетено умерено състояние за показателя и физикохимичния елемент азот амониев.

В пункта при с. Търняне средногодишните концентрации на показателите разтворен кислород, електропроводимост, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати отговарят на изискванията за отлично състояние на водното тяло.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий/разтворен. В началото на 2021 г. са измерени високи стойности над изискванията да добро състояние (достигащи до 20 пъти над СГС-СКОС). Въпреки, че останалите получени резултати в оценявания период са в нормите за добро състояние, изчислената СГС на показател алуминий във водното тяло надвишава изискванията на СКОС за добро състояние и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“.

Водното тяло се оценява в умерено състояние по физикохимични показатели и специфични замърсители.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през 2021 г. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на пункта според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **яз. Полетковци на р. Войнишка- водно тяло BG1WO300L1006, с код на мониторингов пункт BG1WO32939MS021**

След анализът на данните се констатира, че по физикохимични показатели за качество водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние.

При оценка на отделните физикохимични елементи за качество се установява, че по показатели: БПК5, общ азот и общ фосфор водното тяло отговаря на умерено състояние на водите. В началото на 2021 г. са измерени еднократно високи стойности по показател общ фосфор, след което се наблюдава низходяща тенденция при отчетените стойности. Получените стойности от изпитване на водите от яз. Полетковци за показател общ азот се движат изцяло над границата за добро състояние, като най-висока е измерената при второто пробовземане в началото на 2021 г. Въпреки наблюдаваната тенденция към понижение на отчетените стойности за показател БПК5 на водите в пункта след измерена висока стойност в началото на 2021 г., изчислената средногодишна концентрация отговаря на стандартите за умерено състояние на водите.

Изчислените средногодишни концентрации по показатели азот амониев, азот нитратен, азот нитритен и ортофосфати отговарят на изискванията за добро състояние на повърхностните води. Стойностите за електропроводимост и активна реакция рН определят оценката за отлично състояние на водите по елементите за качество.

От анализа на специфичните замърсители се установява:

- Отчита се еднократно превишение на нормите за добро състояние при изпитване на метала желязо-разтворено в повърхностните води през второто полугодие на 2020 г., но изчислената средногодишна концентрация от наличните резултати в оценявания период за елемента не превишават СГС-СКОС за вътрешни повърхностни води;

- Измерени са високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели манган и алуминий. Изчислените средногодишни стойности /СГС/ на

показателите във водното тяло надвишават изискванията на СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показатели манган и алуминий, СГС превишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физикохимични елементи и специфични замърсители показва умерено състояние на водното тяло.

За последно яз. Полетковци е бил планиран за ХБМ през 2018 г. Според получените резултати язовира се оценява в добър екологичен потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Река Видбол - водно тяло BG1WO300R1008 и РВ "Бяла вода" на р. Видбол, водно тяло BG1WO300R1108**

Водното тяло не е планирано за анализ в периода 2020-2021 г. Оценката е направена въз основа на данните от стар период (2019 г.)

В оценявания период водното тяло е наблюдавано в пункт с име *р. Видбол, след гр. Дунавци, преди вливане в р. Дунав* и код *BG1WO00341MS090*.

От анализ на данните по физикохимичните показатели за качество е видно, че водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние. СГС на концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели азот нитратен и общ азот. На добро се оценява състоянието на водите по показател БПК5. Съгласно нормите на Наредба Н-4 отлично е състоянието на водното тяло по физикохимични показатели: активна реакция рН, разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на водното тяло се оценява като добро. При предходни изследвания тялото е бил в отлично състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Река Арчар - водно тяло BG1WO400R1009**

Водното тяло не е планирано за анализ в периода 2020-2021 г. Оценката е направена въз основа на данните от стар период (2019 г.).

През периода водното тяло е наблюдавано в мониторингов пункт *BG1WO00413MS070* с име *р. Арчар, при с. Арчар*.

Анализът на физикохимичните елементи за качество водното тяло, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. През оценявания период в пункта показателите БПК5, азот амониев, азот нитратен и общ азот показват измерени средногодишни концентрации за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието на водното тяло се оценява

като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Оценката на приоритетни вещества не показва концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е се оценява като добро.

✓ **Река Скомля – водно тяло BG1WO500R011**

През периода е анализиран мониторингов пункт BG1WO00521MS060 с име *р. Скомля след с. Септемврици*

След анализа на физикохимичните елементи за качество, за водното водното тяло може да се отбележи, че:

Средногодишните концентрации по анализирани показатели: азот нитритен, разтворен кислород, общ азот и ортофосфати отговарят на нормите за отлично състояние. На изискванията за добро състояние се оценяват показатели: активна реакция рН, азот амониев, азот нитратен, БПК5 и общ азот, като изчислените средногодишни концентрации на показателите отговарят на добро състояние. Водното тяло се оценява в умерено състояние, предвид оценката на изчислената средногодишна стойност на параметър електропроводимост, който отговаря за изискванията на умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават превишения на СКОС по показател алуминий в повърхностните води. Изчислената средногодишна концентрация превишава нормите на СГС-СКОС за добро състояние и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Алуминий.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители за водното тяло е умерено състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на повърхностното водно тяло е добро.

✓ **Река Лом – с водни тела: BG1WO600R015, BG1WO600R1013, BG1WO600R1112, BG1WO600R1612, BG1WO600R1712, BG1WO600R1812, BG1WO600R191, както и РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом"**

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R015 р. Лом от вливане на р. Нечинска бара до устие**

През периода е анализиран мониторингов пункт BG1WO00061MS030 с име *р. Лом преди гр. Лом*. Пунктът е разположен във водното тяло преди устието му в р. Дунав.

От направения анализ на физикохимичните показатели, водите на водното тяло отговарят на изискванията за добро състояние. На добро състояние се оценяват показателите: активна реакция рН, БПК5, общ азот и азот нитратен, при който се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации. В средата на 2020 г. е измерено еднократно превишение на нормите за добро състояние по показател БПК5, но изчислената средногодишна концентрация в оценявания период запазва доброто състояние на повърхностните води на р. Лом по показателя.

Всички останали оценявани физикохимични показатели показват отлично състояние на повърхностните води, съгласно нормите на *Наредба Н-4*.

От анализа на специфичните замърсители няма измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, с изключение на алуминий. При изпитване на

повърхностните води в пункта по специфичния замърсител алуминий се наблюдават максимални измерени еднократно високи концентрации в повърхностните води. Изчислената средногодишна концентрация превишава нормите на СГС-СКОС за добро състояние и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ за показател Алуминий.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители за водното тяло е умерено състояние.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил палниран и анализиран през 2021 г. За последно ХБМ в това водно тяло е провеждан през 2018 г., когато състоянието на пункта според биологичните елементи за качество е било оценено като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, с изключение на показател Хлоралкани С 10-13., за който са измерени двукратно концентрации над СГС-СКОС за добро състояние. След прилагане на Национална методика за оценка на химичното състояние на повърхностните води, химичното състояние на тялото се оценява като добро.

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1112 р. Лом от вливане на р. Краставичка при Горни Лом до вливането на р. Стакевска**

Водното тяло е разположено в горното течение на р. Лом. В оценявания период е анализиран мониторингов пункт с код BG1WO00659MS050 и име р. Лом при с. Горни Лом.

От направената оценка на резултатите от изпитване на физикохимичните показатели, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо Наредба Н-4, като оценката е към влошаване състоянието, поради отклонения от стандартите за добро състояние по физикохимични показатели общ фосфор и ортофосфати.

Изчислените средногодишни концентрации на общ фосфор и ортофосфати показват умерено състояние на повърхностните води. В оценявания период двукратно през 2021 г. при едни и същи пробонабирания се отчитат превишения на стандарта за добро състояние, като най-високата измерена концентрация е до 3 пъти над. В края на оценявания период и по двата показателя се наблюдава низходяща тенденция в измерените стойности, попадащи в границите на добро състояние.

На добро състояние се оценяват анализиранията показатели: БПК5, активна реакция рН и общ азот. Въпреки наблюдаваната минимална тенденция в повишаване на измерените концентрации по показатели азот амониев и азот нитратен в края на оценявания период, изчислените средногодишни концентрации на елементите остават в границите на нормите за добро състояние на водите.

Водите на р. Лом в горното и течение показват отлични стойности за електропроводимост, разтворен кислород и наличие на азот нитритен.

От анализа на специфичните вещества се наблюдава превишение на нормите за добро състояние на измерени стойности за елемента Алуминий в началото на 2022 г., но изчислената средногодишна концентрация за показателя в оценявания период не превишава СГС-СКОС за вътрешни повърхностни води. Изчислените средногодишни стойности /СГС/ по останалите анализирани специфични елементи и вещества във водното тяло не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2019 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото се оценява като добро.

р. Лом при село Сталийска Махала

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1612 р. Лом от РВ "р. Горни Лом" до вливане на р. Краставичка при Горни Лом**

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Тялото е групирано с водно тяло BG1WO600R1512, в което се анализира пункт с код BG1WO00067MS232 и описание РВ "р. Горни Лом" по Програма за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване.

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1712 р. Краставичка от РВ "Голяма река" до вливане в р. Лом при Горни Лом**

Река Краставичка е ляв приток на р. Лом в горното и течение.

В оценявания период водното тяло е планирано за мониторинг по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт *р. Краставичка над с. Горни Лом* с код BG1WO000659MS059.

При анализа на получените резултати от изпитване на физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. В оценявания период се наблюдават превишения над нормите за добро състояние при показатели:

- БПК5, при който неколккратно са измерени превишения, най-високото от които е в средта на 2020 г. до 2 пъти над нормите за добро състояние;

- общ фосфор и ортофосфати, за които най-голямото превишение е измерената стойност в повърхностните води за общ фосфор в средата на 2020 г.-до 4 пъти над стандарта, а за ортофосфати най-високите се наблюдават в средата на 2020 г. и 2021 г.

Изчислените средногодишни концентрации по показателите БПК5, общ фосфор и ортофосфати запазват умерено състояние, в сравнение с оценката от предходен период. Изчислената средногодишна концентрация по показателя общ фосфор и ортофосфати също отговарят на умерено състояние на водите, като в края на оценявания период се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации.

На добро състояние на водите се оценяват показатели: активна реакция рН азот нитратен, азот нитритен и общ азот. Водите на р. Краставичка в пункта показват измерени стойности за отлично състояние по електропроводимост, разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2019 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1812 р. Чупренска от РВ "Голяма река" до вливане в р. Стакевска.**

В оценявания период водното тяло не планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в самостоятелен пункт.

Водното тялото е групирано с водно тяло с код BG1WO600R1512, в което се анализира пункт с код BG1WO00067MS232 и име РВ "р. Горни Лом" по Програма за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2019 г. от биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като отлично.

✓ **Водно тяло с код BG1WO600R1912 р. Стакевска от РВ "Стакевска река" до вливане в р. Лом.**

Водното тяло се наблюдава в пункт р. Стакевска от РВ "Стакевска река" до вливане в р. Лом с код BG1WO01641MS1080.

В периода 2020–2021 г. водното тяло не планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. В предходен период тялото е оценено, както следва:

От оценката по физикохимични елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние спрямо нормите в Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През разглеждания период е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Нечинска бара след язовир Христо Смирненски – водно тяло с код BGIWO600R1014*, с пункт за наблюдение *р.Нечинска бара преди вливане в р.Лом/моста с. Крива бара* с код на мониторингов пункт *BGIWO01621MS110*.

В оценявания период водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. От направените анализи и оценка, състоянието на тялото е както следва:

Анализа по физикохимичните показатели за качество на водите на реката отговарят на изискванията за добро и отлично състояние, с изключение на показател БПК5, при който въпреки наблюдаваната низходяща тенденция на измерени стойности, изчислената средногодишна концентрация за показателя превишава нормите за добро състояние и отговаря на изискванията за умерено състояние.

По-голяма част от анализираниите физикохимични елементи за качество: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати, показват отлично състояние на водите. На добро се оценява наличието на азот нитратен, общ азот и активна реакция рН на водите в пункта на водното тяло.

От направената оценка на резултатите от анализа на специфичните замърсители се установява:

- Отчитат се двукратно измерени концентрации за елемента желязо над СКОС за добро състояние, но средногодишната концентрация не превишава СГС-СКОС;

- Изчислената средногодишна концентрация за химичния елемент манган превишава СГС-СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ изчислената стойност за показателя отговаря на добро състояние

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

От биологичните елементи за качество през 2021 г. са изследвани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според тези данни пункта отговаря на критериите за добро състояние. При мониторинга извършен през 2020 г. състоянието на пункта е било оценено като отлично.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *Река Цибрица – водно тяло BGIWO800R1016 с географско описание р. Цибрица от извор до устие, вкл. приток - р. Цибър*

Водното тяло се наблюдава при пробонабиране в пункт с код *BGIWO00811MS010* и наименование *р. Цибрица при с. Долни Цибър*, разположен преди устие на р. Цибрица в р. Дунав.

От анализ на данните по физикохимичните показатели за качество при мониторингов пункт водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние. Оценката показва, че превишения над нормите за добро състояние се установяват при показатели:

- БПК5, двукратно са измерени превишения в началото на 2021 г., достигащи до два пъти над нормата за добро състояние и се отчита възходяща тенденция в измерените стойности по показателя;

- По елементи за качество: азот нитратен и общ азот измерените концентрации във анализиранияте проби повърхностна вода в пункта варират около нормите за добро състояние, но изчислените средногодишни концентрации и за двата показателя превишават нормите за добро състояние на водите.

И по трите показателя: БПК₅, Азот нитратен и общ азот водите в пункта от водното тяло запазват умерено състояние.

По останалите анализирани физикохимични показатели водното тяло отговаря на нормите за отлично състояние и добро състояние, по Наредба Н-4, като физикохимични елементи за качество: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, общ фосфор и ортофосфати, показват отлично състояние на водите на р. Цибрица.

От анализа на специфичните замърсители може да се обобщи:

При метала желязо-разтворено са измерени високи концентрации през оценявания период, но изчислената СГС не превишава СГС-СКОС.

В оценявания период не са отчетени превишения на СГС-СКОС за химичния елемент алуминий, но измерени двукратно високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние (в предходни периоди), и изчислената цялостна СГС на показателя надвишава изискванията на СКОС за добро състояние. По останалите изпитвани специфични вещества не се отчетан превишения на СКОС за добро състояние.

В пункта през 2021 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2019 г.

При анализ на наличните резултати от изпитване на водите в пункта по приоритетни вещества и някои други замърсители се установява, че в периода са измерени концентрации над СГС-СКОС за показател „Трибутилкалаени съединения (трибутилкалаен катион)“. Изчислената СГС на концентрация превишава СГС-СКОС. Няма измерени превишения на СКОС за добро състояние по другите анализирани приоритетни вещества, но предвид установените превишения във водите за замърсителя „Трибутилкалаени съединения (трибутилкалаен катион)“, химичното състояние на тялото на водното тяло се оценява като **недостигащо добро**. Следва да се отбележи, че Трибутилкалаените съединения са от така наречените повсеместни замърсители, за които Директива 2013/39/ ЕС позволява да бъдат изключени при оценката на химичното състояние.

✓ *Язовир Расово BGIWO800L1020*

В оценявания периода водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код *BGIWO00814MS071* и географско описание „яз. Расово - на стената“.

От направената оценка за състоянието на водното тяло се установява:

В оценявания период превишения на нормите за добро състояние на база изчислени средногодишни концентрации, се отчетат при показателите:

- БПК₅ – в годините на оценявания период многократно са измерени концентрации над нормите за добро състояние;

- Електропроводимост – най-високи стойности от наблюдаваните превишения през годините на оценявания период не установяват при първо пробовземане в началото на 2021 г. и началото на 2022 г. Проследява се тенденция за намаляване на концентрациите във водите на язовира.

- При показатели общ фосфор и общ азот са измерени няколко пъти стойности над нормите за добро състояние, като най-висока измерена концентрация във взета проба от яз. Расово -1 достига до пет пъти нас утвърдения стандарт. Тенденцията в последно измерените стойности е за по-ниски концентрации на елементите във повърхностните води на водното тяло. Превишения на нормите за добро състояние се отчита и за физикохимичния показател азот нитратен.

На добро състояние се оценяват водите във водното тяло по показатели: активна реакция рН, азот амониев, азот нитритен и ортофосфати.

От анализа на специфичните замърсители е видно:

- Изчислената средногодишна концентрация за елемента желязо превишава СГС-СКОС за добро състояние. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“ изчислената стойност за показателя отговаря на добро състояние

- двукратно са измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние (в края на 2020 г. и началото на 2021 г.) по показателя алуминий. Изчислената средногодишната стойност /СГС/ на показателя надвишава изискванията на СКОС за добро състояние и след прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонове концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерен екологичен потенциал на водите във водното тяло.

Язовир Расово е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че пункта в язовира се намира в лош екологичен потенциал. Установени са и цъфтежи на потенциално токсични Цианобактерии.

Анализът на приоритетните вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на водното тяло е добро.

✓ *яз. Рабиша - водно тяло BG1WO300L018*

Водното тяло е планирано за мониторинг в периода в пункт с код BG1WO03496MS031 и име „яз. Рабиша на река Видбол“.

Анализа на получените резултати от изпитване на повърхностни води от яз. Рабиша по физикохимичните елементи за качество показват, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено.

Превишения над нормите да добро състояние се отчитат при показател БПК5, при който в оценявания период се наблюдава възходяща тенденция в измерените концентрации, като най-висока стойност се наблюдава в началото на 2022 г. При показатели: активна реакция рН, общ азот и общ фосфор водите на яз. Рабиша се оценяват в добро състояние. Въз основа на получените СГС на физикохимични елементи: разтворен кислород, електропроводимост, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен и ортофосфати, повърхностните води на водното тяло се оценяват в отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители по показатели желязо и алуминий/разтворен се наблюдават еднократно измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние в средата на 2021 г. Изчислените средногодишни

концентрации от измерените стойности на елементите в повърхностните води не превишават СГС-СКОС по Наредба Н-4.

Язовир Рабиша е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че пункта в язовира индикира максимален екологичен потенциал. В сравнение с данни от предходни изследвания се наблюдава подобряване в стойностите на метриците на фитопланктона.

При анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Язовир Ковачица - водно тяло BG1WO800L021**

В оценявания период водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества в пункт с код BG1WO00812MS061 и географско описание „яз. Ковачица - на стената“.

В предходен период тялото е оценено, както следва:

По физикохимичните показатели, водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, с изключение на показатели електропроводимост и БПК5, които отговарят на изискванията за умерено състояние. И при двата показателя се наблюдава низходяща тенденция в измерените концентрации в края на оценявания период.

От направения анализ на изследваните специфични замърсители може да се обобщи: не се установяват наднормени СГС на концентрациите за анализирани специфични замърсители. Изчислената СГС на показателя желязо не надвишава изискванията на СКОС за добро състояние, при констатирани единични превишения на стандарта за качество.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

През 2019 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Ковачица. Язовира е оценен в добър екологичен потенциал, което показва леко влошаване на потенциала, тъй като при предходното изследване, яз. Ковачица е бил оценен с максимален потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото на водното тяло е добро.

✓ **Язовир Христо Смирненски - водно тяло BG1WO600L1014**

В периода 2020–2021 година водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. В предходен период тялото е оценено както следва:

По физикохимичните показатели водите на язовира отговарят на изискванията за умерено състояние. Над нормите за добро състояние по Наредба Н-4 са измерени стойности при показател БПК5. Средногодишните стойности отговарят на умерено състояние на водите. Изчислените средногодишни концентрации в оценявания период по показатели общ азот, общ фосфор и ортофосфати отговарят на изискванията за добро състояние на повърхностните води в язовира.

От анализа на специфичните замърсители може да се обобщи:

Констатирани са еднократни измерени високи стойности на концентрацията при показател манган. За водното тяло е определена фонова концентрация за показателя. След прилагане на „Методология за начина на ползване на определените фонови концентрации

при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“, средногодишната концентрация превишава изискванията на СКОС за добро състояние. По показател алуминий е констатирана еднократно измерена концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние. Изчислената средногодишна стойност не превишава СГС-СКОС.

Общата оценка по физико-химични показатели и специфични замърсители е за умерено състояние на водите във водното тяло.

Язовир Христо Смирненски е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че язовира се намира в умерен екологичен потенциал.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, респективно химичното състояние на тялото е добро.

✓ *Речните водохващания: РВ "Бяла вода" на р. Видбол, РВ "Стакевска река" на р. Стакевска, РВ "Голяма река" на р. Чупренска, РВ "Голяма река" на р. Краставичка, РВ "р. Горни Лом" са предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ЛБВ/. Разположени са в Зона за защита на водите /ЗЗВ/, предназначени за ПБВ*

Въз основа на резултатите за РВ "р. Горни Лом" и РВ "Голяма река" на р. Чупренска може да се направи извода, че същите отговарят на изискванията за добро/отлично състояние по отношение на физкохимичните елементи за качество, специфичните замърсители и на добро химично състояние. Ползвайки подхода на групирането, всички РВ в поречие на реките западно от Огоста се оценяват в добро екологично и добро химично състояние.

Посочените речни водохващания са категоризирани с категория А2 съгласно *Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.*

Поречие Искър

ПОРЕЧИЕ ИСКЪР

Водните тела разположени по основното течение на реката са 11 броя.

- ✓ *река Искър на устие преди река Дунав, водно тяло с код BG1IS100R1027;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Златна Панега при Червен бряг до вливане на р. Гостиля при Ставерци, водно тяло BG1IS135R1026;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Малък Искър при Роман до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг, водно тяло BG1IS135R1126;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Габровница при Елисейна до вливане на р. Малък Искър при Роман, водно тяло BG1IS135R1226;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Батулийска при Реброво до вливане на р. Габровница при Елисейна, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326;*
- ✓ *р. Искър от вливане на р. Владайска до вливане на р. Батулийска при Реброво, водно тяло BG1IS135R1426;*

✓ *р. Искър след язовир Панчарево, до вливане на р. Владайска, водно тяло BG1IS135R1726;*

✓ *Водно тяло р. Искър след водохващане при яз. Кокаляне (бент Пасарел) до язовир Панчарево и притоци - Егуля и Планищица, водно тяло BG1IS700R1006;*

✓ *р. Искър след водохващане при язовир Искър до яз. Кокаляне (бент Пасарел), водно тяло BG1IS700R1206;*

✓ *р. Искър от вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков до вливане на р. Палакария, вкл. р. Палакария от извор до границата на СОЗ на язовир Искър при Широки дол, водно тяло BG1IS789R1104;*

✓ *Водно тяло р. Искър от вливане на р. Черни Искър и р. Бели Искър до вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков, вкл. приток - р. Мусаленска Бистрица без зона питейни и Лъкатица с код BG1IS900R1003.*

За определяне на екологичното и химично състояние, повърхностните водните тела са наблюдавани в един или повече мониторингови пункта.

р. Искър

✓ *р. Искър от вливане на р. Гостиля при Ставерци до устие, водно тяло с код BG1IS100R1027, с два пункта за мониторинг — р. Искър при с. Гиген, с код BG1IS00111MS010 и р. Искър при с. Оряховица, с код BG1IS00119MS020.*

Водното тяло е определено като силномодифицирано водно тяло (СМВТ).

Пунктът при с. Оряховица е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/.

От анализа на физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на умерено състояние. Отклонение от СКОС се наблюдава по показатели: БПК₅, азот нитратен и общ азот.

При специфични замърсители се наблюдава еднократно превишение по показател алуминий, което не е установено в следващи измервания. Водното тяло запазва добро състояние.

За периода 2020-2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (р. Искър при с. Ореховица). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че през 2020 г. състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено състояние, а през 2021 г. се наблюдава добро състояние по биологичните елементи за качество.

При анализа на приоритетни вещества не се наблюдават превишения. Химичното състояние е добро.

✓ р. Искър от вливане на р. Златна Панега при Червен бряг до вливане на р. Гостиля при Ставерци, водно тяло с код BG1IS135R1026, с обособени два пункта за мониторинг - при с. Староселци и при с. Чомаковци.

От анализа на физикохимичните показатели следва, че тялото се намира в умерено състояние. Превишения се наблюдават по показатели – БПК5, азот нитратен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

На отлично състояние отговаря показател електропроводимост. На добро състояние отговарят: активна реакция рН, разтворен кислород, азот амониев и азот нитритен.

По специфични замърсители отговаря на добро състояние.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализираните данни пунктът попада в категорията за лошо състояние.

При приоритетните вещества не се наблюдава отклонение. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ р. Искър от вливане на р. Малък Искър при Роман до вливане на р. Златна Панега при Червен бряг, водно тяло с код BG1IS135R1126.

През периода 2020 - 2021 година водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества, при мониторингов пункт - р. Искър при с. Реселец, с код BG1IS00417MS1010.

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонение от СКОС за добро състояние е констатирано при показатели – БПК, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати, общ фосфор и те са оценени в умерено състояние.

Показатели активна реакция рН, разтворен кислород и азот амониев отговарят на добро състояние, а на отлично състояние отговаря показател електропроводимост.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За хидробиологичен мониторинг (ХБМ) се използва само пункта на р. Искър при с. Реселец. През 2021 г. е извършен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализираните резултати, пунктът отговаря на изискванията за лошо състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ Водно тяло р. Искър от вливане на р. Габровница при Елисейна до вливане на р. Малък Искър при Роман, с код BG1IS135R1226.

Състоянието на водното тяло се наблюдава в два пункт:

Мониторингов пункт р. Искър преди гр. Роман, моста преди ВЕЦ-а, с код BG1IS00031MS080;

Мониторингов пункт р. Искър при с. Ребърково с код BG1IS00031MS090.

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонение от СКОС за добро състояние е констатирано при показатели - азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати, общ фосфор и те са оценени в умерено състояние. Показателите рН, съдържание на разтворен кислород, БПК5, азот амониев, азот нитритен отговарят на нормите за добро състояние. На отлично състояние отговаря показател електропроводимост.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е осъществен хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. е извършен мониторинг в пункта на р. Искър преди гр. Роман, гара Струпец (с код BG1IS00431MS280), който се използва само за ХБМ. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено.

За оценка на химичното състояние е извършен анализ на изпитваните в периода приоритетни вещества. През 2020 г. в пункт р. Искър при гр. Роман е констатирана еднократна измерена висока концентрация на показател флуорантен, която не се потвърждава при последващите измервания. В същият пункт през 2021 г. са измерени наднормени концентрации на Хептахлор и Хептахлорепоксид. Превишенията са еднократни и не се потвърждават при последващите изпитвания на водата Химичното състояние на водното тялото е оценено като постигащо добро състояние.

✓ Водно тяло р. Искър от вливане на р. Батулийска при Реброво до вливане на р. Габровница при Елисейна, вкл. притока р. Трескавец, водно тяло BG1IS135R1326 с пункт:

- Мониторингов пункт р. Искър при с. Лъкатник-СМВТ с код BG1IS00433MS1040

Водното тяло е планирано за анализ по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества през периода 2020-2021 г. и 2021-2022 г. В резултатите от изпитване по показатели - азот нитритен, азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати, общ фосфор се констатират отклонения от СКОС за добро състояние. Измерените стойности за параметрите разтворен кислород и специфична електропроводимост са в нормите за отлично състояние. Получените резултати от изпитване по показатели рН, БПК5, азот амониев отговарят на нормите за добро състояние. Общата оценка по физикохимичните елементи за качество е умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано еднократно превишение на концентрацията над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий, но средногодишната стойност на концентрация за отчетния период не превишава СГС от 15 µg/l.

В това тяло има два пункта, които се използват за ХБМ. Освен гореописаният, другият е р. Искър след Бов, преди с. Лъкатник (с код BG1IS00435MS1120). През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. През 2020 г. са пробонабрани и двата пункта. От

биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено.

През 2020 г. в резултатите от изпитване на приоритетните вещества е установено двукратно превишение на нормите на веществото Флуорантен. След прилагане на Подхода за оценка на химичното състояние на повърхностните води и изчисляване на СГС на концентрацията на флуорантен за анализирания период, получената стойност отговаря на СГС-СКОС. Резултатите на останалите анализирани приоритетни вещества не са показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, и химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Владайска до вливане на р. Батулийска при Реброво, водно тяло с код BG1IS135R1426**, което се наблюдава с:

Мониторингов пункт р. Искър при гр. Нови Искър с код BG1IS00039MS120;

Мониторингов пункт р. Искър след ПСОВ Кубратово с код BG1IS00453MS153;

В периода 2020 – 2021 г. са извършени изпитвания и в двата пункта за мониторинг. Анализът на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели показва, че водното тяло отговаря на умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние са установени за показател БПК₅, както и всички биогенни показатели - азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, ортофосфати като фосфор и общ фосфор. Резултатите от изпитване на показатели - специфична електропроводимост, разтворен кислород и рН отговарят на нормите за добро и отлично състояние.

От анализа на специфичните замърсители отклонения от нормите се установяват за показател алуминий. В пункт р. Искър при гр. Нови Искър през 2020 г. еднократно е измерена висока концентрация за алуминий 274 µg/l, поради което и средната концентрация значително превишава СГС-СКОС от 15 µg/l. Важно е да се отбележи, че при следващите изпитвания на водата в пункта измерените стойности са в норма или минимално превишават СГС-СКОС. В пункт р. Владайска при с. Кубратово през 2020 г. еднократно е измерена много висока концентрация на алуминий от 2119 µg/l. Вероятно се дължи на инцидентно залпово замърсяване, тъй като при следващите изпитвания на водата в пункта измерените концентрации на алуминий отговарят на СКОС или минимално го превишават. В пункт р. Искър след ПСОВ Кубратово през юни 2021 г. еднократно е измерена наднормена концентрация на алуминий, но повечето измервания отговарят на нормата.

Водното тяло е с трайни отклонения от СКОС за показател манган.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. През 2020 г. са пробонабрани и двата пункта. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта *гр. Нови Искър* е оценено като умерено, а състоянието в другия пункт (*след ПСОВ Кубратово*) - лошо. Крайната оценка на състоянието на водното тяло за 2020 г. се определя като лошо.

При анализа на приоритетни вещества са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател олово. Химичното състояние на тялото е оценено като недостигащо добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Искър след язовир Панчарево, до вливане на р. Владайска, водно тяло с код BG1IS135R1726**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Искър след язовир Панчарево, преди вливане на Перловска /мост за с. Чепинци/ с код BG1IS00459MS1270

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло, отговаря на изискванията за умерено състояние. На нормите за отлично състояние отговарят измерените резултати за показатели специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород. Показатели: рН, БПК5, азот амониев, азот нитратен са в нормите за добро състояние. Резултати над изискванията на СКОС за добро състояние се констатира при показатели азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор и са причина водното тяло да бъде оценено в умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий.

От биологичните елементи за качество през 2021 г. е анализиран само макрозообентос. Според тези данни пункта отговаря на критериите за умерено състояние. При мониторинга извършен през 2020 г. състоянието на пункта е било оценено като лошо.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като добро.

✓ **Водно тяло река Искър след водохващане при яз. Кокаляне (бент Пасарел) до язовир Панчарево и притоци - Егуля и Планищица, с код BG11S700R1006**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Искър преди язовир Панчарево, с. Кокаляне с код BG11S00733MS200

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние са измерени при показатели фосфор от ортофосфор и общ фосфор. На добро състояние отговарят показатели: активна реакция рН, азот амониев, азот нитратен и общ азот. Показатели електропроводимост, разтворен кислород, БПК5 и азот нитритен отговарят на отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показател алуминий, над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишение на анализирания показатели. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Искър след водохващане при язовир Искър до яз. Кокаляне (бент Пасарел), с код BG11S700R1206**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Искър след яз.Искър мост при с. Долни Пасарел с код BG11S04777MS1300

Водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за отчетния период.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

Оценката на водното тяло изготвена въз основа на данни от мониторинг от предходни периоди е добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков до вливане на р. Палакария, вкл. р. Палакария от извор до границата на СОЗ на язовир Искър при Широки дол, с код BG1IS789R1104**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Искър, преди вливане на р.Палакария, вилна зона Мечката с код BG1IS00491MS1310

Водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за период 2021 – 2022. Отклонения от СКОС за добро състояние измерените стойности на физикохимичните елементи за качество не са констатирани.

При специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние на показател алуминий.

През 2021 г. в пункта са анализирани макрозообентос и фитобентос, като състоянието на пункта, на база тези резултати е било оценено като добро. През 2020 г. е извършен мониторинг на същите БЕК, като данните показват, че пункта отговаря на критериите за умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества са констатирани отклонения от СКОС за добро състояние на показател олово, но след прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Искър от вливане на р. Черни Искър и р. Бели Искър до вливане на р. Мусаленска Бистрица при Самоков, вкл. приток - р. Мусаленска Бистрица без зона питейни и Лъкатица с код BG1IS900R1003**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Искър, преди вливане на Мус. Бистрица десен приток на р. Искър с код BG1IS00492MS1250

Водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода 2020-2021г. и 2021-2022 г. От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г.

От групата на специфичните замърсители, еднократно са измервани високи концентрации на показатели цинк, мед и алуминий.

За периода 2020-2021 г., ХБМ в това водно тяло е извършван само през 2020 г., когато са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според анализираните данни, пунктът отговаря на критериите за добро състояние.

При анализа на приоритетни вещества са констатирани отклонения от СКОС за добро състояние на показател олово, но след прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

Притоци на р. Искър

✓ **р. Гостиля от извор до вливане в р. Искър при Ставерци и Староселци, водно тяло с код BG1IS100R025**

През периода 2020 - 2021 година водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества при мониторингов пункт р. Гостиля преди вливане Искър, с код BG1IS00013MS030.

От анализа на резултатите от изпитване на физикохимичните показатели следва, че водното тяло *р. Искър от вливане на р. Гостиля от извор до вливане в р. Искър при Ставерци и Староселци, водно тяло BG1IS100R025*, отговаря на изискванията за умерено състояние. Показателите: рН, концентрация на разтворен кислород, азот амониев, азот нитритен, общ фосфор, са в нормите за добро състояние. Показателите специфична електропроводимост, БПК5, концентрация на азот нитратен, общ азот, фосфати, са в нормите за умерено състояние, като концентрацията на фосфати показва известно понижение, но остава по-висока от СКОС за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос. Според анализирания резултат пунктът попада в категорията за добро състояние, което потвърждава оценката направена през 2019 г.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ *р. Златна Панега от с. Златна Панега до вливане в р. Искър при гр. Червен бряг, вкл. притоците - Дъбенска, Батулска и Белянска, водно тяло с код BG1IS100R1024.*

През периода 2020 - 2021 г. е анализиран пункт BG1IS00016MS040 р. Златна Панега преди вливането и в река Искър, при гр. Червен бряг.

От анализа по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Измерените стойности на показатели рН, БПК, азот нитратен, общ азот са в нормите за добро състояние. Показателите електропроводимост, съдържание на кислород, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати съответстват на нормите за отлично състояние. Показател азот амониев отговаря на нормите за умерено състояние.

Не са установени концентрации на специфични замърсители над стойностите на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2019 г. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че пункта попада в нормите за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Резултатите от анализа на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ *Извор на р. Златна Панега - от извор до Златна Панега, водно тяло с код BG1IS100R1124.*

През периода 2020-2021 година водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества при пункт р. Златна Панега при карстов извор, с код BG1IS00416MS049.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2019 г. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че пункта попада в категорията лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е в добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър от вливане на р. Бебреш при Своде до устие при Роман, вкл. притока р. Батулска, без зона питейни РВ "Говежди дол", Своде с код BG1IS200R1023.**

Мониторингов пункт р. Малък Искър при гр. Роман с код BG1IS00021MS050

От анализа на резултатите от изпитване на водите на реката по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показател концентрация на разтворен кислород е в нормите за отлично състояние. Измерените концентрации на показатели рН, БПК5, азот амониев, азот нитритен и специфична електропроводимост са в нормите за добро състояние. Концентрации над СКОС за добро състояние са установени при показатели азот нитратен, общ азот, ортофосфати като фосфор и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий.

През 2021 г. в пункта са анализирани само макрофити и състоянието на пункта, на база тези резултати е било оценено като лошо. През 2020 г. е извършен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос, като данните показват, че пункта отговаря на критериите за умерено състояние.

В резултатите от изпитаните приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е оценено като постигащо добро.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър от вливане на приток при Калугерово до вливане на р. Бебреш при Своде, водно тяло с код BG1IS200R1033, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт р. Малък Искър при с. Своде, след вливане на р. Бебреш с код BG1IS00021MS062

Анализът на резултатите от изпитване на физикохимичните показатели показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води. Показателите специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. В обсега на СКОС за добро състояние попадат резултатите на показатели - рН, БПК5, азот амониев, ортофосфати, общ фосфор. Наблюдават се високи концентрации на показатели азот нитратен, общ азот и азот нитритен, които отговарят на нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани високи концентрации за показатели алуминий и мед.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър от вливане на приток при с. Малък Искър до вливане на приток при Калугерово, водно тяло с код BG1IS200R1043**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Малък Искър при с.Калугерово с код BG1IS00425MS1140

От извършения анализ на резултатите от мониторинга през 2020-2021 г. може да се заключи, че отклонения от изискванията за добро състояние се наблюдава при показатели азот нитратен и общ азот, азот амониев и общ фосфор. Показатели ортофосфати, азот нитритен, БПК и активна реакция отговарят на добро състояние. Специфична електропроводимост и разтворен кислород отговарят на нормите за отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

Концентрации над изискванията на СКОС за добро химично състояние са измерени при показател олово. Химичното състояние на водното тялото се оценява, като недостигащо добро.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър от вливане на р. Суха при Етрополе до вливане на приток при с. Малък Искър, водно тяло с код BG1IS200R1243**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Малък Искър при с. Лъга с код BG1IS00025MS070

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показатели специфична електропроводимост и разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. Високи концентрации, над изискванията за добро състояние се наблюдават при показатели: азот нитратен, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Показатели активна реакция, БПК5 и азот амониев отговарят на нормите за добро състояние.

От групата на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели манган, алуминий и мед.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2020 г.

В данните от мониторинг на приоритетните вещества в периода се наблюдава еднократно превишение на концентрация на никел. Химичното състояние на водно тялото BG1IS200R1243 се оценява като постигащо добро.

✓ **Водно тяло р. Малък Искър до вливане на р. Суха при Етрополе без 6 бр зони питейни обхващащи речни водохващания: Кози дол; Кози дол 1 и 2; Влайковица;**

Стайков дол; Данчов дол; Черешовица; Драгостин, водно тяло с код BG1IS200R1443, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Малък Искър, преди вливане на р. Суха с код BG1IS00429MS1190

От резултатите от преведеният мониторинг в последните две години се вижда, че тялото си запазва оценката умерено състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество. Показатели разтворен кислород и фосфор от ортофосфати отговарят на нормите за отлично състояние. В нормите за добро състояние са СГС на концентрациите на показатели: рН, концентрация на азот амониев. Оценката от умерено състояние се дължи на измрнените стойности на показатели: специфична електропроводимост, БПК5, азот нитратен и общ азот, азот нитритен и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели манган, мед, алуминий.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. През 2020 г. не е провеждан мониторинг във водното тяло.

Анализът на данните от изпитване на приоритетни вещества през 2020 – 2021 не показва отклонения от СКОС за добро състояние. Въпреки казаното, водното тяло е оценено в непостигащо добро химично състояние, поради високи концентрации на никел.

✓ **Водно тяло р. Суха от извор до вливане в р. Малък Искър, водно тяло с код BG1IS200R1343,** наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Суха, след с. Бойковец /преди моста след селото/, с код BG1IS00426MS1300

За периода 2020-2021 г. водното тяло не е включено в програмата за мониторинг. Анализът на резултатите от изпитване на водите по физикохимични показатели през предходни години показва, че водно тяло р. Суха от извор до вливане в р. Малък Искър, отговаря на изискванията за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За последно ХБМ в това водно тяло е провеждан през 2018 г., когато състоянието на пункта е било оценено като добро.

Анализа на приоритетните вещества показва, че химичното състояние на водното тяло може да се оцени като добро.

✓ **Водно тяло р. Бебреш от вливане на приток при Новачене, до вливане в р. Малък Искър при Своге, водно тяло с код BG1IS200R1022,** наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Бебреш, след с.Боженица с код BG1IS04221MS1090

От анализа на резултатите от изпитване по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показатели специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. Резултатите за рН и БПК5, азот амониев отговарят на нормите за добро състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при показатели: азот нитритен, азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати, общ фосфор, които отговарят на нормите за умерено състояние.

От групата на специфичните замърсители еднократно са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показатели алуминий.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

Няма измерени високи концентрации над стойностите на СКОС за добро химично състояние в периода на оценка.

✓ **Водно тяло р. Бебреш от вливане на приток при Врачеш до вливане на приток при Новачене, водно тяло с код BG1IS200R1342**, наблюдавано с пункт:

*Мониторингов пункт р. Бебреш в с. Скравена (след ниския мост)
с код BG1IS04229MS1290*

Анализът на резултатите от проведения мониторинг в периода 2020-2021 г. на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители, показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние.

Физикохимичните показатели отговарят на отлично и добро състояние.

От групата на специфичните замърсители еднократно е констатирана концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий.

За последно ХБМ в това водно тяло е провеждан през 2018 г., когато състоянието на пункта е било оценено като добро.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на нормата за добро състояние на показател олово. Следва да се отбележи че СКОС за олово се отнася за бионалични концентрации на веществото и трябва да се оцени след прилагане на „Модел на биотичните Лиганди“ (МБЛ). МБЛ към настоящия момент се счита за един от най-достоверните инструменти за определяне на бионаличност на метални йони. Той прогнозира екотоксикологично релевантни концентрации, като комбинира специфичните характеристики на водата с данните за екотоксичност. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово в пункта отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш от Ботевград до Скравена, с код BG1IS200R1542**

Мониторингов пункт р. Калница, приток на р. Бебреш, след с. Трудовец, преди вливане в р. Бебреш с код BG1IS04226MS1220

От резултатите от проведеният мониторинг се вижда, че тялото запазва оценката умерено състояние по отношение на физикохимичните елементи за качество. В резултатите от мониторинг се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние на показатели: азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. На добро и отлично състояние отговарят показатели: активна реакция, електропроводимост, разтворен кислород и БПК5.

От групата на специфичните замърсители са констатирани еднократно високи стойности на анализиранияте метали алуминий и манган. На основание на тези резултати водното тяло е оценено в умерено състояние.

В това водно тяло са предвидени два пункта за хидробиологичен мониторинг – горепосоченият, както и *Десен приток на р. Бебреш с. Скравена /преди моста/* (с код BG1IS04226MS1270). През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (*р. Калница, приток на р. Бебреш, след с. Трудовец, преди вливане в*

р.Бобреш, с код BG1IS04226MS1220). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за лошо. През 2020 г. е планиран и анализиран другият пункт (*Десен приток на р. Бобреш с. Скравена /преди моста/, с код BG1IS04226MS1270*) като състоянието също е било оценено като лошо.

Анализа на приоритетните вещества показва, че химичното състояние на водното тяло може да се оцени като добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бобреш след РВ "Стубленска"; РВ "Ечемишка" – Стара Калница; РВ "Буканин дол"; РВ "Мечата долина"; Ботевград, с код BG1IS200R1642.**

Мониторингов пункт приток на р. Бобреш, след гр. Ботевград, след моста за с.Скравена с код BG1IS04226MS1210

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние, съгласно Наредба Н-4 от 14.09.2012 г. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатира при показатели: азот амониев, азот нитритен, общ азот, фосфор от ортофосфати, общ фосфор, които отговарят на нормите за умерено състояние. На добро и отлично състояние отговарят показатели активна реакция, електропроводимост, разтворен кислород, БПК5 и азот нитратен.

При анализа на специфичните замърсители през 2020-2021 г. са констатирани еднократни превишения на концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели манган и алуминий. По показател желязо еднократно превишение на концентрацията над изискванията на СКОС е констатирано през 2020 г.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бобреш след РВ "Бистрица", водно тяло с код BG1IS200R1742, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт приток на р. Бобреш, до с. Скравена с код BG1IS04226MS1310

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните елементи за качество следва, че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние е констатирано в измерените резултати на показатели азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, фосфор от ортофосфор и общ фосфор. На добро състояние отговарят активна реакция, разтворен кислород и БПК5, а показател електропроводимост – отлично състояние.

При анализа на данните от изпитване на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател манган и алуминий.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за лошо състояние.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на СГС-СКОС за добро състояние на показател олово. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ р. Милковица, водни тела с код BG1IS200R1142**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Рударка 2-ри мост от с. Скравена за с.Новачене с код BG1IS04222MS1150

Резултатите от мониторинг за периода 2020 – 2021 г. показват, че по физикохимични елементи за качество водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние. В нормите за отлично състояние попадат резултатите за специфична електропроводимост и концентрация на разтворен кислород. Показателит рН, БПК5, азот амониев отговарят на нормите за добро състояние. Отклонения от SKOC за добро състояние се констатира при показатели азот нитратен, азот нитритен, общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Изключение прави измерените резултати за показател алуминий за който през 2020 г. е измерена еднократна висока концентрация.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализираните данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрациите им над изискванията на SKOC за добро състояние. Химичното състояние на тялата е оценено, като добро.

✓ **Водно тяло приток на р. Бебреш след РВ "Занога"; РВ "Ренец"; РВ "Помашкото", водно тяло с код BG1IS200R1242**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт Ляв приток на р. Бебреш след с. Литаково след моста за с. Гурково с код BG1IS04224MS1280.

За периода 2020-2021 г. водното тяло не е включено в плана за контролен мониторинг. Анализ на резултатите от изпитване на водите по физикохимични показатели през предходни години показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние, с изключение на показател ортофосфати като фосфор.

При специфичните замърсители се наблюдават концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние за показател алуминий. Общото състояние на водното тяло по физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители се оценява, като умерено.

През 2021 г. в пункта е анализиран само фитобентос и състоянието на пункта, на база тези резултати е било оценено като умерено. През 2020 г. е извършен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос, като пучените данни също показват умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията на показател олово над изискванията на SKOC за добро състояние. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на SKOC за добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Габровница от извор до вливане в р. Искър при Габровница, водно тяло с код BG1IS300R019.**

Мониторингов пункт р. Габровница, преди устие с код BG1IS00432MS1060

За периода 2020-2021 г. водното тяло не е включено в програмата за мониторинг. Анализът на резултатите от изпитване на водите по физикохимични показатели през

предходни години показва, че водното тяло, отговаря на изискванията за умерено състояние, с отклонения от СКОС за добро състояние по показател ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода 2020-2021 г., ХБМ в това водно тяло е извършван само през 2021 г., когато е анализиран макрозообентос. Според анализирания данни, пунктът отговаря на критериите за добро състояние.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията за добро състояние на показател олово. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Батулийска от извор до вливане в р. Искър при Реброво, вкл. притоците - Огойска и Елешница, с код BG1IS300R1017**, наблюдава се с два пункта за мониторинг:

Мониторингов пункт р. Батулийска преди вливане в Искър при с.Батулия с код BG1IS00381MS110

Мониторингов пункт р. Батулийска преди с.Ябланица с код BG1IS04389MS119

В програмата за контролен мониторинг за 2020-2021 г. е заложен само пункта р.Батулийска преди вливане в Искър при с. Батуля. Анализ на резултатите от изпитване на водите по физикохимични показатели показва, че водното тяло, отговаря на изискванията за умерено състояние, с отклонения от СКОС за добро състояние по показател общ фосфор. На добро състояние отговарят показатели: активна реакция рН, БПК5, азот амониев, общ азот и ортофосфати. Показатели електропроводимост, разтворен кислород, азот нитритен и азот нитратен отговарят на отлично състояние на водата.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий.

През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (р. Батулийска преди вливане в Искър). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за добро. През 2020 г. са пробонабрани и анализирани и двата пункта, като състоянието също е било определено като добро.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Искрецка от извор до вливане в р. Искър при Своге, с код BG1IS300R1018**, наблюдава се с пункт:

Мониторингов пункт р. Искрецка преди вливане в Искър-гр.Своге с код BG1IS00036MS100

Водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, с констатирани отклонения от СКОС за добро състояние по показатели азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор и БПК5. На добро състояние отговарят показатели азот амониев и активна реакция рН. По показатели специфична електропроводимост, азот нитритен и разтворен кислород отговаря на отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. През 2020 г. не е провеждан мониторинг във водното тяло.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Блато от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър, вкл. притоците - Сливнишка и Костинбродска с код BG1IS400R012**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Блато преди вливане в Искър с код BG1IS00041MS130

От анализа на данните от мониторинг на физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. В нормите за добро състояние са получените резултати показатели специфична електропроводимост, рН. На отлично състояние отговаря концентрацията на показател разтворен кислород. Отклонение от СКОС за добро състояние се констатира в измерените резултати за показатели: концентрация на азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, БПК5, фосфор от ортофосфати и общ фосфор, които се оценяват в умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показател манган над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за лошо състояние. През 2020 г. не е провеждан мониторинг във водното тяло.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Банкенска от извор до вливане в р. Искър при Нови Искър с код BG1IS500R011**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Какач/Банкенска/на устие, преди вливане в р.Искър с код BG1IS00052MS140

По физикохимични елементи за качество водното тяло е оценено в умерено състояние. Концентрации над СКОС за добро състояние са измерени при показатели: БПК5, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор. Добро състояние по показател активна реакция. Отлично състояние за показатели специфична електропроводимост и разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано превишение на концентрацията на показател манган над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пункта отговаря на изискванията за много лошо състояние.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло река Стари Искър от вливане на р. Елешница при Елин Пелин до вливане в р. Искър при Световрачене, с код BG1IS600R1016**, наблюдавано с два пункта:

Мониторингов пункт р. Лесновска преди вливане в река Искър с код BG1IS00061MS150;

Мониторингов пункт р. Лесновска при Д.Богров с код BG1IS00061MS160

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показатели специфична електропроводимост, рН и концентрация на разтворен кислород са в нормите за добро и отлично състояние. Концентрации над СКОС за добро състояние са измерени за показатели: БПК5, концентрация на азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот, фосфор от ортофосфати и общ фосфор и са оценени в умерено състояние.

Констатираните в предходите години отклонения от СКОС за показатели манган и алуминий се наблюдават и в резултати от проведения през 2020 и 2021 г. мониторинг. На база получените резултати може да се заключи, че състоянието е умерено.

През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг в пункта на р. Лесновска при Д.Богров, с код BG1IS00061MS160. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за лошо. През 2020 г. е анализиран другият пункт (р. Лесновска преди вливане в река Искър, с код BG1IS00061MS150) като състоянието е било определено като умерено.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията на показатели олово над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е непостигащо добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Стари Искър след язовир Огняново до вливане на р. Макоцевска при Лесново, водно тяло BG1IS600R1015**

Водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода. Анализът на данните по физикохимичните показатели от предходните години показват, че водното тяло е в добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Пунктът в това водно тяло е анализиран и през двете години на изследвания период (2020 и 2021 г.). Анализиран е БЕК макрозообентос, като и през двете години, според получените данни, пунктът отговаря на изискванията за добро състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Макоцевска от РВ"Стръленска" до вливане в р. Стари Искър, с код BG1IS600R1215**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Макоцевска, преди вливане в р.Лесновска/Стари Искър/, мост в с. Долна Малина с код BG1IS04641MS1240

Водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода 2021-2022 г. Анализът на резултатите показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние с констатирани отклонения по показатели азот нитритен, азот нитратен, общ азот, ортофосфати и общ

фосфор. На добро и отлично състояние отговарят показатели активна реакция, електропроводимост, разтворен кислород и БПК5.

При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение на концентрации на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода 2020-2021 г., ХБМ в това водно тяло е извършван само през 2021 г., когато са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни, пунктът отговаря на критериите за лошо състояние.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло Стари Искър, с код BG1IS600R1416, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт р. Лесновска след вливане на р. Макоцевска с код BG1IS00063MS180

От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество водното тяло е оценено в умерен потенциал. Измерените концентрации на показатели рН, електропроводимост, разтворен кислород, БПК5, азот амониев, азот нитритен, азот нитратен и общ азот отговарят на отлично и добро състояние. На умерен състояние отговарят ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители са не констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за лошо състояние. През 2020 г. не е провеждан мониторинг във водното тяло.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Елешница от Потоп до Елин Пелин, с код BG1IS600R1516, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт р. Елешница при ХМС 18050 с код BG1IS00462MS1080

От анализа на данните от мониторинг по физикохимичните показатели за качество водното тяло е оценено в добро състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние не са констатирани.

При анализа на специфичните замърсители не е констатирано превишение над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Елешница от извор до Потоп, с код BG1IS600R1616, наблюдавано с пункт:**

Мониторингов пункт р.Елешница на моста на строящия път преди село Потоп с код BG1IS00462MS1290

Получените резултати от изпитване на водите по физикохимичните показатели отговаря на изискванията за добро състояние. Показателите специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, азот амониев и азот нитритен са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, концентрация на азот нитратен, общ азот, БПК5, фосфор от ортофосфати и общ фосфор са в нормите за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители е констатирано еднократно превишение на концентрацията на показател алуминий над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в този пункт. През 2020 г. е извършен ХБМ на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състоянието на водното тяло е оценено като добро.

✓ **Водно тяло р.Правешка Лъкавица с код BG1IS200R1143**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Правешка Лъкавица, на мост след с.Правешка Лъкавица с код BG1IS00424MS1320.

Анализът на резултатите от изпитване на водите по всички физикохимични показатели показва, че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонение от СКОС се наблюдава по показатели: общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Всички останали показатели отговарят на добро и отлично състояние на водата.

По специфични замърсители водното тяло е в добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за лошо състояние. През 2020 г., пунктът не е бил мониториран.

От анализиранияте приоритетни вещества не са констатирани превишения. Химичното състояние е добро.

✓ **Водно тяло р. Витошка Бистрица от Бистрица до вливане в язовир Панчарево, без зона питейни РВ "Бистрица" на р. Витошка Бистрица и РВ "Янчовска", с код BG1IS700R1007**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Витошка Бистрица след с.Панчарево с код BG1IS00472MS1260

Водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода 2020-2021г. и 2021-2022 г. От анализа на данните по физикохимичните показатели за качество, водите на реката отговарят на изискванията за умерено състояние спрямо Наредба Н-4. Концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние са измерени при показатели азот нитритен, азот нитратен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор. Концентрации, отговарящи на добро и отлично състояние на водите са измерени при показатели активна реакция, електропроводимост, разтворен кислород, БПК5 и азот амониев.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние при показател алуминий.

За периода 2020-2021 г., ХБМ в това водно тяло е извършван само през 2021 г., когато са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни, пунктът отговаря на критериите за умерено състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Водно тяло р. Шипочница от извор до Ново село при границата на СОЗ на язовир Искър", водно тяло BG1IS700R1031**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Шипочница преди вливане в язовир Искър с код BG1IS00078MS210

При анализа на физикохимичните показатели на водното тяло в добро и отлично състояние са: рН, общ азот, специфична електропроводимост, разтворен кислород, азот амониев, азот нитратен и азот нитритен. На умерено състояние отговарят показатели БПК₅, общ фосфор и фосфор като ортофосфати. Водното тяло се оценява в умерено екологично състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над СКОС за добро състояние по показатели алуминий и уран. Водното тяло е оценено в непостигащо добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. През 2020 г. не е провеждан мониторинг във водното тяло.

Приоритетни вещества не са изследвани. За оценка се използват данни от предходни периоди. Водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Палакария от извор до вливане в р. Искър, с код BG1IS789R1004**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Палакария преди устие с код BG1IS00008MS230

Резултатите от проведения мониторинг по физикохимичните елементи за качество, показва че водно тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Измерените концентрации на показатели: специфична електропроводимост, рН, концентрация на разтворен кислород, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот отговарят на нормите за добро и отлично състояние. Отклонение от СКОС за добро състояние се констатира при показатели БПК₅, фосфор от ортофосфор и общ фосфор.

От групата на специфичните замърсители концентрации над СКОС за добро състояние е констатирано при показател желязо.

За последно ХБМ в това водно тяло е провеждан през 2018 г., когато състоянието на пункта е било оценено като добро.

При анализа на приоритетни вещества е констатирано превишение на концентрацията на показател олово над изискванията на СКОС за добро състояние. След прилагане на МБЛ изчислената СГС на концентрацията на олово отговаря на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **Водно тяло р. Черни Искър, без зона питейни РВ "Пряка"; РВ "Черни Искър"; РВ "Лопушница" до вливане на р. Бели Искър; вкл. приток - р. Лъкатица, с код BG1IS900R1503**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р. Черни Искър преди с. Говедарци с код BG1IS00099MS260

Анализът на резултатите от проведения мониторинг по физикохимичните показатели и специфични замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. От анализа на физикохимичните показатели е видно, че отговарят на добро и отлично състояние на водата.

При анализа на специфични замърсители е констатирано превишение по показател алуминий.

За периода 2020-2021 г., ХБМ в това водно тяло е извършван само през 2021 г., когато са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни, пунктът отговаря на критериите за добро състояние.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани превишение на концентрацията на показатели над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло р. Владайска от Владая до вливане в р. Искър, включително притоците Перловска, Суходолска и Слатинска с код BG1IS500R1010**, наблюдавано с пункт:

Мониторингов пункт р.Владайска при Кубратово с код BG1IS00541MS190

Водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода 2021-2022 г.

Анализът на физикохимични показатели за качество показва, че водите във водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатират при физикохимичните показатели разтворен кислород, БПК5, азот амониев, азот нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

При преглед на резултатите от анализа на специфичните замърсители е видно, че за металите – манган и желязо са измерени високи концентрации, над изискванията на СКОС за добро състояние. Въз основа на тези резултати може да се заключи, че по физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители водите на р. Владайска от Владая до вливането и в р. Искър са в умерено състояние.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Язовири в поречието на река Искър

В поречието на река Искър са разположени водосборите на язовирите: Искър, Бели Искър, Кокаляне и Бебреш – водите, на които се ползват за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/, както и язовир Огняново и язовир Панчарево.

Язовирите, които се ползват за ПБВ се анализират всяка година по изискванията на Наредба №12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните оводи, предназначени за питейно – битово водоснабдяване (Наредба №12/18.06.2002 г.), на база на което се категоризират в съответна категория А1, А2 и А3.

✓ **Язовир Огняново, водно тяло с код BG1IS600L1014, СМВТ**

Водното тяло е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества през периода 2021-2022 г.

Анализираните физикохимични показатели не отчитат концентрации, превишаващи СКОС за добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние при показател алуминий.

Анализът на резултатите от проведения мониторинг по физикохимичните показатели и специфични замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

Язовир Огняново е бил планиран за хидробиологичен мониторинг през изследвания период. Комплексната оценка по всички метрики на БЕК фитопланктон показва, че язовира индикира добър екологичен потенциал.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Язовир Панчарево, водно тяло с код BG11S500L1008, СМВТ**

Водното тяло не е планирано за наблюдение по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества за периода 2020-2021 г. В ПУРБ 2016-2021 година водното тяло на язовир Панчарево е оценено в умерен екологичен потенциал и добро химично състояние. Анализът на проведения мониторинг в предходни години показва, че водите на язовир Панчарево по отношение на физикохимичните елементи за качество са оценени в добър екологичен потенциал.

За последно яз. Панчарево е бил планиран за ХБМ през 2018 г. Според получените резултати язовира се оценява в умерен екологичен потенциал.

Химичното състояние е добро, т.е. запазва се оценката от ПУРБ 2016-2021 г.

Речни водохващания /РВ/ в поречието на река Искър, предназначени за питейно битово водоснабдяване /ПБВ/.

Във водосбора на река Искър, най-големия водосбор на територията на Дунавски РБУ са обособени 36 самостоятелни водни тела в зони за защита на води /ЗЗВ/ предназначени за ПБВ. Водните тела не са натоварени антропогенно и в тях липсва натиск от извършвани дейности. Водните тела предназначени за питейно – битово водоснабдяване основно са категоризирани в речни типове R2 и R4. Оценката на състоянието на всяко едно от всичките 36 водни тела /речни водохващания/ въз основа на самостоятелен мониторинг би било доста скъпо и неефективно. За оценка на водните тела разположени в зони за защита на водите (ЗЗВ) за пиене в ПУРБ 2016-2021 г., е ползван подхода за групиране. Голям процент от водните тела се наблюдават с пунктове включени в *Националната програма за контролен мониторинг на повърхности води предназначени за ПБВ*. Някой от водните тела се включват също и в *Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностните води*. Извършват се анализи на основните физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Като речни водохващания същите ежегодно се оценяват и категоризират, съгласно Наредба №12/18.06.2002 г. в съответните категории. На база данните от извършвания мониторинг се изготвя и оценка на състоянието на зоните за защита за води предназначени за пиене. При оценката на състоянието се използва утвърден на национално ниво: „Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите”. Съгласно подхода в добро състояние са оценени зоните, които отговарят на категории А1 и А2 и на изискванията/ показателите за постигане на екологичните цели.

Речните водохващания, разположени по поречието на река Искър и язовирите предназначени за ПБВ, са представени в Таблица 1.

Таблица 1

№	Поречие	Код на повърхностното водно тяло	Географско описание на повърхностното водно тяло
1	Искър	BG1IS135R1526	РВ Корит 1,2,3; Владо Тричков
2	Искър	BG1IS135R1626	РВ "Малка река"; РВ "Церецелска"
3	Искър	BG1IS200L1021	яз. "Бебреш"; р. Бебреш от извор до язовир Бебреш (язовирна стена)
4	Искър	BG1IS200R1122	РВ "Куския дол; Липница
5	Искър	BG1IS200R1123	РВ "Говежди дол"; Своде
6	Искър	BG1IS200R1133	РВ "Старата река 1 и 2"; Правец
7	Искър	BG1IS200R1222	РВ "Старата река"; Рашково
8	Искър	BG1IS200R1233	РВ "Кози дол"; РВ "Кози дол 1"; РВ "Кози дол 2"
9	Искър	BG1IS200R1322	РВ "Милковица"; Гурково
10	Искър	BG1IS200R1333	РВ "Черна река"; РВ "Варутка"; РВ "Вукински дол"; Лопян
11	Искър	BG1IS200R1422	РВ "Занога"; РВ "Репец"; РВ "Помашкото"; Литаково
12	Искър	BG1IS200R1433	РВ "Еловска река"; РВ "Чинков дол"; Брусен
13	Искър	BG1IS200R1522	РВ "Чешковица"; РВ "Осеница"; Врачеш
14	Искър	BG1IS200R1533	РВ "Влайковица";
15	Искър	BG1IS200R1622	РВ "Стубленска"; РВ "Ечемишка" - Стара Калница; РВ "Буканин дол"; РВ "Мечата долина"; Ботевград
16	Искър	BG1IS200R1633	РВ "Стайков дол"
17	Искър	BG1IS200R1722	РВ "Бистрица";
18	Искър	BG1IS200R1733	РВ "Данчов дол";
19	Искър	BG1IS200R1833	РВ "Черешовица";
20	Искър	BG1IS200R1933	РВ "Драгостин";
21	Искър	BG1IS300R1117	РВ "Кръстешка река"; Батулия
22	Искър	BG1IS500R1109	РВ "Каменно здание" на р. Боянска
23	Искър	BG1IS500R1130	РВ "Владайска" к.1828, "Владайска III" к.1798 ; РВ "Кюнеца" и р. Владайска от извор до Владая
24	Искър	BG1IS600R1115	РВ "Стръгленска"; Стъргел
25	Искър	BG1IS600R1116	РВ "Желява"; Желява
26	Искър	BG1IS600R1216	РВ "Света река"
27	Искър	BG1IS600R1316	РВ р. Манастирска
28	Искър	BG1IS700L1005	язовир Искър
29	Искър	BG1IS700L1306	язовир Кокаляне (бент Пасарел)
30	Искър	BG1IS700R1106	РВ "Железница"; Железница
31	Искър	BG1IS700R1107	РВ "Бистрица" на р. Витошка Бистрица и РВ "Янчовска"; Бистрица
32	Искър	BG1IS900L1002	язовир Бели Искър
33	Искър	BG1IS900R1103	РВ "Леви Искър" на р. Леви Искър
34	Искър	BG1IS900R1203	РВ "Пряка"; РВ "Черни Искър"; РВ "Лопушница" на р. Черни Искър
35	Искър	BG1IS900R1303	РВ "Мусаленска Бистрица"; Боровец
36	Искър	BG1IS900R1403	РВ "Бели Искър"; РВ "Прека река"; РВ "Дерково дере"; Бели Искър

ПОРЕЧИЕ ЕРМА

По поречието на река Ерма са разположени два пункта за качествен мониторинг на повърхностните води на реката, единия при с. Срезимировци, а другия – при гр. Трън. И двата пункта се използват за наблюдение на *водно тяло р. Ерма с притоци Лишковица и Ябланица до държавна граница с код BG1ER100R001*.

От анализа на резултатите от проведения мониторинг на водите по физикохимичните показатели, следва че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показатели: специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, рН, концентрация на азот амониев и азот нитритен са в нормите за отлично и добро състояние. На умерено състояние състояние отговарят концентрациите измерени при показателите концентрация на БПК5, азот нитратен, общ азот, фосфор от ортофосфор и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители е констатирана концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий.

За периода 2020-2021 г., ХБМ в това водно тяло е извършван само през 2020 г., когато са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според анализиранияте данни, пунктът отговаря на критериите за умерено състояние.

При анализа на приоритетни вещества не е констатирано превишение на концентрацията на показатели за добро състояние. Водното тяло е в добро състояние.

ПОРЕЧИЕ НИШАВА

Водните тела разположени по основното течение на реката са 3 броя.

1. *Водно тяло на р. Нишава (Гинска) от извор до държавна граница, р. Височка (Сребърна) без зона питейни РВ СД "Сребърна-Гински" и р. Габерска от извор до държавна граница, европейски код BG1NV200R1001;*
2. *Водно тяло РВ - СД "Сребърна-Гински" 12 бр. и РВ "Черна" (Църна) на р. Височка (Сребърна), Камарска, Средна и Куратска, с европейски код BG1NV200R1101;*
3. *РВ "Перачката бара"; землище Браковци, с европейски код BG1NV200R1102.*

Всичките водни тела са от един тип - R2.

✓ *Водното тяло BG1NV200R1001 на основното поречие на река Нишава, през периода 2020–2021 г. и 2021-2022 г. е наблюдавано с пункта р.Нишава при с. Калотина с код BG1NV00093MS020. При анализа на данните от мониторинг по физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние са измерени при показатели азот нитратен, общ азот, общ фосфор и фосфор от ортофосфор. При всички останали анализирани показатели получените резултати попадат в обхвата на добро и отлично състояние.*

При анализа на специфичните замърсители е констатирано еднократна висока концентрация над изискванията на СКОС за добро състояние за алуминий.

За периода 2020-2021 г., ХБМ в това водно тяло е извършван само през 2020 г., когато са изследвани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализиранияте данни, пунктът отговаря на критериите за добро състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *Другите две водни тела са обособени във водосбора на речните водохващания РВ - СД "Сребърна-Гински" и РВ "Черна" и РВ "Перачката бара"*. За ПУРБ 2016-2021 г. са оценени в добро химично състояние, като е използван подхода за групиране. В периодите 2016-2017 и 2020 – 2021 година е изпълнен пълен мониторинг по физикохимични елементи за качество, специфични замърсители и приоритетни вещества на едно РВ от групата на "Сребърна-Гински", водно тяло **BG1NV200R1101**. При анализ на данните от мониторинг на физикохимичните елементи за качество е установено отклонение от стойностите на СКОС за добро състояние само при показател общ фосфор. При всички останали анализирани показатели получените резултати попадат в обхвата на добро и отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Тези резултати от анализа се пренасят и върху водното тяло **BG1NV200R1102**, използвайки подхода на групирането. В заключение може да се заяви, че водните тела **BG1NV200R1101** и **BG1NV200R1102** се оценяват в добро състояние по отношение на физикохимичните показатели и специфични замърсители. На същите се определя и добро химично състояние.

Поречие Вит

Качеството на водите на река Вит и нейните притоци се наблюдава в 21 пункта за мониторинг, разположени в 13 водни тела. Два от пунктовете са разположени във водно тяло, определено в Зона за защита на водите /ЗЗВ/ предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/.

Основно поречие Вит

На основното поречие на река Вит са разположени следните водни тела:

✓ *водно тяло р. Вит от вливане на р. Тученица при Опанец до устие с код **BG1VT100R009***

На устието на реката са разположени два пункта за мониторинг - р. Вит след гр. Гулянци и р. Вит след гр. Долна Митрополия при с. Биволаре, които дават информация за водното тяло.

За периода 2020-2021 година от анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4. Концентрации над нормите за добро състояние са измерени за показатели азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ азот и ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители, в пункта при с. Биволаре, при показател алуминий е измерена еднократно концентрация над изискванията на СКОС за добро

състояние. При анализа на останалите специфични замърсители не се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода на 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (р. Вит след гр. Долна Митрополия, при с. Биволаре) . От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. За сравнение, при мониторинга извършен през 2020 г. състоянието на пункта е било оценено като добро.

Измерените концентрации на приоритетни вещества отговарят на нормите за добро химично състояние на водното тяло.

✓ р. Вит от вливане на р. Каменка при Бежаново до вливане на р. Тученица при Опанец, вкл. приток р. Бара след язовир Горни Дъбник, с код на водното тяло BG1VT307R1007

За оценка на състоянието на водното тяло се използват следните пунктове за мониторинг:

- р. Вит- след с. Ясен с код BG1VT00631MS1030;

- р. Вит след с. Садовец с код BG1VT00055MS040;

За периода 2020-2021 година е наблюдаван пункта при р. Вит след с. Садовец.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние по показател общ азот. Всички останали физикохимични показатели отговарят на нормите на СКОС за добро и отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

В това водно тяло са предвидени два пункта за хидробиологичен мониторинг. През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (р. Вит след с. Ясен, с код BG1VT00631MS1030) . От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за лошо. За сравнение, при мониторинга извършен през 2020 г. състоянието на пункта е било оценено като добро.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ р. Вит от вливане на р. Калник при Пещерна до вливане на р. Каменка при Бежаново, с код на водното тяло BG1VT307R1107 с два пункта за мониторинг.

През периода 2020-2021 и началото на 2022 година са наблюдавани и двата пункта за мониторинг: при р. Вит след с. Ъглен и при р.Вит при с.Торос.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Изключение правят показателите електропроводимост и разтворен кислород, при които и в двата пункта стойностите отговарят на СКОС за отлично състояние, а в пункта при с.Торос показателите азот-нитратен, азот-нитритен отговарят на стойностите за СКОС за отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители в пункта при с. Ъглен се наблюдава еднократно превишение на концентрацията на алуминий над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта (р. Вит след с. Ъглен, с код BG1VT00671MS1040) . От биологичните елементи за качество са

анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за лошо. За сравнение, при мониторинга извършван през предходни години състоянието на пункта е било оценено като добро.

При анализа на концентрациите на приоритетните вещества в същия пункт, в началото на 2021 г. са измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние при показател олово, като до средата на годината вече този показател отговаря на нормите за добро състояние. При анализа на останалите приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

Скалната Арка над р.Вит при села Ъглен

✓ *р. Вит от вливане на реките Черни Вит и Бели Вит при Тетевен до вливане на р. Калник при Пещерна, с код на водното тяло BG1VT789R1005, един пункт за мониторинг р.Вит при махала Асен.*

От анализа на физикохимичните показатели за 2020-2021 г. водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. Измерените стойности на показатели електропроводимост, разтворен кислород и азот нитритен в началото на 2021 г. са в нормите на СКОС за отлично състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според получените резултати пунктът за мониторинг отговаря на изискванията за отлично състояние. За сравнение, при мониторинга извършван през предходни години състоянието на пункта е било оценено като добро.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

Язовири в поречието на р. Вит

В поречието на р. Вит, като отделни водни тела са обособени три язовири. За периода 2020 - 20221 година, язовирите са оценени, като следва:

✓ **яз. Телиш, повърхностно водно тяло с код BG1VT300L1010.**

Наблюдава се с един пункт за мониторинг *яз. Телиш на язовирната стена с код BG1VT00032MS041*

По физикохимични и специфични замърсители водата в язовира отговаря на умерено състояние. При показатели електропроводимост, разтворен кислород, азот - нитратен и азот – нитритен, общ фосфор и ортофосфати стойностите на измерените концентрации отговарят на SKOC за отлично състояние. На добро състояние отговарят показатели: активна реакция и общ азот. Показатели, надвишаващи SKOC за добро състояние са БПК5 и азот амониев.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро състояние.

За последно е провеждан хидробиологичен мониторинг (ХБМ), на БЕК фитопланктон, в язовир Телиш през 2020 г. Според анализирания данни, язовира е оценен в добър екологичен потенциал.

При анализа на приоритетните вещества не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Общата оценка за химично състояние е добро.

✓ **яз. Горни Дъбник, повърхностно водно тяло с код BG1VT300L1012.**

Оценката на състоянието на водното тяло се изготвя въз основа а натрупаните данни от пункт за мониторинг *яз. Горни Дъбник - на стената с код BG1VT00325MS031*

По физикохимични елементи за качество и специфични замърсители водата в язовира отговаря на добро състояние. При показатели електропроводимост, разтворен кислород, азот-нитритен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор измерените концентрации отговарят на SKOC за отлично състояние. При останалите показатели измерената концентрация отговаря на добро състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Водното тяло е оценено в добро състояние.

За последно яз. Горни Дъбник е бил планиран за ХБМ през 2019 г. Според получените резултати язовира се оценява в добър екологичен потенциал.

При анализа на приоритетните вещества не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на SKOC за добро състояние. Общата оценка за химично състояние е добро.

✓ **яз. Сопот, повърхностно водно тяло с код BG1VT800L1004.**

Наблюдава се с един пункт за мониторинг *яз. Сопот - на стената с код BG1VT00891MS051.*

По физикохимични елементи за качество и специфични замърсители водата в язовира отговаря на умерено състояние. При показатели електропроводимост, азот-нитратен, азот-нитритен и ортофосфати измерените концентрации отговарят на СКОС за отлично състояние. На добро състояние отговарят концентрациите на показатели активна реакция, разтворен кислород, БПК5, общ азот и общ фосфор. Измерена концентрация над СКОС за добро състояние е на показател азот амониев.

От анализиранияте специфични замърсители никой не показва резултати над изискванията на СКОС.

За последно яз. Сопот е бил планиран за ХБМ през 2020 г. Според получените резултати язовира се оценява в максимален екологичен потенциал.

От анализа на приоритетните вещества не се установява превишение на изследваните приоритетни вещества. Химическото състояние на язовира се оценява като добро.

Притоци на р. Вит

✓ ***Река Тученица от извор до вливане в р. Вит при с.Опанец, водно тяло с код BG1VT200R008.***

Водното тяло се наблюдава с пункт за мониторинг *р. Тученица преди вливане в р. Вит при с.Опанец с код BG1VT00021MS030*

Река Тученица е изследвана в периода 2020-2021г. и 2021-2022 г.. Анализа по физикохимичните показатели на водите на р. Тученица отговарят на изискванията за умерено състояние. При показател рН стойностите на измерените концентрации отговарят на СКОС за добро състояние. Останалите физикохимични показатели отговарят на умерено състояние.

При анализ на специфичните замърсители е установено еднократно превишение на концентрацията на манган над изискванията на СКОС за добро състояние. При останалите специфични замърсители няма измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос. Според анализиранияте резултати пунктът попада в категорията за лошо състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през 2020 г. показва известно подобряване на състоянието.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ ***Река Каменка от извор до вливане в р. Вит, вкл. притоци - р. Катунецка с Мирьова и Елешница и р. Сопотска с Лъга и Батънска, водно тяло с код BG1VT600R006:***

Водното тяло е включено в програмата за мониторинг, изпълнявана през 2021 -2022 г.

По физикохимични елементи за качество, водите на водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. При показатели електропроводимост, разтворен кислород и азот амониев стойностите на измерените концентрации отговарят на СКОС за отлично състояние. На добро състояние отговарят концентрациите на показатели активна

реакция, БПК5, азот нитритен, ортофосфати и общ фосфор. Измерените концентрации на азот нитратен и общ азот са над СКОС за добро състояние.

От анализа на специфичните замърсители е видно, че няма измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **Река Калник от яз. Сопот до вливане в р. Вит, водно тяло BG1VT789R1105**

Измерените физикохимични показатели показват, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, с изключение на показатели: азот –амониев (N-NH₄), азот нитритен, рН и разтворен кислород, които отговарят на изискванията за добро състояние. При показател електропроводимост стойността на измерената концентрация отговаря на СКОС за отлично състояние. На умерено състояние отговарят показатели БПК5, азот нитратен, общ азот, ортофосфати и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдава еднократно превишение на концентрацията на алуминий над изискванията на СКОС за добро състояние. При останалите специфични замърсители няма измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за лошо. За сравнение, при мониторинга извършван през предходни години състоянието на пункта е било оценено като добро.

Анализът на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тялото е добро.

✓ **Река Бели Вит до вливане на р. Черни Вит при Тетевен, вкл. притоци - Костика, Заводна и Черна река, без зоната за защита РВ "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица, водно тяло с код BG1VT900R1001.**

Качеството на водата във водно тяло се наблюдава от три пункта за мониторинг:

- р. Бели Вит над с. Рибарица с код BG1VT09931MS080;

- р. Бели Вит след гр. Тетевен с код BG1VT99111MS060;

- р. Костина, приток на р. Бели Вит, над местността Кървавото кладенче с код BG1VT69922MS079

Анализът на състоянието на водното тяло е направен на база данните от предходен период (2019-2020 г.), тъй като не е залаган в програмата за мониторинг за 2020-2021 г.

Анализът на резултатите от мониторинг проведен през отчетния период на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4.

В това водно тяло са предвидени два пункта за хидробиологичен мониторинг (р. Вит след Тетевен и р. Бели Вит над с. Рибарица). През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно и двата пункта са мониторирани през 2019 г. От биологичните елементи

за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пунктовете се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

В програмата за мониторинг 2020 – 2021 г. за приоритетните вещества- живак, кадмий и олово е наблюдаван пункта на р. Костина. Не са констатирани стойности, които превишават изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е достигащо добро.

✓ р. Черни Вит от извор до вливане на р. Бели Вит при Тетевен, вкл. притоци - Свинска и Косица, без зоната за защита РВ Свинска река 1 и 2 с код BG1VT900R1002

Водното тяло се наблюдава в пункт за мониторинг р. Черни Вит след с. Дивчевото с код BG1VT69213MS1010.

Анализът на състоянието на водното тяло е направен на база данните от предходен период(2019-2020 г.), тъй като не е залаган в програмата за мониторинг за 2020-2021 г.

Водното тяло не е планирано за анализ в оценявания период. Оценката на състоянието е изготвена въз основа на данни от предхони периоди и показва добро състояние на водното тяло по физикохимични елементи за качество и специфични замърсители.

Пункта, намиращ се в това тяло не е бил планиран и анализиран през разглеждания период. За последно ХБМ е провеждан през 2018 г., когато състоянието на водното тяло според биологичните елементи за качество е било оценено като отлично.

Анализът на резултатите на изпитваните приоритетни вещества показва съответствие със СКОС за добро състояние и респективно химичното състояние на водното тяло се оценява като добро.

Речни водохващания /РВ/, предназначени за ПБВ в поречието на р. Вит

✓ Речно водохващане (РВ) "Болованджика"; РВ "Брестнишка лъка" на р. Рибарица с код на водното тяло BG1VT900R1101;

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2020 г. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като отлично.

✓ РВ "Свинска река 1"; РВ "Свинска река 2" на р. Свинска с код BG1VT900R1102 групирано с BG1VT900R1101

Речните водохващания се оценяват по метода на групирането, както при ПУРБ 2016-2021 г., така и за периода 2020-2021 година. Посочените речни водохващания са предназначени за ПБВ и са категоризирани с категория А2, съгласно Наредба № 12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. В ПУРБ 2016 – 2021 г. на основание чл. 119, ал. 2 от Закона изброените по – горе води водните тела са определени и като Зони за защита на водите предназначени за питейно – битово водоснабдяване. За оценката на състоянието на зоните за защита е използван утвърден на национално ниво: „Подход за определяне/актуализиране на зоните за защита на водите и техните екологични цели, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 1 – 4 от Закона за водите”. Съгласно подхода в добро състояние

са оценени зоните, които отговарят на категории А1 и А2 и на изискванията/показателите за постигане на екологичните цели.

Поречие Осъм

Река Осъм и нейните притоци са разположени в 17 броя повърхностни водни тела и качеството на водите за тях се наблюдава в 29 пункта за мониторинг. Десет от пунктовете са разположени във водни тела, определени като Зона за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване /ЗЗВ за ПБВ/.

Основно поречие р. Осъм

В основното поречие на река Осъм са разположен следните водни тела и пунктове за мониторинг:

✓ ***р. Осъм от вливане на р. Мечка при Дебово до устие, водно тяло BG1OS130R1015***

Водното тяло се наблюдава два мониторингови пункта:

- *р. Осъм на устие, при гр. Черковица, код BG1OS00011MS010, който е анализиран през периода*

- *р. Осъм след вливане на р. Мечка с. Дебово.*

През периода 2020-2021 г. е анализиран пункт - *р. Осъм на устие, при гр. Черковица.*

От анализа по физикохимичните показатели е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показателите специфична електропроводимост, съдържание на разтворен кислород, концентрация на азот нитритен, ортофосфати, общ фосфор, са в нормите за отлично състояние.

Показателите рН, азот амониев, съответстват на нормите за добро състояние. Показателите БПК5, азот нитратен и общ азот са в нормите за умерено състояние, като за азот нитратен последните три резултати от изпитванията показват нарастваща тенденция.

Не са установени концентрации на специфични замърсители над стойностите на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2019 г. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като много лошо.

Резултатите от анализ на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на водното тяло е добро.

✓ ***р. Осъм от вливане на р. Ломя при Левски до вливане на р. Мечка при Дебово; вкл. приток - р. Мечка, водно тяло с код BG1OS130R1115.***

През периода 2020-2021 г. е анализиран пункт р. Осъм при гр. Изгрев, с код BG1OS00037MS020.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на умерено състояние. Показателите електропроводимост,

разтворен кислород, общ фосфор, ортофосфати са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, БПК5, азот амониев, азот нитритен, са в нормите за добро състояние. Показателите специфична общ азот и азот нитратен са в нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

В това водно тяло са предвидени два пункта за хидробиологичен мониторинг. През 2021 г. е осъществен мониторинг само в един от двата пункта (р. Осъм при гр. Изгрев, с код BG1OS00037MS020). От биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ р. Осъм от вливане на р. Берница при Александрово до вливане на р. Ломя, вкл. приток р. Градежница, водно тяло BG1OS700R1011.

През периода 2020-2021 г. е анализиран пункт за мониторинг - р. Осъм след гр. Левски, с код BG1OS00051MS030.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че водното тяло отговаря на умерено състояние.

Показателите специфична електропроводимост, концентрация на разтворен кислород, ортофосфати, общ фосфор, са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, азот нитритен са в нормите за добро състояние. Показателите БПК5, азот амониев, азот нитратен и общ азот са в нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2020 г. От биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ р. Осъм от вливане на реките Черни Осъм и Бели Осъм при Троян до вливане на р. Берница при Александрово, вкл. притоците - Команска, Суха, Дрипля и Берница, водно тяло с код BG1OS700R1001.

Водното тяло с наблюдава с два пункта за мониторинг: р. Осъм, след гр. Ловеч с код BG1OS00715MS050 и р. Осъм, след гр. Троян с код BG1OS00799MS060. През периода 2020-2021 г. са анализирани и двата пункта.

Съгласно резултатите от анализа на физикохимичните показатели водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Показателите специфична електропроводимост, разтворен кислород са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, азот амониев, азот нитритен, общ азот, азот нитратен, са в нормите за добро състояние. Показателите БПК5, ортофосфати и общ фосфор, са в нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от двата пункта за мониторинг (р. Осъм, след гр.Ловеч, с код BG1OS00715MS050). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Притоци на р. Осъм

✓ Река Ломя

р. Ломя от извор до вливане в р. Осъм, водно тяло с код BG1OS400R010.

През периода 2020-2021 г. качеството на водите се наблюдава при пункт - р. Ломя след с. Варана, преди вливане в р. Осъм, код BG1OS00041MS090.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че *р. Ломя от извор до вливане в р. Осъм, водно тяло с код BG1OS400R010*, отговаря на изискванията за умерено състояние. Показателят концентрация на разтворен кислород, ортофосфати и общ фосфор е в нормите за отлично състояние. Показателите рН, азот амониев, азот нитритен са в нормите за добро състояние. Показателите специфична електропроводимост, БПК5, азот нитратен, общ азот, са в нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ Река Бара /Шаварна/

р. Бара /Шаварна/ от извор до вливане в р. Осъм, водно тяло с код BG1OS600R1005.

През периода 2020-2021 г. качеството на водното тяло се наблюдава при пункта р. Шаварна преди вливане в р.Осъм, с код BG1OS00611MS040.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че *р. Бара /Шаварна*, отговаря на изискванията за умерено състояние. Показателите общ фосфор, ортофосфати и разтворен кислород, са в нормите за отлично състояние. Показателите рН и азот нитритен са в нормите за добро състояние. Показателите специфична електропроводимост, БПК5, азот амониев, азот нитратен, общ азот са в нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ Река Маарата

Карстовия извор на р. Маарата при Крушуна е разположен във водно тяло с код BG10S700R1111

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че ***Карстовия извор на р. Маарата при Крушуна, разположен във водно тяло с код BG10S700R1111***, се оценява в умерено състояние. Показателите общ фосфор, ортофосфати, рН, разтворен кислород, азот амониев и БПК5 са в нормите за добро състояние. Показателите азот нитритен, специфична електропроводимост и са в нормите за отлично състояние. Показателите азот нитратен и общ азот са в нормите за умерено състояние. При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2019 г. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Карстов извор на река Маарата

Водни тела по подпоречие Бели Осъм

✓ *р. Бели Осъм от Чифлик до Троян, водно тяло с код BG1OS890R1816 се наблюдава при пункт р. Б.Осъм, с. Бели Осъм на моста с код BG1OS07287MS1030*

Анализът на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели показва че водите отговарят на изискванията за умерено състояни. Показателите специфична електропроводимост, разтворен кислород, азот нитритен, общ азот са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, БПК5, азот амониев, азот нитратен, ортофосфати, са в нормите за добро състояние. Показателят общ фосфор е в нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализираните резултати пунктът попада в категорията за добро състояние. За сравнение, при мониторинга извършван през 2019 г., състоянието на пункта е било оценено като умерено.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *р. Бели Осъм от приток при Балканец до вливане на р. Черни Осъм, код на водно тяло BG1OS890R1016.*

През периода 2020-2021 е анализиран пункт - *р. Бели Осъм, преди вливане в р. Черни Осъм, гр. Троян / мост на изход от Троян-посока Ловеч/, с код BG1OS00728MC1020.*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че **р. Бели Осъм от приток при Балканец до вливане на р. Черни Осъм**, отговаря на изискванията за умерено състояние. Показател специфична електропроводимост е в нормите за отлично състояние. Показателите разтворен кислород, рН, азот нитритен са в нормите за добро състояние. Показателите азот амониев, БПК5, азот нитратен, общ азот, фосфати, общ фосфор е в нормите за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2020 г. От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ **р. Бели Осъм, приток от Шипковски минерални бани до вливане в р. Бели Осъм, водно тяло с код BG1OS890R1916.**

През периода 2020-2021 е планирано да се анализира пункт - р. Б. Осъм (Ръждавец) след с. Шипково, на моста за с. Б.Осъм, с код BG1OS07286MS1040.

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че отговарят на изискванията за умерено състояние.

Показателите специфична електропроводимост, разтворен кислород и азот нитритен са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, БПК5, азот амониев, азот нитратен и общ азот са в нормите за добро състояние. Показатели ортофосфати и общ фосфор не отговарят на нормите за добро състояние и се оценява в умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ във водното тяло. За последно пункта е мониториран през 2019 г. От биологичните елементи за качество е анализиран макрозообентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ *приток от РВ "Въртяшка" до вливане в р. Бели Осъм с код на водно тяло BG1OS890R1616;*

✓ *Дънно водохващане "Къси дял"; м-ст "Слатина", РВ "Слатински дол", РВ "Козецица" с код на водно тяло BG1OS890R1516;*

✓ *ОРВ „Нанковото“ с код на водно тяло BG1OS890R1716;*

✓ *м-ст "Дъскорезницата", РВ "Зеленика" с код на водно тяло BG1OS890R1416;*

✓ *м-ст "Кончетата", ОРВ "Стъргонска" с код на водно тяло BG1OS890R1316;*

✓ *ОРВ "Сухата река" с код на водно тяло BG1OS700R1101, групирано с BG1OS890R1116*

Изредените по-горе водни тела в голямата си част са новообразувани в ПУРБ 2016-2021 г. Някои са разположени в ЗЗВ предназначени за ПБВ и за оценката им е ползван

подхода на групиране. Предвид факта, че във водните тела определени като ЗЗВ не са натоварени с антропогенен натиск и отговарят на критериите за групиране за оценка на екологичното и химично им състояние ще се използва същият подход.

Водни тела по подпоречие Черни Осъм

✓ *РВ "Миревското"; РВ "Черни Осъм"; РВ "Краевица"; с код на водно тяло BG1OS890R1116*

От анализа на резултатите от изпитване на водите по физикохимичните показатели следва, че *РВ "Миревското"; РВ "Черни Осъм"; РВ "Краевица"*, водно тяло с код BG1OS890R1116, отговаря на изискванията за умерено състояние.

Показателите специфична електропроводимост, разтворен кислород, азот нитритен са в нормите за отлично състояние. Показателите рН, БПК5, азот амониев, азот нитратен, ортофосфати и общ фосфор са в нормите за добро състояние. Показател общ азот не отговаря на нормите за добро състояние и се оценява в умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието в пункта отговаря на изискванията за добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При анализа на приоритетни вещества не са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Поречие Янтра

В поречие Янтра са разположени 48 водни тела – категория реки 43 броя и категория –езеро/язовири – 5 броя. В програмата за мониторинг за 2020-2021 г. са включени 21 пункта за контролен и оперативен мониторинг. От тях един пункт е включен в т. н. Дунавска програма и влиза в TNMN за р. Дунав.

Водни тела по основното течение на р. Янтра

По основното течение на р. Янтра са разположени следните повърхностни водни тела:

✓ *река Янтра от вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш до устие - BG1YN130R1029.*

Състоянието на водното тяло се наблюдава в три пункта за мониторинг

- *река Янтра преди вливане в река Дунав при Нов град с код на МП BG1YN00001MS010;*
- *река Янтра при с. Каранци с код на МП BG1YN00319MS030;*
- *река Янтра на моста за с. Долна Студена, код на МП BG1YN08319MS1010*

Анализът на физикохимичните елементи за качество, по данните от 2020-2021 година показват, че качеството на водата в трите пункта показва превишение на показателите общ азот и азот нитратен. По тези показатели ВТ е в умерено състояние. Други превишения спрямо стойностите за добро състояние не се наблюдават.

Анализирани са метали от групата на специфични замърсители. Установени са концентрации над СКОС по показател алуминий в пункта при с. Каранци – измерени през 2019 г., 2020 г и 2021 г. Превишение по показател алуминий е констатирано и в трите пункта през месец юли 2019 г. Следва да се отбележи, че показател алуминий не е наблюдаван през 2021 г. в два от пунктовете - при Новград и с. Долна Студена, докато в пункта при с. Каранци, измерените стойности на показател алуминий от последните 8 бр. анализи за 2021 г., отговарят на СКОС-СГС.

За хидробиологичен мониторинг през 2021 г., от трите пункта, разположени в това тяло, са пробонабрани два (при с. Каранци и преди моста за с. Долна Студена). От биологичните елементи за качество (БЕК) са анализирани и оценени макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати състоянието на пунктовете отговаря на изискванията за добро състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва известно подобряване на състоянието.

Анализа на приоритетни вещества не показва стойности над СКОС за добро състояние на водите на река Янтра преди устие на р. Дунав. Тялото е в добро химично състояние.

✓ **река Янтра от вливане на р. Росица при Крушето до вливане на р. Елийска при Полски Тръмбеш - BG1YN307R1027**, наблюдавано с:

МП с код BG1YN08391MS1130 и име р. Янтра с. Раданово, мост за с. Орловец.

Водното тяло (ВТ) не е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021г. Анализът на резултатите от мониторинг на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2020 г., показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние. В резултатите от изпитване на водата през 2019 -2020 г. се наблюдава тенденция към намаляване на концентрациите на показатели общ азот, общ фосфор и ортофосфати и подобряване в кислородния режим. Наблюдава се подобряване в общото на състоянието на водното тяло.

Съгласно резултатите от изпитване за специфични замърсители, водното тяло е в добро състояние. Концентрации над изискванията на СКОС са измерени през 2016 г. по показател желязо, като при следващи изпитвания не са установени превишения.

През 2021 г. пунктът в това тяло не е бил планиран за ХБМ. През 2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества за периода 2016-2020 г., водното тяло е в добро химично състояние. Еднократно отклонение от стандарта за качество е наблюдавано през м.февруари 2020 г. по показател никел, като при следващо измерване не се установява превишение.

✓ **р. Янтра от вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш до вливане на р. Росица при Крушето - BG1YN307R1127**.

Наблюдавано с един пункт за мониторинг р. Янтра при с. Драганово-след вливане с код BG1YN00059MS130.

Водното тяло не е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г. При измерванията от предходни периоди се наблюдава тенденция към намаляване на концентрациите по показател азот нитратен и азот нитритен и подобряване на състоянието на водното тяло. Анализът на физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро състояние.

Анализът на резултатите от изпитване на специфични замърсители показва съответствие с определените норми и отговаря на изискванията за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати тялото отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества., водното тяло е в добро химично състояние. Отклонение от стандарта за качество по показател никел е наблюдавано през м. април 2018 г., като при следващите измервания не се установяват превишения.

✓ *р. Янтра от вливане на р. Белица при Велико Търново до вливане на р. Лефеджа при Горски долен Тръмбеш с код BG1YN700R1017*, наблюдавано с три пункта за мониторинг:

- МП с код BG1YN00079MS190 и име р. Янтра след В. Търново, мост с. Самоводене;
- МП с код BG1YN00079MS200 и име р. Янтра след влив. на р. Белица, моста за Дебелец;
- МП с код BG1YN00871MS1020 и име р. Янтра след ПСОВ Д. Оряховица, мост за с. Върбица.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. (в МП с код BG1YN00871MS1020 - след ПСОВ Д. Оряховица, мост за с. Върбица) и 2021-2022 г. (в МП с код BG1YN00079MS200 - моста за Дебелец).

От сравнителния анализ на физикохимичните елементи за качество със СКОС за добро състояние, водното тяло се оценява в умерено състояние. Наблюдават се средни стойности над СКОС за добро състояние по показатели БПК5, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати /като P/. През 2020 г. и 2021 г. в пункта при гр. Д. Оряховица замърсяването с азотни и фосфорни съединения е постоянно, но се отчита подобряване на състоянието по показател азот амониев в последните измервания за 2021 г. През 2020 г. в същия МП се установяват поредица от несъответствия и по показателите БПК5 и разтворен кислород. През 2021 г. в МП при мост за гр. Дебелец са отчетени концентрации над СКОС по показателите азот амониев, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители за периода 2016-2021 г. се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. Превишения са отчетени при гр. Д. Оряховица през 2019 г. (два пъти), 2020 г. (еднократно) и 2021 г. (еднократно), като най-значителна е измерената концентрацията на разтворен алуминий през 2019 г. (около 7 пъти над допустимото).

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг в два от трите пункта (след В. Търново и след влив. на р. Белица, моста за Дебелец). От биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Данните показват, че състоянието отговаря на изискванията за умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

На база изчислените средните стойности за приоритетни вещества, получени при анализа на данните за периода 2016-2021 г., водното тяло е в добро химично състояние. Концентрации над СКОС са измерени по показател никел в пункта при гр. Долна Оряховица през м. юни 2019 г. и м. ноември 2020 г. Превишенията са минимални.

✓ **р. Янтра от вливане на р. Козлята при Габрово до вливане на р. Белица при Велико Търново с код BG1YN900R1015, с два мониторингови пункта:**

- МП с код BG1YN00917MS230 и име р. Янтра след Габрово - мост за Севлиево;
- МП с код BG1YN16421MS1110 и име р. Янтра при с. Леденик

При анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло се оценява, в умерено състояние. Констатирани са отклонения от СГС-СКОС по показателите БПК5, азот ниратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Превишенията по общ азот, общ фосфор и ортофосфати са постоянни и устойчиви във времето. През 2021 г. в МП след гр. Габрово се наблюдава подобрене на състоянието по показателите БПК5 и азот амониев. Отчетени са несъответствия по показателите разтворен кислород и азот нитритен – при едно от измерванията и несъответствие със СКОС при всички проведени анализи за съдържанието на общ азот азот нитратен, общ фосфор и ортофосфати.

Съгласно резултатите от измерване на специфични замърсители във водното тяло се установява подобряване на състоянието при показател алуминий. През 2021 г. е установено минимално превишение по показател манган. По всички останали изследвани специфични вещества, състоянието на ВТ е добро.

За периода на 2021 г. за хидробиологичен мониторинг е планиран и обследван само един от двата пункта, попадащи в това тяло – р. Янтра – след Габрово (мост за Севлиево). Според получените резултати от анализирани биологични елементи за качество, състоянието е оценено като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

Резултатите от мониторинг на приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Съгласно наличната в БДДР информация, вероятната причина водното тяло да не отговаря на добро състояние по физикохимични елементи за качество в МП с код BG1YN00917MS230 е влиянието на промишлената зона на гр. Габрово. Следва да се отбележи, че през месец декември 2021 г. е въведена в експлоатация помпена станция за канални води от Северна индустриална зоно на гр. Габрово, чрез която отпадъчните води ще се отвеждат за пречистване към ГПСОВ. Преустановено е директното заустване на непречистени отпадъчни води в р. Янтра, вследствие на което се очаква подобряване на състоянието на ВТ в този участък.

✓ **р. Янтра от зоната за защита: РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" до вливане на р. Козлята при Габрово с код BG1YN900R1415, наблюдавано с един пункт за мониторинг**

МП с код BG1YN08991MS1120 и име р. Янтра преди вливане на р. Козлята при гр. Габрово-мост.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

В резултатите от проведените изпитвания на физикохимичните елементи за качество се отчитат концентрации над СКОС за добро състояние по показателите азот амониев, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Съгласно изискванията на Наредба Н-4, водното тяло отговаря на умерено състояние. Превишенията на СКОС за добро състояние на речен тип R2 са устойчиви, но следва да се отбележи че не са значителни.

През 2020 г. и 2021 г. се наблюдава постоянни минимални превишения на СКОС по горе цитираните показатели. За периода са отчетени и четири поредни отклонения от СКОС по показател активна реакция и две превишения по показател азот нитратен. По останалите физикохимични елементи за качество водното тяло се оценява в добро/отлично състояние.

За периода средните стойности по специфичните замърсители отговарят на изискванията за добро състояние. През 2020 г. и 2021 г. не са измерени концентрации над СКОС.

От биологичните елементи за качество през 2021 г. са изследвани макрозообентос и фитобентос. Според тези данни състоянието на пункта се оценява като умерено. Сравнението с данните от мониторинга проведен през 2019 г. показва известно влошаване на състоянието, но в сравнение с предишни години състоянието се запазва умерено.

Сравнителният анализ на данните от изпитване на приоритетни вещества от предходен период, показва съответствие със СГС-СКОС и водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ р. Елийска преди вливане в р. Янтра с код BG1YN300R026, наблюдавано с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN08321MS040 и име р. Елийска преди вливане в р. Янтра

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022г. Съгласно последните резултати от анализ и тези от предходни периоди, по физикохимичните елементи за качество повърхностното водното тяло се оценява в умерено състояние. Констатирани са отклонения от нормите за добро състояние, съгласно Наредба Н-4 по показатели електропроводимост, азот нитратен, азот нитритен, общ азот.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над СКОС за добро състояние.

За периода 2020 - 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг (ХБМ) в това водно тяло.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра с код BG1YN900R1215, с два пункта за мониторинг:

- *МП с код BG1YN00999MS022 и име ОВ "Сапатовец";*
- *МП с код BG1YN00999MS260 и име р. Янтра при кв. Ябълка.*

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. чрез МП с код BG1YN00999MS022 и име ОВ "Сапатовец".

Анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. В периода 2020-2021 г. са отчетени еднократни минимални превишения на СКОС по показателите азот нитратен и общ азот.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. е извършен мониторинг в пункта ОВ Сапатовец на р. Янтра, анализиран и оценен е само макрозообентос. Според тези данни пунктът е оценен в отлично състояние. Сравнението с данните от мониторинга проведен в този пункт през предходните години показват запазване на отличното състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *р. Студена, преди вливане в Янтра с код BG1YN200R028 обхваща целия водосбор на река Студена от извор до устието/вливането и в р. Янтра.*

Наблюдава се в един мониторингов пункт:

- *МП с код BG1YN00021MS020 и име р. Студена, преди вливане в Янтра (шосеен мост)*

Анализираните физикохимичните елементи за качество, показват, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Установени са несъответствия със стандартите за качество по показателите електропроводимост, общ азот, азот нитратен, азот нитритен, азот амониев, общ фосфор и ортофосфати. Констатира се тенденция към запазване на умереното състояние.

При анализа на вещества от групата на специфичните замърсители, има измервания които показват превишени стойности над СКОС на показател алуминий.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг (ХБМ) в това водно тяло. През 2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС. Тялото е в добро химично състояние.

Водни тела, по големите притоци на р. Янтра

Водосбор на р. Лефеджа (Стара река) с притоците – Джулюница и Голяма река (Биюкдере).

Във водосбора на Лефеджа са разположени следните водни тела:

✓ *р. Лефеджа от вливане на р. Джулюница при Джулюница до вливане в р. Янтра при Горски долен Тръмбеш с код BG1YN600R1134, с мониторингов пункт:*

МП с код BG1YN00061MS140 и име р. Лефеджа село Бряговица-преди вливане в р. Янтра

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

Анализът на резултатите от физикохимичните елементи за качество показват, че водното тяло отговаря на изискванията за добър/отличен потенциал. През 2020 г. са измерени стойности над СКОС за добро състояние по показателите БПК5, азот амониев, азот нитритен и ортофосфати. Ниски стойности по показател разтворен кислород са отчетени през летните месеци на 2020 г. При последните анализи, през 2021 г. по всички измерени показатели водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показател общ фосфор, при който е регистрирано минимално превишение на СКОС.

Данните от изпитване на специфични замърсители за отчетния период не показват отклонения от стандартите за качество.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според получените резултати пункта отговаря на изискванията за добър потенциал. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

Повърхностното водно тяло се оценява в добро химично състояние, на база наличните резултати от изпитване на приоритетни вещества..

✓ *р. Бюкдере след язовир Ястребино до вливане в р. Лефеджа, вкл. приток р. Казълдере с код BG1YN600R1025*, наблюдавано с два пункта на мониторинг

- МП с код BG1YN06413MS150 и име р.Бюкдере /Голяма река/ при гр.Стражица;
- МП с код BG1YN86411MS320 и име на р.Бюкдере /Голяма река/ след гр. Стражица на устие.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

Оценката на водното тяло по физикохимични елементи за качество показва умерено състояние. Констатирано се отклонения от СГС-СКОС по показатели БПК5, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Превишения се наблюдават и по показателите азот амониев и азот нитратен, но средните стойности за периода са в норма, съгласно Наредба Н-4. През 2020 г. и 2021 г., водното тяло е изследвано по физикохимични елементи за качество и в двата МП. Отчитени са несъответствия по всички от гореизброените показатели. Прави впечатление, че отклоненията от СКОС са по-постоянни и по-значителни в пункта след гр. Стражица на устие.

Водното тяло не е анализирано за специфичните замърсители при изпълнение на програмата за 2020-2021 г. От наличните данни за предходни периоди (2016–2020 г.) се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС по показателите манган и алуминий в пункта при гр. Стражица. Превишенията по показателите желязо и алуминий са еднократни. Отклоненията от СКОС по показател манган се наблюдават трайно след 2018 г., но средната стойност за периода 2016-2020 г. не надвишава СКОС.

Хидробиологичен мониторинг в това водно тяло се извършва само в един пункт (р. Голяма река при гр. Стражица). През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г. от БЕК са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според тези данни пунктът попада в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

Водното тяло е анализирано за наличие на приоритетни вещества в предходен период. Установено е несъответствие със СГС-СКОС за добро състояние по показател трибутилкалаен катион. Превишенията са констатирани при две поредни изпитвания през

2018 г., след което показателят е в норма. По останалите анализирани приоритетни вещества химичното състояние на тялото е добро.

Язовир Ястребино

✓ язовир Ястребино, на р. Бюкдере, водното тяло с код BG1YN600L1024.

Мониторира се в два пункта, единият е на стената на язовира – с код BG1YN06496MS061 и на р. Бюкдере, преди яз. Ястребино, с. Камбурово, с код BG1YN06499MS250. Водното тяло е от тип L12 и е силномодифицирано.

Водите на яз. Ястребино ежегодно се анализират като част от Програмата за контролен мониторинг на повърхностни води предназначени за питейно – битово водоснабдяване. Допълнително през 2021 г. на язовира е извършено извънредно пробонабиране, с цел определяне на качествата на водата подавана за питейни нужди. Оценката на състоянието на водното тяло по отделните елементи за качество е както следва:

- По физикохимични елементи за качество водното тяло се оценява в умерено състояние. Констатирани са отклонения от СКОС за добро състояние по показатели: азот-амониев, азот-нитратен, общ азот, общ фосфор и БПК 5.

- При анализа на специфични замърсители не са констатирани концентрации над СКОС.

- През 2020 г. е извършен мониторинг на БЕК фитопланктон в яз. Ястребино. Осреднената оценка за всички метрики на фитопланктона е умерен екологичен потенциал, което показва, че в сравнение с 2017 г. се наблюдава известно евтрофизиране.

- Анализът на приоритетни вещества за оценка на химичното състояние не се отбелязват превишения на концентрациите от стойностите за добро състояние. Водното тяло на язовир Ястребино е в добро химично състояние.

✓ р. Лефеджа от Зайчари до вливане на р. Джулюница при Джулюница, вкл. приток р. Карадере с код BG1YN600R1034, наблюдавано с един пункт

МП с код BG1YN00651MS160 и име р. Стара река /Лефеджа/, мост- след с. Кесарево

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

По физикохимични елементи за качество повърхностното водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние, поради концентрации над СКОС по показателите БПК5, азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Анализите през 2021 г. потвърждават състоянието на водното тяло, като освен по гореизброените показатели, са отчетени наднормени стойности и в съдържанието на азот амониев и азот нитратен. През 2021 г. се наблюдава подобряване на химичното състояние по показател БПК5.

При анализа на специфичните замърсители водното тяло се оценява в добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос и фитобентос. Според тези данни пункта отговаря на изискванията за умерено състояние. Това показва известно подобряване на състоянието в сравнение с резултатите от мониторинг получени през предходни години.

Анализът на приоритетни вещества през 2021 г. показва несъответствие по показател трибутилкалаен катион, установено при три поредни измервания. По останалите анализирани приоритетни вещества химичното състояние на водното е добро.

✓ р. Лефеджа от извор до Зайчари с код BG1YN600R022, със следния мониторингов пункт:

МП с код BG1YN08695MS1060 и име р. Стара река мост при с. Майско.

Водното тяло не е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г., поради което за анализа на състоянето са използвани данни от периода 2016 – 2019 г. Анализът на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2019 г. показва, че водното тяло отговаря на умерено състояние, което се дължи на измерени наднормени концентрации на показателите общ фосфор и ортофосфати. Превишения на СКОС за периода са регистрирани и по показателите общ азот, азот нитратен и БПК5, но средногодишните стойности за периода отговарят на СК.

Резултатите от измерване на специфични замърсители показваат съответствие с изискванията за добро състояние

За периода 2020-2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За последно в него е осъществен мониторинг през 2019 г.

При анализа на резултатите от изпитване на приоритетни вещества не се установяват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ р. Джулюница от вливане на р. Златаришка при Златарица вливане в р. Джулюница при Джулюница и приток - р. Бебровска с код BG1YN600R1125, наблюдавано с два мониторингови пункта

- МП с код BG1YN00621MS170 и име р. Джулюнска - мост на с. Джулюница;
- МП с код BG1YN08621MS350 и име р. Джулюница на устие след с. Джулюница.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г., в МП с код BG1YN00621MS170 и име р. Джулюнска - мост на с. Джулюница.

От анализа на резултатите по физикохимичните елементи за качество, се установява че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Констатирани са превишения на СГС СКОС по показателите общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Анализите през 2020 г. и 2021 г. потвърждават умереното състояние на ВТ по показателите общ фосфор и ортофосфати, но се наблюдава тенденция за подобряване на състоянието по показател общ азот. През месец август 2020 г. са отчетени несъответствия със СКОС и по показателите БПК5 и разтворен кислород, вероятно дължащи се на маловодието, тъй като при следващите измервания състоянието на ВТ тяло по тези показатели се подобрява.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е осъществен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирания данни, пунктът попада в категорията за умерено състояние. В сравнение с 2019 г. това показва запазване на умереното състояние, но в сравнение с предишни години - известно влошаване на състоянието.

Анализът на данните от изпитване на приоритетни вещества не показва концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **р. Веселина след язовир Йовковци до вливане в р. Златаришка, вкл. приток р. Казълдере с код BG1YN600R1020, наблюдавано с два пункта за мониторинг:**

- МП с код BG1YN86291MS310 и име р. Веселина преди вливане на р. Златаришка;
- МП с код BG1YN86291MS189 и име р. Веселина, след яз. Йовковци при с. Миндя.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

На база анализа на резултатите от двата пункта за мониторинг състоянието на водното тяло по физикохимични елементи за качество се определя като умерено. СГС на концентрацията на показател общ азот надвишава нормативно определения СКОС. Средните стойности по останалите ФХ показатели отговарят на добро/отлично състояние.

В периода 2020-2021 г. ВТ е наблюдавано в МП с код BG1YN86291MS310 и име р. Веселина преди вливане на р. Златаришка. През 2020 г. са установени несъответствия по показател БПК5. През 2021 г. са констатирани превишения по показателите азот-нитратен, общ азот и общ фосфор.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, като наличните данни са за периода.

Според данните от проведения през 2021 г. хидробиологичен мониторинг, пунктът попада в границите на добро състояние. Това показва известно подобряване на състоянието в сравнение с резултатите от мониторинг получени през предходни години.

Средните стойности на приоритетни вещества отговарят на изискванията за добро състояние.

✓ **яз. Йовковци с код BG1YN600L1019, наблюдавано с един мониторингов пункт**

МП с код BG1YN62953MS041 и име яз. Йовковци на стената

Водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние съгласно изискванията на *Наредба Н-4*, след анализа на резултатите от физикохимичните елементи за качество и специфични замърсители.

За последно яз. Йовковци е бил включен в програмата за ХБМ през 2019 г. Извършен е мониторинг на БЕК фитопланктон, като осреднената оценка за всички метрики е максимален екологичен потенциал.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **р. Златаришка от извор до Дърлевци, вкл. приток р. Марянска с код BG1YN600R1021, наблюдавано с един мониторингов пункт:**

МП с код BG1YN862415MS1050 и име р. Златаришка след гр. Елена

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

Анализът на резултатите от монитроинг на физикохиомичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на умерено състояние. Наблюдават се отклонения от СГС-СКОС за добро състояние по следните показатели: БПК5, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. Наблюдава се подобряване на състоянието спряма предходен период по показателите азот амониев, азот нинратен и азот нитритен.

При анализа на специфичните замърсители за периода 2016–2021 г. се наблюдават еднократни пикови концентрации на металите – манган, желязо и алуминий, включително през 2020 и 2021 г. Средногодишните концентрации на показателите желязо и алуминий за периода 2016-2021 г. надвишават нормативно определените СГС-СКОС.

Високите стойности на замърсителите най-вероятно се дължат на заустване на непречистени отпадъчни води от канализацията на гр. Елена и разположените в района млекопреработвателни, месопреработвателни и животновъдни обекти.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. от биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Според получените резултати пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние, химичното състояние на тялото се оценява като добро.

Водосбор на р. Росица с притоците р. Чопарата, Бохот, Негованка, Магъра, Крапец, част от р. Видима и язовирите Ал. Стамболийски и Крапец.

В поречието на река Росица десен приток на р. Янтра са разположени голям брой повърхностни водни тела, от които два язовира, две водни тела в зоните за защита на води предназначени за питейно-битово водоснабдяване и още 4 повърхностни водни тела на притоци на р. Росица.

Във водосбора на Росица попадат следните водни тела:

✓ ***река Росица, преди вливане в р. Янтра с код BG1YN400R112, наблюдавано с един пункт***

МП с код BG1YN04111MS050 и име р. Росица при с. Поликрайще.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г.

Анализът на резултатите от изследване на физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. През 2021 г. са отчетени еднократни отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот и азот нитратен през м. февруари, като при следващите анализи, резултатите са в норма.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрофити и фитобентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията на добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години.

За периода 2016-2021 г. средните стойности на изследваните приоритетни вещества не показват концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Еднократно превишение по показател никел е измерено през м. февруари 2020 г., като при следващите измервания, показателят е в норма. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ ***р. Бохот от извор до устие в р. Росица с код BG1YN400R011, наблюдавано с пункт:***

МП с код BG1YN00412MS070 и име р. Бохот, преди вливане в р. Росица при с. Хотница

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество е видно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние. Оценката се дължи на отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот, азот нитратен и общ фосфор. Всички измерени за периода стойности по показателите общ азот и азот нитратен са над СКОС. При последните анализи 2020 г. и 2021 г. се наблюдава тенденция за влошаване състоянието на ВТ по тези показатели, докато по показател общ фосфор се констатира подобряване качеството на повърхностните води.

При анализа на специфичните замърсители за периода 2016-2021 г. се наблюдава несъответствие с изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. Последното превишение по показател алуминий е отчетено месец февруари 2021 г. (36,3 µg/l), като следва да се отбележи, че измерените след това стойности са в норма.

Според данните от проведения през 2021 г. хидробиологичен мониторинг, пунктът попада в границите на добро състояние, което потвърждава получените резултати от проведения мониторинг през предходните години.

При изследваните приоритетни вещества за периода 2016-2021 г. се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател трибутилкалаен катион. Химичното състояние на водното тяло не отговаря на добро по този показател. В анализирания при последните две програми водни проби не са отчетени превишения по показател трибутилкалаен катион.

✓ **р. Негованка от извор до устие в р. Росица с код BG1YN400R010, с един мониторингов пункт:**

МП с код BG1YN08421MS300 и име р. Негованка на устие с. Ресен.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г. От анализа на физикохимичните елементи за качество е видно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние. Оценката се дължи на отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот, азот нитратен и общ фосфор. При последните анализи се наблюдава тенденция за влошаване състоянието на ВТ по тези показатели.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Според данните от проведения през 2021 г. хидробиологичен мониторинг, пунктът попада в границите на умерено състояние, което потвърждава получените резултати от проведения мониторинг през предходната година.

При изследваните приоритетни вещества за периода 2016-2021 г. се наблюдават концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател трибутилкалаен катион. В анализирания при последните две програми водни проби не са отчетени превишения по показател трибутилкалаен катион.

✓ **р. Росица от язовир Александър Стамболийски до вливане на р. Негованка при Ресен с код BG1YN400R1012, с един мониторингов пункт:**

МП с код BG1YN84311MS1160 и име р. Росица след яз. Стамболийски, на моста с. Дичин.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

Анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние по всички анализирани показатели.

Резултатите от анализираните специфични замърсители за периода класифицират водното тяло в добро състояние.

През 2021 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и макрофити. Данните показват, че състоянието на тялото се оценява като умерено. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходната година показва леко влошаване на състоянието, но сравнено с предходни години се запазва същото.

Анализите на приоритетни вещества не отчетат концентрации над изискванията на СГС-СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **р. Мъгъра с код BG1YN400R007, с един пункт за мониторинг:**

МП с код BG1YN43219MS090 и име р. Росица след яз. Стамболийски, на моста с. Дичин.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

Водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. При анализа на физикохимичните елементи за качество са констатирани отклонения от СКОС за добро състояние по показателите общ азот, азот нитратен и азот-нитритен. При анализите през 2021 г. се наблюдава тенденция за влошаване на състоянието по тези показатели. Превишенията по показател общ азот са постоянни.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдава несъответствие с изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий. Превишения по този показател се наблюдават от 2019 г. СГС на концентрацията на алуминий за периода 2016-2021 г. е 24,32 µg/l, като през месец юли 2021 г. е измерена концентрация от 69 µg/l.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализираните данни пунктът отговаря на изискванията за добро състояние. В сравнение с данните от мониторинга проведен през 2019 г. се отчита леко влошаване на състоянието.

При анализа на приоритетни вещества за периода 2016-2019 г. са отчетени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показателя трибутилкалаен катион. ВТ не отговаря на добро състояние по този показател.

✓ **яз. Александър Стамболийски с код BG1YN400L1009, наблюдавано с един пункт за мониторинг:**

МП с код BG1YN43199MS021 и име яз. Стамболийски на язовирната стена

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показател общ фосфор, чиято средна концентрация класифицира тялото в умерено състояние. Съгласно

последните анализи, проведени през 2021 г. състоянието на водното тяло се е влошило по показателите общ фосфор и ортофосфати – измерени са стойности над СКОС.

Измерените средни стойности по специфични замърсители отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

За последно яз. Александър Стамболийски е бил планиран за ХБМ през 2018 г. Според получените резултати язовира се оценява в умерен екологичен потенциал. Язовира е планиран за мониторинг през 2021-2022 г., но все още не разполагаме с актуални данни от извършения мониторинг.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ **р. Крапец с код BG1YN400R006, наблюдавано с един пункт за мониторинг**

МП с код BG1YN00441MS100 и име р. Крапец преди вливане в яз. Стамболийски

ВТ не е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г.

Оценката на водното тяло, съгласно резултатите от физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2019 г. е умерено състояние. Констатирани са концентрации над СКОС за добро състояние по показателите общ азот и азот нитратен. Резултатите за тези показатели бележат тенденция към повишаване съгласно последните измервания.

Измерените средни стойности по специфични замърсители за периода 2016-2019 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Наблюдават се висока концентрация над СКОС по показател алуминий, измерена през м.май 2018 г. през 2019 г. водното тяло е в добро състояние по показател алуминий.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК фитобентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ **яз. Крапец с код BG1YN400L1005 с един пункт за мониторинг:**

МП с код BG1YN04471MS031 и име яз. Крапец на язовирната стена

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

От анализа на резултатите от изпитване на физикохимичните елементи за качество се установява, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. При последните измервания през 2021 г. се наблюдава отлично състояние по показателите азот амониев, азот нитритен, азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати.

Резултатите от изпитване на специфични замърсители отговарят на изискванията за добро състояние. За периода 2016-2021 г. са констатирани единични превишения по показател желязо (септември 2016 г.), манган (декември 2018 г.) и алуминий (март 2019 г.).

За последно яз. Крапец е бил планиран за ХБМ през 2019 г. Според получените резултати язовира се оценява в добър екологичен потенциал.

Резултатите от изпитване на приоритетни вещества за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро химично състояние.

✓ ***р. Росица от вливане на р. Видима до язовир Александър Стамболийски, вкл. приток р. Чупарата с код BG1YN400R1003, с един мониторингов пункт:***

МП с код BG1YN04519MS060 и име р. Росица след гр. Севлиево.

ВТ е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество е видно, че състоянието на водното тяло отговаря на умерено състояние, поради измерени средни стойности над СКОС по показателите, общ фосфор и ортофосфати. Високи концентрации на показателите са измерени и в периода 2020-2021 г., но е важно да се отбележи че в последните резултати от изпитване се наблюдава тенденция към намаляване на стойностите. Превишения са отчетени и по показателите БПК5 през 2020 г. като при следващи анализи, показателите са в норма.

Средните стойности на специфичните замърсители за отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Превишение на стандарта за качество е констатирано по показател алуминий през месец август 2020 г., като при следващите анализи не са установени несъответствия.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос. Според анализирания данни пунктът отговаря на изискванията за умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ ***р. Росица от вливане на р. Негойчевица при Стоките до вливане на р. Видима с код BG1YN400R1103, наблюдавано с един пункт за мониторинг:***

МП с код BG1YN00847MS1150 и име р. Росица преди вливане на р. Видима, мост след Г. Росица

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

За периода 2016-2021 г. анализът на резултатите от изследване на физикохимичните елементи за качество, показва че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. През 2021 г. е отчетено едно превишение по показател ортофосфати, като превишението е минимално и при следващото измерване показателят е в норма.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирания данни пунктът отговаря на критериите за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2019 г.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ ***р. Росица от зоната за защита: до вливане на р. Негойчевица при Стоките, вкл. приток - р. Негойчевица с код BG1YN400R1002, с мониторингов пункт:***

МП с код BG1YN84931MS1140 и име р. Росица след вливане на р. Негойчица

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

От анализа на физикохимичните елементи за качество за периода 2016-2021 г. е видно, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние, с изключение на показател общ фосфор, който съответства на умерено състояние. При последните проведени анализи през 2020 г и 2021 г. са установени несъответствия със СКОС през 2020 г. по показателите БПК5, азот нитратен, общ азот, ортофасфати (като Р) и общ фосфор, като през 2021 г. показателите са били в норма, с изключение на ортофосфатите, но с тенденция за подобряване.

Измерените средни стойности по специфични замърсители отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Няма констатирани превишение на СКОС-СГС.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пунктът отговаря на критериите за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Средните стойности на резултатите от изпитване на приоритетни вещества за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. В програмата за мониторинг през 2021-2022 г. не е предвидено изследване на приоритетни вещества за това ВТ.

✓ *р. Росица от извор до вливане на приток при Валевци - РВ "Зелениковоц"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарецица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарецица 2"; м-ст "Кръща", РВ Росица с код BG1YN400R1202;*

✓ *приток на р. Росица от извор до вливане при Валевци - м-ст "Лъката", РВ "Бяла" с код BG1YN400R1102*

Посочените по – горе водни тела са групирани с повърхностно водно тяло с код BG1YN400R1101, което е определено в добро/отлично състояние по физикохимични елементи за качество, с изключение на показател общ фосфор по който отговаря на умерено състояние съгласно изискванията на Наредба Н-4.

По специфичните замърсители и приоритетни вещества състоянието на тялото е в добро състояние.

Водни тела с код BG1YN400R1202 и BG1YN400R1102 са обособени и като зони за защита на води предназначени за питейно-битово водоснабдяване.

✓ *р. Видима от вливане на р. Граднишка до вливане в р. Росица при Севлиево с код BG1YN400R1031, с един мониторингов пункт*

МП с код BG1YN84611MS340 и име р. Видима преди вливане в р. Росица

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

За периода 2016-2021 г., по физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние, което се дължи на наднормени концентрации на показатели общ азот и общ фосфор. При проведените анализи през 2021 г. са измерени стойности над СКОС по показател общ азот. По всички останали основни физикохимични показатели ВТ отговаря на добро/отлично състояние.

Измерените средни концентрации по специфичните замърсители за периода 2016-2021 г. отговарят на добро състояние по изискванията на Наредба Н-4.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. е извършен хидробиологичен мониторинг само на БЕК фитобентос. Според анализиранияте данни пунктът попада в категорията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2019 г.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ ***р. Граднишка до вливане в р. Видима при Градница с код BG1YN400R1431, наблюдавано с един пункт:***

МП с код BG1YN84621MS1170 и име р. Граднишка преди вливане в р. Видима, мост

Пунктът не е бил включен за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г. Оценката на състоянието е изготвена на база резултатите от изпитване в периода 2016 -2019 г.

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние, съгласно изискванията на *Наредба Н-4*. Констатиран са концентрации над СГС-СКОС за добро състояние по показател общ фосфор. Отклонения от СК по показател общ фосфор са регистрирани през 2016 г. и 2018 г., като от последните налични данни се наблюдава тенденция към подобряване на състоянието.

Резултатите от монитроинг на специфични замърсители за периода 2016-2019 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Еднократна превишение на концентрация над стандарта за качество е регистрирана по показател желязо през м. февруари 2017 г.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализиранияте данни, пунктът е оценен в добро състояние. За сравнение, оценката на резултатите, получени от ХБМ през предходни години показва умерено състояние.

Средните стойности на резултатите от изпитване на приоритетни вещества за периода 2016-2019 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние. Еднокртна концентрация над стандарта за качество е регистрирана по показател никел през м. август 2018 г.

✓ ***р. Видима от Дебнево до вливане на р.Граднишка при Градница с код BG1YN400R1631, наблюдавано с мониторингов пункт:***

МП с код BG1YN84631MS1180 и име р. Видима, преди вливане на р. Граднишка - мост преди с. Градница

Пунктът не е включен за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г. Оценката на състоянието е изготвена на база резултатите от изпитване в периода 2016 -2019 г.

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на добро/отлично състояние. Констатирани са еднократни превишения на нормите по показатели азот нитратен, азот нитритен, общ фосфор и ортофосфати (като Р), но СГС на концентрациите не превишават определените СКОС. В последните години се наблюдава тенденция към подобряване на състоянието на водното тяло по тези показатели.

Резултатите от изпитване на специфични вещества за периода 2016-2019 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За последно пунктът е обследван през 2019 г. От БЕК са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос. Според анализиранияте данни пунктът отговаря на изискванията за добро състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предходни години.

Анализ за приоритетни вещества е извършван през 2018 г. и 2019 г. Резултатите не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

Водосбор на р. Белица

✓ р. Белица от вливане на р. Райковска при Вонеща вода до вливане в р. Янтра при Велико Търново вкл. приток - р. Еньовица с код BG1YN800R1033, с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN08211MS210 и име р. Белица преди вливане в р. Янтра.

Пунктът е включен за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г.

Сравнителния анализ на данните от изпитване на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло е в умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се отчитат при показателите азот нитритен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. При изпълнение на програмите за мониторинг през 2020 г. и 2021 г. несъответствия със СКОС са установени при анализа на показателите азот амониев, азот нитритен, общ азот, общ фосфор, ортофосфати. Наблюдава се влошаване на състоянието на ВТ по показател общ азот. Замяряването най-вероятно се дължи на заустване в р. Белица на непречистени отпадъчни води от гр. Дебелец.

Средните стойности на анализиранияте за периода специфичните замърсители определят водното тяло в добро състояние. През 2020 г. и 2021 г. няма измерени концентрации над СКОС при изследваните специфични замърсители.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос. Според анализиранияте данни пунктът е оценен в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2020 г.

За периода 2016-2021 г. водното тяло се оценява в добро химичното състояние по приоритетни вещества. При проведените анализи през 2020 г. е установено едно превишение по показател тербутрин, като при следващите изпитвания показателят е в норма.

✓ р. Белица от извор до вливане на р. Райковска при Вонеща вода вкл. приток - р. Райковска с код BG1YN800R1133, с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN08859MS1190 и име р. Белица след с. Вонеща вода, мост за местност Войнежа

Водното тяло не е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г. Оценката на състоянието е изготвена на база наличните данни от 2017 – 2018 г. и е както следва:

По физикохимични елементи за качество – отлична по всички показатели с изключение на показателите общ фосфор и ортофосфати, по които тялото е в добро състояние;

По специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван ХБМ в това водно тяло. През 2020 г. от биологичните елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос. Данните показват, че състоянието на пункта се оценява като добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предходни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ р. Дряновска от Трявна до вливане в р. Белица при Дебелец с код BG1YN800R1016, наблюдава се с три пункта за мониторинг:

- МП с код BG1YN88219MS1040 и име р. Дряновска след Трявна мост над р. Дряновска;
- МП с код BG1YN88211MS1030 и име р. Дряновска при с. Ганчовец на моста;
- МП с код BG1YN00079MS220 и име р. Дряновска преди вливането ѝ в р. Белица.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г. в МП с код BG1YN88211MS1030 и име р. Дряновска при с. Ганчовец на моста.

В периода 2016-2021 г. водното тяло е анализирано през 2016 г., 2017 г., 2018 г. и 2019 г. и 2021 г. по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. На база наличните данни тялото е оценено, както следва:

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4, което се дължи на отклонения на средногодишните стойности от СКОС по показателите азот нитритен, азот нитратен и общ азот. Стойности над СКОС са измерени и по показателите БПК5 в два от пунктовете за мониторинг – при с. Ганчовец и преди вливане в р. Белица. Най-добро е състоянието на водното тяло в пункта след гр. Трявна. Отчетените по-високи концентрации на замърсителите в другите два пункта вероятно се дължи на заустване на непречистени води от канализацията на гр. Дряново и разположените в района промишлени и селскостопански обекти.

Анализите на ФХ елементи за качество в пункта при с. Ганчовец през 2021 г. потвърждават състоянието на ВТ. Несъответствия със СКОС са установени по показателите БПК5, разтворен кислород, азот нитритен, азот нитратен, общ фосфор и ортофосфати.

Анализът на резултатите от изпитаните специфичните замърсители в периода 2016 – 2021 г., определя водното тяло в добро състояние. Отчетени са еднократни превишения по показател желязо през 2016 г. в пункта преди вливане на р. Дряновска в р. Белица и по показател манган през м.май 2018 г. в пункта след гр. Трявна. При анализа за специфични вещества през 2021 г. в пункта при с. Ганчовец не са измерени стойности над СКОС.

За периода на 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг само в един от трите пункта, този на р. Дряновска преди вливането ѝ в р. Белица. От биологичните елементи за качество е анализиран само макрозообентос. Данните показват, че състоянието на пункта отговаря на изискванията за добро. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показва умерено състояние.

При анализа за приоритетни вещества през 2021 г. в пункта при с. Ганчовец са измерени три поредни резултата над СКОС по показател трибутилкалаен катион. По останалите изследвани приоритетни вещества водното тяло се оценява в добро химичното състояние. В предходен период 2017-2018 г. са констатирани еднократни превишения по показател никел в пункта преди вливане в р. Белица и в пункта при с. Ганчовец.

✓ *р. Плачковска - ОВ "Българка", ОВ "Гръбчево"-1 и 2 с код BG1YN800R1116; оценявано с един пункт за мониторинг:*

МП с код BG1YN08229MS162 и име ОВ "Българка"

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

Анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние. Данните от последните изпитвания по ФХ елементи за качество, проведени през 2020 г. и 2021 г. потвърждават оценката за добро/отлично състояние от предходни периоди, като няма отчетени стойности над СКОС.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават наднормени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За последно пунктът е обследван през 2019 г. От БЕК е анализиран само макрозообентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията отлично състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

Анализа на приоритетни вещества не отчита концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Плачковска до вливане в р. Дряновска, без зоната за защита: - ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" и р. Дряновска от вливане на р. Плачковска до Трявна с код BG1YN800R1216*

Водното тяло не е планирано за анализ през периода по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества.

През разглеждания период е извършен ХБМ през 2020 г.. Анализирани са БЕК макрозообентос и фитобентос, като получените резултати са в границите на умерено състояние.

Водосбор на р. Паничарка

✓ *яз. Христо Смирненски с код BG1YN900L1014, наблюдаван с пункт за мониторинг:*

МП с код BG1YN92233MS051 и име яз. Хр. Смирненски - на стената

Водното тяло не е включено за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г. На база резултатите от анализите в предходен период, ВТ се оценява в добро състояние по физикохимични елементи за качество и специфичните замърсители.

Пунктът е обследван за последно през 2020 г. и оценен в максимален екологичен потенциал по всички метрики на фитопланктона и съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2016г.

Анализа на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ *р. Паничарка след язовир Христо Смирненски и р. Козлята от вливане на р. Паничарка до вливане в р. Янтра с код BG1YN900R1315, наблюдавано с един пункт за мониторинг:*

МП с код BG1YN09221MS240 и име р. Паничарка срещу ВиК – мост.

Водното тяло е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на умерено състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4. Отклонения от СКОС за добро състояние са констатирани по показателите азот нитратен, общ азот, общ фосфор и ортофосфати. През 2020-2021 г. се наблюдава тенденция за намаляване на концентрациите на азот нитратен и общ азот, докато при анализа на общ фосфор и ортофосфати има обратна тенденция – отчита се трайно несъответствие със СКОС. През месец ноември 2020 г. е отчетено едно несъответствие по показател активна реакция.

В периода 2016-2021 г. резултатите на анализите на специфични замърсители определят водното тяло в добро състояние. Еднократно превишение е измерено по показател алуминий през м. май 2018 г. През 2020г. и 2021 г. не са измерени концентрации над СКОС.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и макрофити. Според анализирания данни пунктът се оценява в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през 2019 г.

Химичното състояние на водното тялото по приоритетни вещества се оценява като добро.

✓ *РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята с код BG1YN900R1115*

Водно тяло с код BG1YN900R1115 включва във водосбора си РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята.

Водното тяло е групирано с повърхностно водно тяло с код BG1YN800R1116.

Групиране се прилага за водни тела, които са оценени в добро или отлично състояние, като са подбрани по два мониторингови пункта за всяко поречие, в което са разположени открити речни водохващания, водите на които са предназначени за пиене - единият за тип R2, а другия за тип R4.

Водосбор на р. Видима

✓ *р. Видима от Априлци до вливане на Зла река, вкл. притоци - Зла река и Острешка с код BG1YN400R1001, наблюдавано с един мониторингов пункт*

МП с код BG1YN84693MS1240 и име р.Видима, въжен мост в кв. Зла река, гр.Априлци

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021-2022 г.

Водното тяло отговаря на изискванията за добро/отлично състояние по физикохимични елементи за качество. През 2021 г. е констатирано превишения на СГС-СКОС по показател азот амониев, но СГС за периода 2016-2021 г. не превишава нормативно определената норма.

Измерените средни стойности по специфични замърсители за периода 2016-2021 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. е извършен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пунктът е оценен в добро състояние. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показва добро състояние.

Средните стойности на резултатите от изпитване на приоритетни вещества за периода 2016-2011 г. отговарят на изискванията на СКОС за добро състояние.

✓ р. Видима от Априлци до Дебнево до вливане на р.Граднишка при Градница с код BG1YN400R1531, наблюдавано с един пункт за мониторинг:

МП с код BG1YN84631MS1180 и име р.Видима, преди вливане на р. Граднишка-мост преди с. Градница

Пунктът не е бил включен за наблюдение в Програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г. и 2021-2022 г. Оценката на състоянието е изготвена на база резултатите от изпитване в периода 2016 -2019 г.

От наличните данни за физикохимичните елементи за качество водното тяло се оценява в добро/отлично състояние. Не се наблюдават отклоненията от СКОС за добро състояние по анализирания показатели.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

В това водно тяло за последно е провеждан хидробиологичен мониторинг през 2018 г., като състоянието е било оценено като добро.

Анализът на резултатите от изпитване на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е добро.

✓ РВ "Пръскалка" и РВ "Лява Видима" с код BG1YN400R1101, групирано с водно тяло с код BG1YN400R1102 и име приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъката", РВ "Бяла", наблюдавано с мониторингов пункт

МП с код BG1YN04697MS120 и име Речно водохващане р. Лява Видима над ВЕЦ Видима.

ВТ е включено за наблюдение в Програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2020-2021 г.

Съгласно изискванията на Наредба Н-4, за периода 2016-2021 г. водното тяло е оценено в добро/отлично състояние по всички анализирани физикохимичните елементи за качество, с изключение на общ фосфор. През 2020 г. и 2021 г. са отчетени незначителни отклонения в измерените стойности на показателите азот нитратен и ортофосфати. Превишенията са минимални.

При анализа на специфичните замърсители, не са измерени концентрации над СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За последно пуктът е обследван през 2019 г. От БЕК са анализирани макрозообентос и фитобентос. Според анализираните данни водното тяло попада в категорията отлично състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предходни години.

Анализите на приоритетни вещества не отчитат концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Химичното състояние на тялото е достигащо добро.

✓ **Водно тяло, приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъката", РВ "Бяла" с код BG1YN400R1102**

За оценка на състоянието се използва Метода на групирането, като водното тяло е групирано с тяло с код BG1YN400R1101.

Открити речни водохващания в поречието на река Янтра

В поречието на р. Янтра са разположени голям брой речни водохващания, водите на които се ползват за питейно-битово водоснабдяване /ПБВ/ и попадат в Защитена зона на води, предназначени за ПБВ. В ПУРБ 2016-2021 г. всички тези водни тела са обособени като самостоятелни водни тела в нови граници.

За оценка на екологичното и химично състояние на тези водни тела в ПУРБ 2016-2021 г. е ползван метода на групирането. Получените отлични/добри резултати от физикохимичния мониторинг и добри - от химичния на приоритетните вещества, се „пренасят“ чрез подхода за групиране при оценката за екологично и химично състояние на всички РВ от поречие Янтра.

№	име на РВ/мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
1	м-ст "Лъката", РВ "Бяла"	Янтра	BG1YN400R1102	приток на р. Росица от извор до вливане при Валевици - м-ст "Лъката", РВ "Бяла"
2	м-ст "Кръща", РВ "Росица"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
3	м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
4	РВ "Зелениковец"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
5	м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"	Янтра	BG1YN400R1202	р. Росица от извор до вливане на приток при Валевици - РВ "Зелениковец"; м-ст "Гурлата", РВ "Багарешица 1"; м-ст "Безместност", РВ "Багарешица 2"; м-ст "Кръща", РВ "Росица"
6	РВ Баева ливада, с. Млечево	Янтра	BG1YN400R1231	м-ст "Баева ливада", РВ "Баешица"
7	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елошица"	Янтра	BG1YN400R1331	м-ст "Душеви колиби", РВ "Елошица"
8	ОВ "Българка"	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
9	ОВ "Гръбчево"-1	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска

№	име на РВ/мониторингов пункт	поречие	код на повърхностно водно тяло	географско описание на водното тяло
10	ОВ "Гръбчево"-2	Янтра	BG1YN800R1116	ОВ "Гръбчево"-1 и 2; ОВ "Българка" на р. Плачковска
11	РВ "Левичарка"	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
12	СД "Янтра" с 5 бр. РВ	Янтра	BG1YN900L1014	язовир Христо Смирненски; СД "Янтра" с 5 бр. РВ и РВ "Левичарка" на р. Паничарка
13	РВ "Козята"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
14	ОВ "Малуша"	Янтра	BG1YN900R1115	РВ "Козята"; ОВ "Малуша" на р. Козлята
15	ОВ "Сапатовец"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра
16	РВ "Янтра"	Янтра	BG1YN900R1215	РВ "Янтра"; ОВ "Сапатовец" на р. Янтра

ПОРЕЧИЕ РУСЕНСКИ ЛОМ

На река Русенски Лом е разположено едно водно тяло:

✓ р. Русенски Лом от вливане на реките Черни Лом и Бели Лом до устие р. Дунав, с код на ВТ BG1RL120R1013.

Качеството на водите се наблюдава посредством два пункта мониторинг:

- р. Русенски лом на устие преди вливане в р. Дунав с код BG1RL00001MS010 и

- р. Русенски лом при с. Басарбово, с код BG1RL00001MS02. Пунктът се наблюдава и като част от TNMN и за него е натрупана дълга редица данни.

За периода 2020-2021 г. анализът на физикохимичните елементи за качество показва, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Наблюдават се концентрации над изискванията за добро състояние, спрямо изискванията на Наредба Н-4 на следните показатели: Азот-амониев; Азот-нитратен; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор, Ортофосфати. На добро и отлично състояние отговарят концентрациите на показатели Азот-нитритен; рН и разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители са констатирани концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий при пункт р. Русенски Лом на устие при гр. Русе.

За периода на 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г. оценката, според анализирания биологични показатели (само макрозообентос) отговаря на критериите за умерено състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло се оценява в добро химично състояние.

Река Русенски Лом

✓ **ВТ с код BG1RL120R1213 и име р. Черни Лом от вливане на р. Баниски Лом при с. Широково до вливане в р. Русенски Лом, речен тип R7. Наблюдава се посредством пункт за мониторинг:**

р.Черни Лом при с.Червен, МП с код BG1RL02111MS030

Пунктът не е включен в програмите за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води през 2020-2021 и 2021-2022 год.

През периода 2019 - 2020 г. резултатите от мониторингов пункт на р. Черни Лом при с. Червен показват, че по физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Установени са отклонения от СКОС за добро състояние, съгласно изискванията на Наредба Н-4 за показатели Азот-амониев; Азот-нитратен; Азот-нитритен; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати.

От анализът на данните за специфичните замърсители се установява съответствие с изискванията на СКОС за добро състояние.

За периода на 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г. оценката, според анализирания биологични показатели (само макрозообентос) отговаря на критериите за умерено състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло с код BG1RL200R014**

р. Черни Лом от извор до вливане на р. Ялма (Сеяческа), след язовир Каваците и р. Казаларска, наблюдава се чрез мониторингов пункт с код на пункта BG1RL922353MS070 на р. Черни Лом при с. Светлен. В ПУРБ 2016-2021 год. водното тяло е оценено в добро екологично и химично състояние.

Водното тяло не е включено в програмата за мониторинг на физико-химичните елементи за качество, специфичните замърсители и приоритетните вещества през 2020-2021 г. Оценката е спрямо налични резултати от мониторинг от предходните години, 2016-2017 год.

През 2021 г. е осъществен хидробиологичен мониторинг на БЕК макрозообентос и фитобентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията за умерено

състояние. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през 2020 г. показва добро състояние.

Междинната оценка на химичното състояние за водното тяло е добро състояние.

✓ ***ВТ с код BG1RL120R1007 и име р. Черни Лом от вливане на р. Ялма (Сеяческа) до вливане на р. Баниски Лом при с. Широково, вкл. приток р. Поповски Лом, речен тип - R8 Наблюдавано е чрез следните мониторингови пунктове:***

- р. Черни Лом преди вливане на Баниски Лом при с. Острица, МП с код BG1RL02111MS050;

- р. Поповски Лом след гр. Попово, МП с код BG1RL02323MS060;

- р. Черни Лом след ПСОВ Кардам, МП с код BG1RL92231MS463

През периода 2019-2020, 2020-2021 г. в програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води са наблюдавани МП с код BG1RL92231MS050 и МП с код BG1RL92231MS463. В последната програма 2020-2021 г. е включен МП с код BG1RL92231MS050- р. Черни Лом преди вливане на Баниски Лом при с. Острица.

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Измерени са стойности над изискванията за добро състояние по следните показатели: Азот-амониев; Азот-нитратен; Азот-нитритен; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор и Ортофосфати. При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

От изброените по-горе пунктове за ХБМ, за периода на 2021 г. е бил включен само пункт на р. Поповски Лом след гр. Попово. От биологични елементи за качество са анализирани макрозообентос, макрофити и фитобентос, като състоянието е оценено като много лошо. Тези резултати показват значително влошаване на състоянието на пункта. През предходни години състоянието е оценено като умерено.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло BG1RL200L1006**

Язовир Каваците, тип L12, силно модифицирано водно тяло, наблюдавано посредством един мониторингов пункт на стената на язовира с код- BG1RL23419MS041. Тялото се наблюдава в последните две мониторингови програми.

В ПУРБ 2016-2021 год. водното тяло е оценено в много лош екологичен потенциал и неизвестно химично състояние.

От анализа на физикохимичните елементи за качество по данните за 2020-2021 г., съгласно определените СКОС, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

За последно яз. Каваците е бил включен в програмата за хидробиологичен мониторинг през 2019 г. Според получените резултати от БЕК фитопланктон, язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

Оценката на изпитаните приоритетни вещества, показва че водното тяло отговаря на добро химичното състояние.

Поречие р. Бели Лом

На р. Бели Лом са разположени четири водни тела

✓ ВТ с код BG1RL900L1009 и име Язовир Бели Лом.

Водното тяло е силно модифицирано, в ПУРБ 2016-2021 год. е оценено в лош екологичен потенциал и добро химично състояние. В периода 2019-2021 год. водното тяло е наблюдавано посредством пункт за мониторинг разположен на стената на язовира с код BG1RL93979MS051.

По физикохимични елементи за качество, водното тяло отговаря на изискванията за умерен потенциал. Констатирани са превишения на нормите за добро състояние на показатели - Общ азот; Общ фосфор; Азот амониен и БПК5.

При анализа на специфичните замърсители са измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние за показател алуминий.

За последно яз. Бели Лом е бил включен в програмата за хидробиологичен мониторинг през 2019 г. Според получените резултати язовира е оценен в умерен екологичен потенциал.

При извършения анализ на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС на резултатите от мониторинга показват, че химичното състояние на водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ВТ с код BG1RL900R1012 и име р. Бели Лом след язовир Бели Лом до вливане на р. Доландере при Писанец, вкл. приток р. Наловска

Водното тяло е силно модифицирано и се наблюдава с пункт за мониторинг:

р. Бели Лом след гр. Разград, МП с код BG1RL09391MS100

Пунктът не включен в последната мониторингова програма. Анализът на измерените физикохимичните показатели от предходните години показва запазване на умерен потенциал. Отклонение от СКОС за добро състояние се наблюдават при показатели - Азот амониен; Азот нитратен; Азот нитритен; БПК5; Електропроводимост; Общ азот; Общ фосфор; Ортофосфати и Разтворен кислород.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател манган.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г. оценката, според анализираниите биологични показатели (макрозообентос и фитобентос) отговаря на изискванията за много лош потенциал.

При извършения анализ на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС на резултатите от мониторинга показват, че химичното състояние на водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ВТ с код BG1RL900R1112, и име р. Бели Лом след вливане на р. Доландере при село Писанец, вкл. приток р. Доландере.

ВТ тяло се наблюдава чрез два пункта:

- *р. Бели Лом след вливане на р. Доландере при село Писанец, МП с код BG1RL00931MS080;*

- *р. Бели лом след с. Писанец, МП с код BG1RL92931MS1040.* МП продължава да се мониторира и през 2021-2022 год.

Анализът на резултатите от проведения мониторинг на физикохимичните елементи за качество от предходните години в МП с код BG1RL00931MS080, р. Бели Лом след вливане на р. Долапдере при село Писанец, показва че водата в пункта отговаря на умерено състояние. Констатираны са отклонения от нормите за добро състояние на показатели Азот нитратен и Ортофосфати. През периода 2019-2020 година пунктът е наблюдаван и по нитратната директива.

При анализа на резултатите от физикохимичните елементи за качество от МП с код BG1RL92931MS1040 р. Бели лом след с. Писанец е установено, че ВТ отговаря на изискванията за умерено състояние. Концентрации над изискванията, спрямо изискванията на Наредба Н-4, се наблюдават при показатели -Азот амониев; Азот нитратен; Електропроводимост; Общ фосфор и Ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители от проведения мониторинг по програма 2021-2022 год. се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий в пункта р. Бели лом след с. Писанец.

За целите на хидробиологичният мониторинг в това водно тяло се наблюдава само пункта р. Бели Лом при с. Писанец (с код BG1RL00931MS080). Според данните, получени от анализа и оценката на биологичните елементи за качество, пунктът се оценява в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

При извършения анализ на приоритетни вещества не се установяват резултатите над СКОС. Водното тяло отговаря на изискванията за добро химичното състояние.

✓ ***ВТ с код BG1RL900R1113 и име р. Бели лом, след вливане на р. Мали лом след с. Нисово.***

- *р. Бели Лом след вливане на р. Мали Лом след село Нисово МП с код BG1RL0929MS1030.*

Пунктът не е включен в последната мониторингова програма. От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонение от ормите се усановява при показатели Азот нитратен и Ортофосфати.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г., оценката, според анализираниите биологични показатели отговаря на изискванията за умерено състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

р. Малки Лом

На река Малки Лом е разположено две водни тела

✓ ***Водно тяло BG1RL900L1011***

Язовир Ломци, тип L12, мониторингов пункт с код *BG1RL09259MS021* на стената. Тялото е определено като силно модифицирано водно тяло. В ПУРБ 2016-2021 г. водното тяло е оценено в неизвестен екологичен потенциал и добро химично състояние.

Водното тяло не е включено в програмите за мониторинг през 2020-2021, 2021-2022 г. Оценката е спрямо налични резултати от мониторинг от предходните години 2016-2017 г. Водното тяло по отношение на физикохимичните елементи за качество и специфичните замърсители е оценено в умерено състояние.

За последно яз. Ломци е мониториран през 2019 г. Според получените резултати от БЕК фитопланктон, язовира е оценен в умерен екологичен потенциал, което показва запазване на потенциала в сравнение с предходни проучвания.

По отношение на приоритетни вещества водното тяло се оценява в добро химично състояние.

✓ ВТ с код *BG1RL900R1212* от яз. Ломци до вливане в р. Бели Лом при Нисово.

Качеството на водите се наблюдава в един мониторингов пункт *р. Малки Лом преди вливане в река Бели лом, при село Нисово с код BG1RL00921MS090*. През периода 2019-2020 година пункта е наблюдаван и по нитратната директива.

От направения анализ на извършения мониторинг може да се заключи, че водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние. Отклонения от СКОС за добро състояние се констатират при Азот нитратен; общ азот и Електропроводимост.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

От биологичните елементи за качество през 2021 г. е изследван макрозообентос. Според тези данни водното тяло попада в умерено състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

р. Баниски Лом

На река Баниски Лом са разположени четири водни тела. Две от ВТ са тип „река“, а две водни тела са тип „езеро“

✓ ВТ с код *BG1RL200R1005*, р. Баниски Лом след язовир Баниска до вливане в Черни Лом, вкл. приток р. Куруканарка

Водното тяло се наблюдава с чрез два мониторингови пункта:

- *р. Баниски Лом преди вливане в Черни Лом, на моста преди с. Широково, МП с код BG1RL92221MS1050* ;

- *р. Баниски Лом при с. Баниска, МП с код BG1RL92221MS1010*

Пунктът на р. Баниски Лом преди вливане в Черни Лом, на моста преди с. Широково, е бил включен в програмата за мониторинг през 2019 - 2020 год.. Пунктът не се мониторира в последните две програми, 2020-2021 и 2021-2022 години. Оценката на ВТ е от данни за периода 2019-2020 год. и данни от предходни години.

При анализа на физикохимични показатели се наблюдават превишени концентрации на биогенни вещества - нитратен азот и общ азот спрямо изискванията на Наредба Н-4. ВТ отговаря на изискванията за умерено състояние.

Има измерени високи концентрации на специфични замърсители, над изискванията на СКОС за добро състояние, по показател алуминий /Al/. СГС превишава изискванията за добро състояние.

От изброените по-горе мониторингови пунктове за ХБМ, за периода на 2021 г. е бил включен само р. Баниски Лом преди вливане в Черни Лом, на моста преди с. Широково. От биологични елементи за качество са анализирани макрозообентос и фитобентос, като състоянието е оценено като умерено. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ***ВТ с код BG1RL200L1004 с име язовир Баниска***

Наблюдава се с един пункт за мониторинг разположен на стената на язовира с код BG1RL02233MS011.

Водното тяло не е планирано за мониториране през периода на последната програма за мониторинг 2021-2022 год. по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества.

От анализа на резултатите на физикохимичните елементи за качество получени при изпълнение на програмата за мониторинг 2020-2021 год. се установи, че ВТ отговаря на изискванията за умерено състояние. Концентрации над СКОС за добро състояние се констатира за показатели - общ азот, азот амониев, азот нитратен, азот нитритен, общ фосфор (като Р), ортофосфати (като Р), електропроводимост.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени концентрации над изискванията СКОС за добро състояние.

Яз. Баниска е бил включен в програмата за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Според получените резултати язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е ценено в добро химично състояние.

✓ ***ВТ с код BG1RL200R003 с име р. Баниски Лом до язовир Баниска, вкл. притоци - Дюлгердере и Каяджик след яз. Бойка.***

Предвидени са следните мониторингови пункта:

- р. Баниски лом преди язовир Баниска при с. Копривец, МП с код BG1RL922239MS1200;

- р. Баниски лом преди язовир Баниска, след моста за язовира, МП с код BG1RL922253MS1080

Водното тяло (и в двата МП) не е планирано за мониториране през периода на последните две програми за мониторинг. Тялото е оценено по данните от предходен период както следва:

По анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г., оценката, според анализиранияте биологични показатели отговаря на изискванията за умерено състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ ***ВТ с код BG1RL200L1002 с име язовир Бойка***

Язовир Бойка. е силномодифицирано водно тяло. Наблюдава се с един мониторингов пункт разположен на стената на язовира с код BG1RL22451MS031.

Водното тяло не е планирано за мониторинг през периода на последните три програми за мониторинг по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Тялото е оценено в предходен период, както следва:

По физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията по Наредба Н-4 за умерен потенциал.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

Яз. Бойка е бил включен в програмата за хидробиологичен мониторинг през 2020 г. Според получените резултати язовира е оценен в лош екологичен потенциал.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

ПОРЕЧИЕ ДУНАВСКИ ДОБРУДЖАНСКИ РЕКИ

Водните тела от поречие Дунавски Добруджански реки са от тип R9. Общо водните тела в поречието са 12 на брой, между които само един язовир е отделен, като самостоятелно водно тяло.

✓ ***р. Сенкьовица от извор до вливане в р. Дунав при Попина е разположено едно водно тяло с код BG1DJ109R001.***

Тялото се наблюдава от един пункт за мониторинг с наименование *река Сенкьовица при село Голяма вода* с код BG1DJ000096MS1040.

Водното тяло не е планирано за анализ през периода на действие на последните три мониторингови програми по физикохимични показатели, специфични замърсители и приоритетни вещества. Тялото е оценено в предходен период както следва:

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията по Наредба Н-4 за умерено състояние.

При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. За периода на 2020 г., оценката според анализиранияте биологични показатели отговаря на изискванията за умерено състояние.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *река Царацар с притоци река Лудня и река Чайрлек от извор до вливане в река Дунав при град Тутракан е разположено едно водно тяло BG1DJ149R1002.*

За наблюдение на водното тяло се използват два мониторингови пункта:

- *река Царацар преди вливане на река Войка при село Малък Поровец, МП с код BG1DJ00043MS020;*
- *река Чайрлек при село Черковна, МП с код BG1DJ00042MS040;*

В последните две мониторингови програми за наблюдаване на водното тяло е използван МП с код BG1DJ00043MS020.

От анализа на физикохимичните елементи за качество за периодите 2020-2021 и 2021-2022, водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние по показатели общ азот, азот нитратен, БПК5, общ фосфор, ортофосфати (като Р) и електропроводимост.

При анализа на специфичните замърсители в МП не се наблюдават измерени концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

От изброените по-горе мониторингови пунктове за периода на 2021 г. не е бил включен нито един пункт. През 2020 г. от биологични елементи за качество е анализиран само фитобентос, като състоянието отговаря на изискванията за добро. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведен през предишни години.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло е в добро химично състояние.

✓ *Водно тяло с код BG1DJ345R1010*, наблюдавано с един мониторингов пункт, с код BG1DJ09994MS1010 и име р. Караман при с. Мировци, ляв приток на р. Суха, силно модифицирано водно тяло

Силно модифицираните водни тела са естествени водни тела, съществено променени по своя характер в резултат на физически изменения. Един воден обект може да бъде описан като съществено променен по характер, ако и морфологията и хидрологията са били предмет на такива съществени промени.

В ПУРБ 2016-2021 год. водното тяло е оценено в добър екологичен потенциал и химично състояние.

Водното тяло е включено в програмата за мониторинг на физико-химичните елементи за качество, специфичните замърсители и приоритетните вещества през 2021-2022 г. Оценката на резултатите от мониторинг на физикохимичните елементи за качество отговаря на умерено състояние. Констатира ни са отклонения от СКОС на показатели – Общ азот, Азот нитратен и Общ фосфор.

От групата на специфичните замърсители еднократно е установена наднормена концентрация на желязо.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг в това водно тяло. През 2020 г. е осъществен мониторинг на БЕК фитобентос. Според анализирания данни пунктът попада в категорията за добър потенциал. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показват умерен потенциал.

Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло с код BG1DJ900R1008 на р. Хърсовска и р. Ружичка** с мониторингов пункт, с код BG1DJ09942MS100.

В ПУРБ 2016-2021 год. водното тяло е оценено в умерено екологично и добро химично състояние.

Водното тяло е включено в програмата за мониторинг на физико-химичните елементи за качество, специфичните замърсители и приоритетните вещества, изпълнявана през 2021-2022 г. От РЛ Шумен към ИАОС е получен писмо, с което информират за невъзможност за вземане на водни проби поради пресъхване на реката и липса на вода в речното корито.

Оценката по физикохимичните показатели, изготвена въз основа на наличните данни от предходните години показва, че водите на водното тяло отговарят на изискванията за умерено състояние.

Не се наблюдават превишения на концентрациите на анализирани специфични замърсители.

От биологичните елементи за качество през 2021 г. са изследвани макрозообентос и макрофити. Според анализирани данни пунктът попада в лошо състояние. За сравнение, оценката на резултатите получени от ХБМ през предходни години показва умерено състояние.

Водното тяло е оценено в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло BG1DJ900R1011 с име р. Суха от извора до вливане на р. Караман, силно модифицирано водно тяло.**

В ПУРБ 2016-2021 год. водното тяло е оценено в добро екологично и химично състояние. Наблюдава се посредством два мониторингови пункта:

- *р. Суха при с. Ново Ботево, с код BG1DJ99499MS070*
- *р. Суха след яз. Одринци, с код BG1DJ00989MS1023*

От анализа на наблюдаваните физикохимични показатели и специфични замърсители водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние.

При анализирани специфични замърсители не се наблюдава превишение над СКОС за добро състояние.

През 2021 г. в програмата за хидробиологичен мониторинг е бил включен пункта на р. Суха при с. Ново Ботево. Според данните, с които разполагаме (биологичният елемент за качество макрозообентос), пункта е оценен в умерен потенциал. Сравнението с данните от мониторинга проведен през предходните години показва влошаване на състоянието на пункта.

При извършения анализ на резултатите от мониторинга не се установяват превишени концентрации на приоритетни вещества спрямо Наредбата за СКОС. Оценката на химичното състояние е добро.

✓ **Водно тяло BG1DJ200R013 с име р. Добричка от извор до вливане в р. Суха**

В ПУРБ 2016-2021 год. тялото е оценено в лошо състояние. В периода 2020-2021 и 2021-2022 качеството на водата за водно тяло BG1DJ200R013 е наблюдавано в пункт р. Добричка при с. Росеново с код BG1DJ09942MS090.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на Наредба Н-4.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател манган.

В пункта на р. Добричка при с. Росеново, за периода на 2021 г., от биологичните елементи за качество са анализирани и оценени макрозообентос и фитобентос. Според тези данни пункта отговаря на изискванията за много лошо състояние. Тази оценка съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години. В получения протокол от пробонабиране на БЕК макрозообентос е записано, че в реката се наблюдава запенване и се усеща миризма на мръсен канал.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества, водното тяло *е оценено в недостигащо добро*. Измерени концентрации на циперметрин над СКОС. Циперметринът (СР) е синтетичен пиретроид, използван като инсектицид в широкомащабни търговски селскостопански приложения, както и в потребителски продукти за домашни цели. Той се държи като бързодействащ невротоксин при насекомите.

✓ **Водно тяло BG1DJ345L1014 с име язовир Оногур на р. Суха**

В ПУРБ 2016-2021 год. водното тяло не е оценено и е в неизвестно екологично и химично състояние.

Водното тяло включва водосбора на язовир „Оногур“. Пунктът за мониторинг е с код BG1DJ09991MS1031 – язовир Оногур на стената. Водното тяло не е включвано в програмите за мониторинг 2020-2021 и 2021-2022 година.

Анализът на физикохимичните елементи за качество, по данните за 2016-2020 година показват, че качеството на водата в язовира отговаря на изискванията *за умерено състояние*.

При анализа на специфичните замърсители, има измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показател алуминий и манган.

Язовир Оногур е бил включен в програмата за хидробиологичен мониторинг за последно през 2019 г. Изследван е БЕК фитопланктон. Всички метрики на фитопланктона показват екстремното му свръхразвитие през целия вегетационен период, съпроводено с интензивни цъфтежи на потенциално токсични цианобактерии. Осреднената оценка за всички метрики е много лош екологичен потенциал.

По данните за 2016-2020 г. не са установени превишени стойности над СКОС при анализа на приоритетните вещества. Тялото е в добро химично състояние.

✓ **Водно тяло BG1DJ900R1015 р. Парън дере**

В периода през 2020-2021г. водното тяло BG1DJ900R1015 р. Парън дере се наблюдава с пункта след ПСОВ Генерал Тошево, с код BG1DJ00099MS543.

От анализа на физикохимичните елементи за качество водното тяло отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо изискванията на *Наредба Н-4*.

При анализа на специфичните замърсители се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние по показатели желязо и манган.

През 2021 г. не е извършван хидробиологичен мониторинг (ХБМ) в това водно тяло. Според данните, с които разполагаме за 2020 г. (БЕК макрозообентос и фитобентос) пункта на р. *Парън дере след ПСОВ Генерал Тошево* е оценен в много лошо състояние. Тази оценка

съвпада с оценката от мониторинга проведена през предишни години. В получения протокол от пробонабиране на БЕК макрозообентос е записано, че в реката се наблюдават тъмни утайки.

На база резултатите от измерените концентрации на приоритетни вещества във водното тяло не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние. Оценката на химичното състояние е достигащо добро.

✓ *Пониращи реки от село Климент до село Ветрен са обхванати от едно водно тяло с код BG1DJ109R1017.*

Наблюдава се с един мониторингов пункт с код BG1DJ00973MS523 и наименование след ПСОВ Дулово.

Пункта наблюдаващ водното тяло е включен в програмата за контролен и оперативен мониторинг на повърхностни води 2021- 2022 г., но за него няма налични данни в Географско информационната система за управление на водите и докладване. С писмо, РЛ Русе е информирала, за невъзможност за вземане на водна проба поради липса на отток.

Оценката на физикохимичните и специфичните замърсители от предходен период, показват че в не достигащо добро състояние са оценени следните показатели: Азот-амониев, БПК, Електропроводимост, Общ фосфор и Ортофосфати. При анализа на специфичните замърсители не се наблюдават измерени високи концентрации над изискванията на СКОС за добро състояние.

В това тяло няма възможност за избор на представителен пункт за извършване на хидробиологичен мониторинг. При посещение на гореописания пункт за мониторинг от регионална лаборатория Велико Търново, в протокола е отбелязано наличието на черни утайки, силна миризма на канал и наличие на *Sphaerotilus natans*, което свидетелства за силно замърсени води.

Резултатите от анализиранияте показатели за оценка на химичното състояние не показват отклонение от СКОС за добро състояние.

Оценката на екологичното и химично състояние на повърхностните водни тела попадащи на територията на Дунавски район за басейново управление по отделни елементи за качество е представена и в табличен вид.

